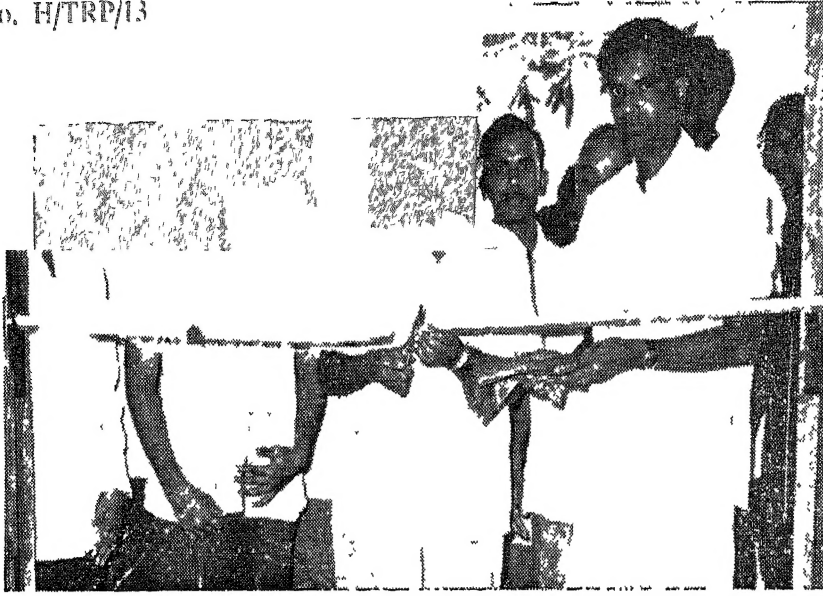


దించినదే ఆయన వర్ధంతి పురస్కరంగా సంస్మరణ  
అనుభవించి, ఆ అనుభూతిని, శ్రీరాగ శృంగార

మార్చి 1979





తిరుపతిలో దేవస్థానం రు. 7 లక్షల వ్యయంతో నిర్మించిన నూతన అతిథిభవనానికి 15-2-79న దేవస్థాన ధర్మకర్తల మండలి అధ్యక్షులు డా. రమేశన్, ఎం.ఎ. పిహెచ్.డి., ఐ.ఎ ఎన్ ప్రారంభోత్సవము జరిపారు. దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్, తదితర దేవస్థాన అధికారులు ఈ కార్యక్రమానికి హాజరయ్యారు.



నూతన దేవస్థానం

## ముఖచిత్రం

ఈ నెలపాటకూడా అన్నమాచార్య సాహిత్యానికి సంబంధించినదే ఆయన వర్ణంతి పురస్కరంగా సంస్మరణ సమర్పణం. నిజ జీవితంలో కూడా రక్తి విరక్తులను సమపాళంగా అనుభవించి, ఆ అనుభూతిని, శ్రీరాగ శృంగార వక్షసి కాళ్ళపారాణిగా దిద్ది, ఆంతరంగిక మిత్రుడై ఆ వేంకట శైలవల్లభుని రతిక్రీడారహస్యముల గుత్తకుగొన్న అనంత పారదర్శక ప్రతిభాశాలి అన్నమయ్య



అలరులు గురియగ నాడెనదే  
అలకలగులుకుల నలమేలుమంగ.

అరవిర సౌభగుల నతివలుమెచ్చగ  
అరతెకమరుగున నాడెనదే  
వరుసగపూర్వదువాళపు తిరుపుల  
హరిఁ గరగింపుచు నలమేలుమంగ.

మట్టపు ముపుల మట్టెల కెలపుల  
తట్టెడి నడపుల దాఁచెనదే  
పెట్టిన వజ్రపు పెండెపుదళుకులు  
అట్టిటు చిమ్ముచు నలమేలుమంగ.

చిందుల పాటల శిరిపొలయాటల  
అందెలమోతల నాడెనదే  
కందున తిరువేంకటపతి మెచ్చగ  
అందపు తిరుపుల నలమేలుమంగ

— (X 11 - 24)

అలమేలుమంగ ఎటులాడినదో అన్నమయ్య వివరించగా అందిపుచ్చుకొని రూపు దిద్దిన చరితార్థజీవి శ్రీ 'బాపు' అన్నమాచార్య జయంతి సందర్భంగా అంతో ఇంతో అనుకుంటూ ఎంతో కైంకర్యం జరిపిన శ్రీ 'బాపు' పై శ్రీనివాసుని కరుణ వర్షించాలని కోరుతూ, అలమేలుమంగ ఆడగా రాలిన విరులనేరి తలదాల్చి తరించుడని కోరుతున్న సత్తగిరి సమర్పణం ఇది.



# శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము తిరుమల

1-3-79 నుండి

నిత్యపూజ, దర్శనాదికముల కార్యక్రమము

శని, ఆది, స్తోమ మరియు మంగళవారములు		
ఉదయము	3-00 నుండి	3-30 వరకు సుప్రభాతము
„	3-30 నుండి	3-45 వరకు కుద్ది
„	3-45 నుండి	4-30 వరకు తోమాలనేవ
„	4-30 నుండి	4-45 వరకు బంగారు వాకిలివద్ద కొలువు; పంచాంగ శ్రవణం,
„	4-45 నుండి	5-30 వరకు మొదటి అర్చన
„	5-30 నుండి	6-00 వరకు మొదటిఘంట, బలి మరియు శాస్త్రమొర
„	6-00 నుండి	మ 12-00 వరకు సర్వదర్శనము
మధ్యాహ్నం	12-00 నుండి	1-00 వరకు రెండవఅర్చన,(ఏకాంతం)
„	1-00 నుండి	8-00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి	8-00 నుండి	9-00 వరకు కుద్ది, రాత్రితైంకర్యము
„	9-00 నుండి	12-00 వరకు సర్వదర్శనం
„	12-00 నుండి	12-30 కుద్ది
12-30 ఏకాంతనేవ		
గురువారము		
తిరుప్పావడ		
ఉదయము	3-00 నుండి	3-30 వరకు సుప్రభాతం
„	3-30 నుండి	3-45 వరకు కుద్ది
„	3-45 నుండి	4-30 వరకు తోమాలనేవ.
„	4-30 నుండి	4-45 వరకు బంగారువాకిలివద్ద కొలువు మరియు పంచాంగ శ్రవణము
„	4-45 నుండి	5-30 వరకు మొదటి అర్చన,
„	5-30 నుండి	6-00 వరకు మొదటిఘంట, బలి శాస్త్రమొర
„	6-00 నుండి	8-00 వరకు సశ్శింపు, 2 వ అర్చన
„	8-00 నుండి	(ఏకాంతం), తిరుప్పావడ, అలంకరణం, ఘంట ఇత్యాది
„	8-00 నుండి	రాత్రి 8-00 వరకు సర్వదర్శనం
సాయంకాలం	8-00 నుండి 10-00	{ వరకు కుద్ది ఇత్యాది పూలంగి సమర్పణ రాత్రి తైంకర్యము, ఘంట
రాత్రి	10-00 నుండి 12-30	
„	12-30 నుండి 12-30	వరకు కుద్ది
„	12-45 నుండి	ఏకాంతనేవ

బుధవారము		
సహస్రకలశాభిషేకం		
ఉదయం	3-00 నుండి	3-30 వరకు సుప్రభాతము
„	3-30 నుండి	3-45 వరకు కుద్ది
„	3-45 నుండి	4-30 వరకు తోమాలనేవ
„	4-30 నుండి	4-45 వరకు బంగారువాకిలివద్ద కొలువు పంచాంగశ్రవణం
„	4-45 నుండి	5-30 మొదటి అర్చన
„	5-30 నుండి	6-00 మొదటిఘంట, బలి, శాస్త్రమొర
„	6-00 నుండి	8-00 సహస్ర కలశాభిషేకము
„	8-00 రాత్రి	8-00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి	8-00 నుండి	9-00 వరకు కుద్ది ఇత్యాది
„	9-00 నుండి	12-00 వరకు సర్వదర్శనం
„	12-00 నుండి	12-30 వరకు కుద్ది
రాత్రి	12-30 నుండి	ఏకాంతనేవ
శుక్రవారము		
అభిషేకము		
ఉదయము	3-00 నుండి	3-30 వరకు సుప్రభాతము
„	3-30 నుండి	5-00 వరకు పల్లింపు మరియు నిత్యకట్ట తైంకర్యములు (ఏకాంతము)
„	5-00 నుండి	7-00 వరకు అభిషేకము
„	7-00 నుండి	8-30 వరకు సమర్పణము
„	8-30 నుండి	9-30 వరకు తోమాలనేవ మరియు అర్చన (ప్రత్యేకం) ఘంట, బలి, మరియు శాస్త్రమొర
„	9-30 నుండి	10-00 వరకు రెండవ గంట, బలి, శాస్త్రమొర
„	10-00 నుండి	రాత్రి 8-00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి	8-00 నుండి	9-00 వరకు కుద్ది రాత్రి తైంకర్యము
రాత్రి	9-00 నుండి	12-00 వరకు సర్వదర్శనం
„	12-00 నుండి	12-30 వరకు కుద్ది
„	12-30 నుండి	ఏకాంతనేవ

గమనిక :- 1) ప్రైకార్య క్రమములో సమయాను కూలముగాను ప్రత్యేక కార్యక్రమముల వలనను మార్పులు చేయబడవచ్చును. 2) సుప్రభాత దర్శనమునకు రు. 25/- టిక్కెట్లువారు మాత్రమే అనుమతించబడుదురు. 3) రు. 25/- టిక్కెట్లు తిరుమలలోనూ దేశంలో అంధ్రాప్రదేశ్ లోనూ వివిధ కేంద్రములలోనూ లభించును. 4) నేవానంతరపు టిక్కెట్లు రద్దుచేయబడవు. 5) ప్రత్యేక దర్శనం టిక్కెట్లు గలవారు లోగడవలె ధృఢ స్తంభమువద్దగాక మహాద్వారము క్షాలో చేర్చబడుదురు. 6) రు. 200/- అనుభవోత్సవం టిక్కెట్లుపై ఇద్దరు మాత్రమే అనుమతించబడుదురు. 7) అర్చన, తోమాలనేవ, ఏకాంతనేవలో దర్శనాంతరపు టిక్కెట్లుగావి రు. 25/ టిక్కెట్లుగావి అమ్మబడవు.

పేషార్ : శ్రీవారి ఆలయం, తిరుమల





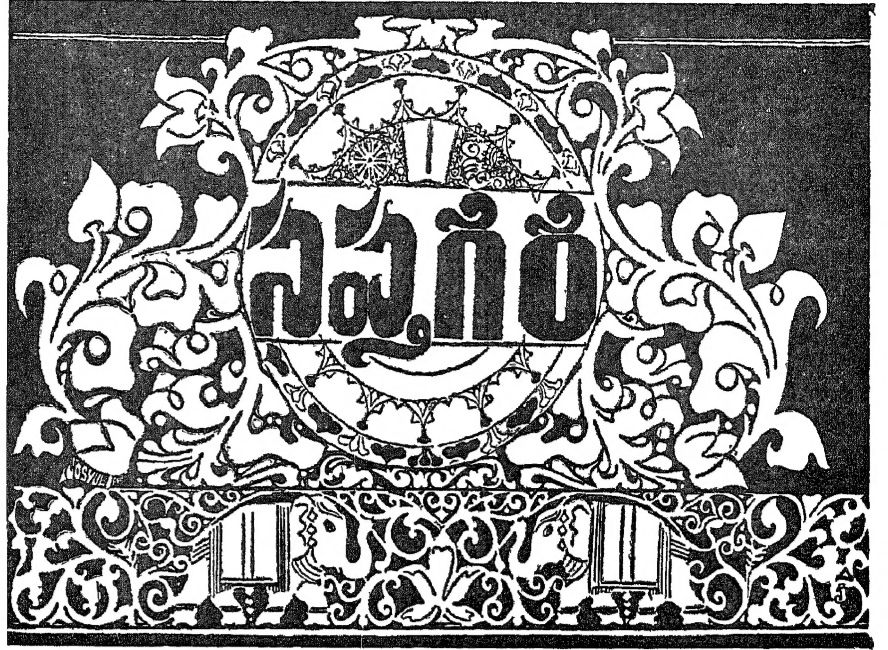
మార్చి 79

సంపుటి 9

సంచిక 10

విడిప్రతి 0-50 పైసలు

సం॥ చందా రు. 6-00



## విషయసూచిక

గౌరవసంపాదకులు;

శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్

ఐ. ఏ. ఎన్,

కార్యనిర్వహణాధికారి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

టెలిఫోన్ నెం. 2322

ప్రచురణకర్త - సంపాదకుడు:

కాట్రపాటి సుబ్బారావు

ఎమ్. ఏ.,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ముద్రాపకుడు,

ఎమ్. విజయకుమార్ రెడ్డి,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ట్రెజర్, తిరుపతి.

టెలిఫోన్ నెం. 2340

ద్వాదశాదిత్యులు

శ్రీ వరాహపురాణం

శ్రీనివాస ప్రబంధము

శేషశైల మహిమ

హిందూమత మహిత

శ్రీ వేదాంతదేశికులు

పురాణములు - వాని విభజనము

రాశిఫలాలు

శ్రీ చల్లా సూర్యనారాయణశర్మ 5

శ్రీ ఏలూరుపాటి ఆనంతరామయ్య 6

శ్రీమాన్ సరస్వతీపుత్ర పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు 9

శ్రీ నడివినేని సూర్యనారాయణ 10

శ్రీ పండిత పరాంకుళ సత్యనారాయణ శిట్టాచార్య 13

శ్రీ అయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి 15

శ్రీ డి. నాగస్వామిరెడ్డి 33

డా॥ అర్కసోమయాజి 37

## అన్నమప్రభ

అనుబంధం

అన్నమాచార్య పదకవితలు

డా॥ జి. నాగయ్య 18

శ్రీ అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతము

శ్రీ సముద్రాల లక్ష్మణయ్య 22

\* నవగీతిలో ప్రచురణలకు పాఠితోషికములేదని  
గమనింప గోర్తాము. సం॥

\* కొన్ని అనివార్య కారణములవలన 'అన్నమాచార్య సారస్వత కళారాధనము అన్నమస్వరలహరి'  
ప్రకటింపబడలేదు. ॥ సం॥

# సంపాదకీయము

దేవాలయం అనేది దేవుని ఆస్తిత్వానికి, మానవుని ఆస్తికృత్యానికి ప్రతీక. సర్వాంతర్యామి, అనంతజ్యోతిస్వరూపుడు, వాచమగోచరుడైన ఆ పరమాత్ముని, మృచ్ఛిలాదారురూపాలలో చెక్కిన మూర్తులలో మంత్రయుక్తంగా ఆవహింపజేసి, అందుబాటులోలేని ఆ అనంతజ్యోతిని ఈ రూపంలో అందుబాటులోని తెచ్చుకొని ఇహపరసాధనకు సామూహిక ప్రయత్నరూపంగా మానవులెర్పరచుకొన్నవే మన దేవాలయాలు. ఇంటింటా ఇష్టదైవాలెందరోవున్నా, అనుష్ఠానం మానవులందరికీ సాధ్యంకాదు గనుక, అగమోక్తంగా ఆలయంలో ప్రతిష్ఠితుడైన ఆర్చామూర్తిని దర్శించి తరించండని, వారు పాల్గొనేందుకు వీలుగా నిత్యోత్సవ, పక్షోత్సవ, మాసోత్సవ, సంవత్సరోత్సవాదులను ఏర్పరచి అగమశాస్త్రాలు శాసించినవి. ఈ తాత్వికపరమార్థం బలీయమయ్యేకొద్ది భక్తులరాక, రాబడి పెరగటం, తద్వారా నిర్వాహకసంస్థలు ఈ వేలాదిభక్తుల సౌకర్యాలుచూచే బాధ్యత వహించటం అనివార్య పరిణామాలు.

కనుకనే, కలియుగ ప్రత్యక్షదైవం శ్రీ వేంకటేశ్వరుని ఆలయనిర్వాహకసంస్థ కూడా యాత్రికుల సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు ఎన్నోవిధాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నదనేది అది అందరికీ తెలిసిన విషయం. ఏ సమస్యకైనా ఏదోవిధమైన పరిష్కారమున్నా దర్శనవిషయంలో మాత్రం ఆలయస్వరూపంలో మార్పులుతీసుకురాకుండా శ్రీఘదర్శనం ఎలా సంభవమన్న విషయం జటిలంగానే మిగిలిపోయింది. రోజుకు 14 గం. దర్శనాని కేర్పాటుచేసినా, నిరాశులైనవారు వేలాదిభక్తులు.

ఈ విషయంలో తీవ్రజిజ్ఞాసగల, ఇటీవల చైతన్యవంతమైన యాజమాన్యం ఈ సమస్యకు కూడా గమనార్హమైన పరిష్కారమార్గం కనుగొన్నది.

ముఖ్యంగా, ప్రత్యేకదర్శనపు టిక్కెట్లను, ఆంధ్రభ్యాంక్ సహాయాగంతో వారి వివిధకేంద్రాలలో అమ్మటంవల్ల, దూరప్రాంతాలవారు, తిరుమలలో పడిగాపులుకాయవలసిన అవసరంలేకుండా, సరాసరి వచ్చి శ్రీవారిదర్శనం చేసుకొని తిరిగి పోయేందుకు వీలున్నది. బారైన భక్తులవరుసలలో నిలువలేనివారికి, నిలువకలిగి నిలువరానివారికి, ఇది వరంలాంటిది. సుప్రభాత దర్శనం దీనికి ప్రత్యేకీకరణంవల్ల, తర్వాత దర్శనమై తిరిగివెళ్ళే అవకాశం కలగటమేగాక, మిగిలిన సాధారణభక్తులకు ఆవాసాది సౌకర్యాల విషయంలో కొరతను కొంత తగ్గిస్తుంది.

లోగడ సేవానంతర దర్శనాలవల్ల, పరిమితవ్యవధివల్ల, చాలామందికి, డబ్బుచెల్లించినా దర్శనానికి అనుమతించలేని పరిస్థితి ఏర్పడతూఉంది. పైగా సేవానంతరదర్శనం తర్వాత ప్రతివార్యాయం, శాస్త్రీయ కార్యక్రమాలకుగాను, శుద్ధికార్యక్రమం జరపటం, తద్వారా ఇతర కార్యక్రమాలు పొడిగించవలసిరావటం, చివరకు ఏకాంతసేవలైన అరగంటకే సుప్రభాతం ప్రారంభించవలసి వస్తుందా అన్నస్థితి ఏర్పడటంకూడా కద్దు. సేవానంతర దర్శనాలరద్దువల్ల దైనందినపూజాదికాలు నిర్విరోధంగా సాగిపోవటమేగాక, సర్వదర్శనంలో ఉదయం 6 నుండి అర్ధరాత్రి 12 వరకు ఒక నివేదనాదినాల సందర్భంలోతప్ప, నిరాటంకంగా వేలాదిభక్తులు శ్రీవారిదర్శనం చేసుకోవచ్చు. శ్రీవారిదర్శనంకోరే భక్తులకు లోగడకన్న అంటే సుమారు 4 గం. కాలం ఎక్కువగా లభిస్తున్నది. బహుశః ఇప్పుడున్న న్యవహారపరిధులలో ఇంతకన్న ఎక్కువసమయం కేటాయింపు, అసాధ్యమనే చెప్పవచ్చు.

ఇతర సౌకర్యాల విషయంలో క్యూవరులలోనూ, తిరుమలకు నడిచివచ్చేదారిలో వైత్యనదుపాయం నిజంగా గణనీయమైనది. క్యూలైన్లలో గంటలతరబడికాని వేసారి, అస్వస్థులైనవారికి, నడచిఎక్కలేక ఆర్తచెందినవారికి ఇది ఆమూల్యవరం 'అసలే నడవలేకుంటే ఆపై నొకమూటా' అని దిగులుపడేవారి సామాగ్రిని, భద్రంగా తిరుమలలో అందించే ఏర్పాటుతో నిజంగా వారి తలబరుపు తీరినట్లే. అధికారులకు యుక్తులకు కాలంతోడై ఈ 'కాలయుక్తుల'వల్ల, భక్తులు సిద్ధార్థులయ్యేందుకవ్వర్థంగా తోడ్పడినవి.

కాని, జరిగింది ఇంత. జరుగవల్సింది ఎంతో. కోనేటిరాయుని దయవల్ల సిద్ధార్థ నిజంగా సర్వజనులకు 'సిద్ధార్థ' అవుతుందని ఆశిద్దాం.

భారతీయ సంప్రదాయంలో సంఖ్యా శాస్త్రానికి సమున్నత స్థానం ఉంది. వైదిక వాఙ్మయం వీలు చిక్కినప్పుడల్లా సాంఖ్యాన్ని ఉట్టిపెట్టి కీర్తిస్తునేఉంది.

“దేవా దేవు శ్రయధ్వం ప్రథమా ద్వితీయేషు శ్రయధ్వం” అంటూ,

“దేవా శ్రీరేకాదశాశ్రీ త్రయ త్రిగం శాః

ఉతరే భవత” వరకు వర్ణించింది. ఇది శత దుక్రియంలో ఓ భాగము.

దృగ్గోచర ఋగోశాని కంతకు కనిపిస్తున్న సూర్యుడే జీవనాధారము. అందుకే మనది సౌరకుటుంబమని పిలువబడు తూంది.

“ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యము” గ గీర్తించిన ఆర్యులు “ఆరోగ్యమే భాగ్యరా దిచ్ఛేత్” అని ఆదిత్యునిదే ఆరోగ్యాది పత్య మన్నారు.

కాల ప్రవాహములో శరీర ఆరోగ్యం స్థిరముగ ఉండదు. ఆహార విహారము లలో కాలానుగుణ్యముగ కొన్ని నియమ నిబంధనలను ఏర్పరచుట జరిగింది. అనారోగ్యకరమైన ఆషాఢ మాసములో దంపతులను ఆమడ దూరంలో ఉంచ మంటే, అజీర్ణానికిఆటపట్టు అయిన కార్తిక మాసముతో “నక్తం” పేరుతో పగ లంతా నిరాహారంగా గడపి నక్షత్ర దర్శ నాంతరమే భోజనం చేయవలయుననే నిబంధనలున్నాయి. ఇవి సాంఘిక వ్రత ముల రూపములో ప్రవేశపెట్టబడినాయి. ఇటువంటివిసామాన్యకుటుంబీకులకుచెప్పి, సన్యాసులకు యోగులకు చాతుర్మాస్యాది వేద వ్రతములు నియమించడంలో “శారీరమాద్యం ఖలు ధర్మ సాధనం” అనేది ఎంత నగ్నపత్యం! శరీరాన్ని రోగా లనుండి రక్షించుకోవడమే ఒక వ్రతము. అయితే అందుకు ఔషధనేవే పరమావధిగ అధునిక విద్యారోకం భావించడం జాతికి పట్టిన దౌర్భాగ్యము.

ప్రాచీన సంప్రదాయం మనసా; వాచా; కర్మణా శరీరమును శ్రమింపజేస్తూ నియ

## ద్వాదశాదిత్యులు

మిత ఆహార విహారాదులకు తోడు తగు విశ్రాంతిని శరీరముతోబాటు మనస్సుకు; ఆలోచించే మెదడుకు అవసరమని హెచ్చ రిస్తూం దీ సంప్రదాయము.

వాడుక భాష సంప్రదాయక భాషల మధ్య వ్యత్యాసము; సంప్రదాయక కార్య క్రమములో కార్యకర్తల (పౌరోహిత్య) వర్గం) అలసత్వముతోడై సంప్రదాయం నుండి పొందవలసినంత మేలును పొంద లేక పోతున్నది ఆస్తిక సమాజము.

భౌతిక వాదులలో మానవ జీవిత ధ్యేయం ఏలా గుర్తించబడుచున్నను పర్యా వర్తమాతున్న పృథ్వీవాసులకు అంతిమం. ఆశాంతము, ఇది తప్పదు. ఆశాంతమును జయించిన వారిలో

“అశ్వత్థామా బలిర్యాసో హనుమాంశ్చ విభీషణః కృపః వరకురామత్యైతే చిరంజీవినః”

వీరే కన్పిస్తున్నారు. మహా తపః స్సంప న్నుడై మృకండ మహర్షి సంతానం మార్కండేయుడు, పంచవర్ష ప్రాయము లోనే పక్షపాతానికి గురై పరాత్పరుని దర్శించి శాశ్వత స్థానాన్ని పొంది భూః నభోంతరాళములకు మార్గ దర్శకుడు గ

నియమితుడై న ధ్రువుడు.

“అత్రి భారద్వాజ విశ్వామిత్ర గౌతమ జమదగ్ని వశిష్ఠ అగస్త్యాదులు” ఏ కొం దరో! వీరందరకు అట్టి శాశ్వత స్థాన మును ప్రసాదించి పెట్టినది “స్వయం భువు - పైయని ఆదిత్యుడే.

కాల గమన నిర్ణయములో సర్వలూ అంగీకరించి ఆచరిస్తున్న ప్రమాణకాలము “సంవత్సరము”. దానిని తెలుసుకొనేం దుకు దైవమే నిర్మించిన ఉపకరణములు నెలలు. నెలలను గుర్తించుటకు ఏర్పరచ బడినవే అమావాస్య, పూర్ణిమ. అనే పూర్ణ తిథులు. 12 అమావాస్యలు లేక పూర్ణి మలు ఓ సంవత్సరము. సంక్రాంతలు కంటికి కనుపించవు. ఆయనము అంటే ఆరుమాసములు. వీటిని సామాన్యులు గుర్తించేసరికి మోక్షకాలం కాస్తా లుప్త మౌతుంది.

శ్రీ చల్లాసూర్యనారాయణశర్మ.

జగదల్పూర్

పదిరెండు మాసములను ప్రాచీన సం స్కృతి గుర్తించి వాటికి నామములను రెండవిధములా ఎంపిక చేసి వాడుకలో పెట్టించింది. ఈ నామావళి అనుదినం కీర్తించ బడుచునేఉంది. ఇవి వైదిక నామాలు వాడుకలోగల నామాలకు భిన్న మైనవి. శిశువు జన్మాంతము నామకరణ మహోత్సవములో నామానికి ముందుగ వైదిక నామం ముత్యాలరాశిలో వ్రాయించి తరువాతనే వ్యవహారిక నామం వ్రాసి, వ్రాయించిన ముత్యాలతో శిశువును ఆశీర్వ దించుట సాంప్రదాయం.

ఇది నామకరణమే అయినా ఈ వైదిక మాసములలో మనం శ్రీనివాసున్ని శ్రీలక్ష్మీ సహితంగా దర్శించగలము పౌష్యలక్ష్మితోప్రారంభించి రుక్మిణీ-ధాత్రి

(35 పేజీలో చూడు

5



# శ్రీ వరాహ పురాణం



ఇది శ్వేతవరాహకల్పంలోని వైవస్వత మన్వంతరం. మనమున్నది జంబూద్వీపములోని భరతఖండంలో, మన స్వామి వెలసింది ఆది వరాహ పుణ్యక్షేత్రంలో. ఈ క్షేత్రానికి ఎన్ని పేర్లున్నా సంకల్పంలో ముందు చెప్పుకోవాల్సింది ఆదివరాహ క్షేత్రమనే. శ్రీవారి ఆలయాన్ని దర్శించాలన్నా ఆదిగా వరాహమూర్తి దర్శనమే ముఖ్యం. సమస్తవైదిక వాఙ్మయాన్ని సామాన్యుల కందించాలనే తపన గల దేవస్థాన ప్రయత్నాలలో - ఇది ఉడుత భక్తిగా సప్తగిరి సమర్పణం.      ॥సం॥

మొదటి అధ్యాయము

అనుక్రమణిక

శ్రీ గణేశాయనమః ఓం నమో భగవతే  
మహా వరాహాయ

శ్లో॥ నారాయణం నమస్కృత్య  
నరం చైవ సరోత్తమమ్ ।  
దేవీం సరస్వతీం వ్యాసం  
తతో జయ ముదీరయేత్ ॥

అంతర్యామి నా రాయణ స్వరూపు  
డైన వరాహ భగవానునికి, సరోత్తము  
డైన నరుడనే మునికి, (భగవద్గీతలను  
ప్రకటించే) సరస్వతీదేవికి, (వాటిని రచిం  
చిన) శ్రీ వ్యాసమహర్షికి నమస్కరించి  
(ఆసుర సంపత్తిని నశింపజేసి) విజయం  
లభింపజేసే వరాహపురాణం పఠించాలి.

శ్లో॥ నమస్తస్మై వరాహాయ  
లీలయోద్ధరతే మహేష్ ।  
ఖరమధ్యగతో యస్య  
మేరుః ఖణ ఖణాయతే ॥

శ్రీ వరాహస్వామి లీలగా భూమి  
నుద్ధరించినవేళ, మేరుపర్వతం ఆయన  
డెక్కల నడుమ చిక్కుకొని ఖణ ఖణ  
మన్నది. అట్టి వరాహస్వామికి నమస్కారం।

శ్లో॥ దంష్ట్రాగ్రేణోద్భూతా గౌ  
రుదధి పరివృతా పర్వతైర్నిమ్నగాః  
సాకం మృత్పిండవత్ప్రాగ్  
బృహదురు వపుషానంత రూపేణ యేన,  
సోఽయం కంసాసురారి  
మురనరకదశాస్యాంతకృత్పర్వసంస్థః  
కృష్ణో విష్ణుః సురేశో  
సువతు మమ రిపూనాదిదేవో వరాహః ॥

పూర్వం, కంసాసురవైరి, మురాసురునీ,  
నరకునీ పదితలల రావణాసురునీ, సంహ  
రించిన కృష్ణుడు, ఎల్లడలా ఉండే విష్ణు  
మూర్తి, సురేశ్వరుడు, ఆదిదేవుడు,  
వరాహస్వామి అయి మహావిశాల - అనం  
తాకార దేహంతో కోరకొనతో చుట్టూ  
కడలిఉన్న భూమిని పర్వతాలతో నడు

లతో సహ మట్టి బెడ్డనులా లేవనెత్తాడు.  
అట్టివాడు నా (కామక్రోధ లోభమో  
హది) శత్రువులను నశింప జేయుగాక? 2

శ్రీ వరాహస్వామిని భూదేవి

ప్రశ్నించిన విధం

సూతుడు చెప్పాడు:

మునుపు పరమేశ్వరుడు విభుడు  
శక్తితో తనను ఉద్ధరించిన సమయంలో  
ధరణి ఆయనను ప్రశ్నించింది? 3.

“ప్రభూ, ప్రతి సంకల్పంలోనూ నీవు  
నన్నిలా ఉద్ధరిస్తున్నావు. ఆది సృష్టిలో  
కూడా నేను నీ రూపం తెలుసుకోలేక  
పోయాను కేశవా! 4

అనువక్త:

శ్రీ ఏలూరుపాటి

అనంతరామయ్య

అద్యక్షుః

శ్రీ కె.వి.కె. సంస్కృత కళాశాల,  
గుంటూరు

“వేదాలు పోయినపుడు మతాన్యసి  
వయి (సముద్రంలో) ప్రవేశించి రసా  
తలంనుంచి వాటిని లాగుకొని (తెచ్చి),  
బ్రహ్మకు ఇచ్చావు. 5

“మధుసూదనా,

సురాసురులు కలిసి కడలి త్రచ్చినపుడు  
మరొకరూపం కూర్మరూపంతో మందర  
పర్వతాన్ని మోశావు 6.

“జగన్నాథా, మళ్ళీ వరాహ భగ  
వానుడవయి, మునిగిపోతున్న భూమిని  
(నన్ను) మహా సముద్రంలోనుంచి రసా  
తలం దగ్గర నుంచి ఒంటికోరతో ఉద్ధ  
రించావు? 7

“మరొకటి, హిరణ్యకశిపుడు పర  
దానంతో పొగరెక్కి పృథివిని శాధిస్తుంటే  
వాడిని నీవు పడగొట్టావు 8.

“తిరిగి, ప్రభూ, పూర్వం నీ వొకపుడు  
జమదగ్నిపుత్రుడు పరశురాముడవై క్షత్రి  
యులు లేకుండా చేశావు. దేవా 9.

“మళ్ళీ, ఊత్ర తేజంతో రావణా  
సురుని సంహరించావు.

భగవానుడా, వామనరూపంతో బలి  
చక్రవర్తిని బంధించావు నీవు 10.

“నీ చేష్టలు నాకు కొంచెమూ తెలి  
యవు దేవా. నన్ను ఉద్ధరించాక సృష్టి  
ఏలా చేస్తావు? ఏందుకు చేస్తావు? 11

సృష్టి సంహారకు డెవరు? కర్త ఎవరు?  
పాలకుడెవరు? విభూ, నీ వెప్పుడూ సుల  
భుడవు కావటానికి మార్గమేమిటి? 12

సృష్టి ఎలా ప్రారంభమవుతుంది? ఎలా  
అంతమవుతుంది? యుగానికి లెక్కింపు  
ఎలా? నాలుగుయుగాల క్రమమేమిటి? 13

యుగాలలో విశేషమేమిటి? మహేశ్వరా,  
అందులో కోరిక యేమిటి? ఏ యజ్ఞులు  
ఏ రాజులు ఉత్తమసిద్ధి పొందారు? 14.  
ఇదంతా సమగ్రంగా చెప్పు నా పట్ల  
ప్రసన్నుడవు కా”

అని ప్రశ్నించేసరికి పరమేశ్వరుడు  
వరాహరూపంలో నవ్వాడు. 15.

శ్రీ వరాహస్వామి విశ్వరూప ప్రదర్శనం:

ఆయన నవ్వుతుంటే జగద్ధాత్రి భూమి  
ఆయన బొజ్జలో రుద్రులను, దేవతలను  
వసువులను, సిద్ధసంమాలను. మహర్షులను  
చూచింది 16. ఇంకా, లోపలఉండిస్వభర్తం  
నెరవేరుస్తున్న చంద్రునీ, సూర్యునీ,  
గ్రహాలనూ, సప్తలోకాలనూ దర్శించింది.  
ఇట్టిదంతా చూచేసరికి భూమి శరీరం  
అంతా వణకసాగింది. 17

ఆ మహాత్ముడు నోరు మూసుకొన్నాడు.

అది చూచేసరికి ధరణి శరీరకంపం  
పోయింది.

అంతలో చతుర్భుజ స్వరూపంతో  
మహాసాగరంలో నిద్రిస్తూ కనిపించాడు,  
ఆయన నాభికమలంలో ఉన్న చతుర్ము  
ఖుని బ్రహ్మను చూచింది.

భూదేవి చేసిన శ్రీ వరాహస్తుతి

ధాత్రీదేవి అంజలి పుటంచేసి (విష్ణు  
మూర్తిని) స్తుతించింది. 18





మధురై ఆధీనంస్వామి; కాంచిపీఠాధిపతులు; పెజావర్ పీఠాధిపతులు; శ్రీ వైష్ణవపీఠాధిపతులు

## హిందూధర్మ ప్రతిష్ఠానం

ధర్మప్రతిష్ఠానం పాలకమండలి సమావేశం 14-2-79 న తిరుపతిలో జరిగింది. మండలిసదస్యులు మధురై ఆధీనం అధిపతి శ్రీశ్రీశ్రీ సోమసుందరమహాస్వామి, కంచి కామకోటి పీఠాధిపతి శంకరాచార్యులు జగద్గురు శ్రీశ్రీశ్రీ జయేంద్రసరస్వతిస్వామి, పెజావర్ పీఠాధిపతులు స్వామి శ్రీశ్రీశ్రీ విశ్వేశ్వరతీర్థులు, వైష్ణవపీఠాధిపతి శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీమన్నారాయణరామానుజజియ్యర్, సర్వశ్రీ యం. చంద్రమౌళిరెడ్డి (దేవాదాయ కమిషనర్), డా. రమేశన్ (ధర్మకర్తలమండలి అధ్యక్షులు), పి.వి.ఆర్.కె. ప్రసాద్ (దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి), డా. అర్కసోమయాజి (ధర్మప్రతిష్ఠాన కార్యదర్శి) పాల్గొన్నారు.

## పాలకమండలి సమావేశము



“కమలదళ నయనా, నమస్కారం, పీఠాంబరధారి, నీకు నమస్సు, దేవవిరోధి విధ్వంసకుడైన పరమాత్మకు అంజలి. 20 శేషశయ్యపై ఎఱుఱి స్థలంపై లక్ష్మిని నిలుపుకొన్న సర్వదేవేశా, నీకు మొక్కు! మోక్షకర్తకు నీకు వందనం21. శార్ఙ్గమూ

ఖడ్గమూ, చక్రమూ, కలవాడా, చావూ పుట్టుకా లేనివాడా, నీకుదండం బొడ్డున పుట్టిన మహాకమలంలో బ్రహ్మను కన్నవానికి జేజే 22. పగడంలా ఎర్రనైన క్రింది పెదవితోనూ చిగురుటాకు లాంటి చేతులతోనూ శోభిల్లే వానికి జోహారు. నిన్ను శరణం వేడుకొంటున్నాను. పాపరహితురాలను వనితను. కాపాడు 23.

“జనార్దనా, నీ నిండు నీలపు కాటుక రంగు వరాహా కారమూ ఇంకా నీ దేహంతో కనిపించిన జగత్తూచూచి భయపడిపోయాను. నాథా, ఇప్పుడు నామీద దయ చూపించు 24. కాపాడు మహా ప్రభూ 24.

“కేశవుడు నా రెండు పాదాలనూ కాపాడుగాక. నారాయణుడు నా రెండు పిక్కలనూ రక్షించుగాక. మాధవుడు నా కటి స్థలాన్ని కాపాడుగాక. గోవిందుడు నావరాంగమును కాపాడుగాక 25. నా నాభిని విష్ణువు రక్షించుగాక. నా ఉదరాన్ని మధుసూదనుడు కాపాడుగాక నా వక్షః స్థలాన్ని త్రివిక్రముడు రక్షించుగాక హృదయాన్ని వామనుడు పాలించుగాక 26. శ్రీధరుడు నాకంఠాన్ని కాపాడుగాక, హృషీకేశుడు నాముఖాన్ని రక్షించుగాక పద్మనాభుడు నాకన్నులను పాలించుగాక, దామోదరుడు నా శిరస్సును కాపాడుగాక 27. అంటూ జగతి శ్రీహరి నామాలను తన అవయవాలపై న్యాసంచేసి (ఉంచి)” భగవానుడా, విష్ణూ, నీకు నమస్కారం” అని విరమించినది 28.

ఇది శ్రీ వరాహపురాణంలో అనుక్రమణికలో మొదటి అధ్యాయం. [సశేషము]



# శ్రీనివాస ప్రబంధము

(జనవరి సంచిక తరువాయి)

కం॥ అత్తరి బ్రహ్మాదులు లో-

కోత్తరుడగువాసుదేవు నూనినభక్తిన్

చిత్తమ్ములు పొంగార వి-

యత్తలముననుండి పలికి రభినుతిపరులై . ౨౭౫

ఆ॥ నీకు మంగళమ్ము నిఖలై కసాధన!

నీకు నేటికోళ్లు నిత్యకీర్తి!

నీపదాంబుజముల నిలుచుగావుత మాదు-

మదియుఁ జూపు వజ్ర మదికినట్లు. ౨౭౬

కం॥ సత్యవ్రతుని త్రిసత్వుని

సత్యపరుని సత్యయోని సత్యనిహితు ని

న్నత్యంతము సేవెంతుము

సత్యమునకు సత్యమైనచతురాత్మకు నిన్. ౨౭౭

కం॥ ఋతమునకు సత్యమునకును

గతి నీవ; అనాదినిధన; కాపురుషులకు-

న్నతిదూరగుడవు; భక్తి-

వ్రతులకుఁ జుట్టమవు వేదవిద్యాతిగతీ! ౨౭౮

సీ॥ కార్యరూపంబైన కలజగంబునకు జ

న్మస్తానసన్నిధానములు నీవ;

సదనుగ్రహము నీవ; సంవృతంబైన నీ

మాయచే మోహితాత్మకులు బ్రహ్మ-

విఘ్నశివాదులు వెర్చేరటందు; రం

తర్యామి నీకు భిన్నంబు లేదు;

ఎఱుకనేర్చినవార లేకచిత్తమ్ముతో

నిఖలరూపమ్ములు నీవ యనుచు

గీ॥ నీయనుగ్రహమునఁజేసి త్రోయరాని- -

మాయఁ బోఁద్రోసి సంసారమమతఁ దలఁగి

యందుకొందురు శాశ్వతానందపదవి

శివకరచరిత్ర! మోక్షలక్ష్మీకళత్ర! ౨౭౯

శ్రీమాన్ సరస్వతీపుత్ర  
పుట్టవర్తి నారాయణాచార్యులు,  
కడప,

ఉ॥ స్థావరజంగమాత్మకవిధాపురులోకశమమ్ము

గోరి యి -

చ్చావిధి నీవ దాల్చెదవు సత్త్వగుణమ్మునఁజేసి

భక్తసౌ -

ఖ్యావహముల్ ఖలవ్రజభయావహదారుణ

రూపముల్; జగ -

జ్జీవులభంగి నిన్ను దరిజేరునె? దుస్తర జన్మ

కర్మముల్ ౨౮౦

ఉ॥ అంబుజనాభ లోకముల కన్నిటికిన్ తొలిదైన

నీస్వరూ -

పంబు సమాధినిష్ఠమగు భావబలంబునఁగట్టి నీ పదా -

బ్జంబను పోతసాహ్యమునఁబట్టి తరింతు వివేక

శాలు; ల -

ల్పంబగుపూన్కి సంసరణవార్ధిని కామము

గోష్ఠదంబుగన్ ౨౮౧

సీ॥ నీవారలై నట్టిని యశేంద్రియులు భవ

త్పదనావ సంసారవార్ధి దాటి

భూతసంతతియందుఁ బూర్ణసౌహృదులౌట

పెరవారు దరియించుతెరువు దలఁచి

దరికి బంధించి పోదురు; తత్సరణి నూని

యన్ములు సంసార మధిగమింతు;

కొఱమాలు నెఱుకలై గొందఱు నీపేరు

దలఁపఁగ నొల్లరు దెలిసియైన;

గీ॥ నీవు సదనుగ్రహుండవు నిత్యజాగ -

రూకుడవు భక్తరక్షణశ్రీ కమతివి

పొగులు జీవుఁ డహంకారనిగడితుండు

శాశ్వతానందవితరణశ్రద్ధధాన! ౨౮౨

చ॥ మనసులఁ దాము ముక్తులని మల్లరమై నినుగీటు

పుచ్చుదా -

నన నవికుద్ధబుద్ధులయి నమ్మికలేనియవస్థితిన్ పరా

(31 వ పుటలో చూడు)

# శేషశైలమహిమ

అంధ్ర సాహిత్యాకాశమున తెనాలి రామలింగకవి యను చంద్రుడు ప్రకాశించుచు సాహిత్యవిపాపునుల హృదయముల నెడికలువలనువికసింపఁజేయును. భక్తిభావ పరిపూర్ణహృదయుడైన కవి పాండురంగ మాహాత్మ్యమును, ఘటికాచల మాహాత్మ్యమును దివ్య ప్రబంధములుగా నిర్మించెను. విలిలో కవి తీర్థ శ్లేశ దైవతముల మహిమలను రమ్యముగా వర్ణించెను. ఘటికాచల మాహాత్మ్యములో రంగధామము, తంజాపురి, కుంభకోణము, నాగపట్టణము, తిరునగరి, మన్నారుకోవెల, దక్షిణమధుర, శ్రీవిల్లిపుత్తూరు, తిరువత్తూరు, అయోధ్య, ద్వారక, తిరుమల - మున్నగు శ్లేశములందున్న దైవతముల మహిమను, ఆయా శ్లేశములందున్న వేంకటేశ్వర స్వామి భక్తరక్షణ పరాయణతను వివరించెను. తిరువిణ్ణహర్పర దివ్యధామమున, నాగపట్టణమున, తిరుణరయ్యూరను, నలహార్తిరుమలలోను, తిరునిసయ్యూర్పురమున శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వెలసి, భక్తుల యభీష్టముల నొసంగుచున్నాడు. భక్తవశంకరుడైన ఈ స్వామి తిరుమలలో శేషశైలమున మహామహిమతో వెలసియున్నాడు.

బాల్యమున కైపుడయిన తెనాలి రామలింగు శ్రీ వైష్ణవమును స్వీకరించి రామకృష్ణుడయ్యెను. అందుచే శేషశైలవాసుడనిన పరమ భక్తి విశ్వాసములు గలిగినవి. ఆ స్వామి మందిరమున, రాయిగానో, వాకిలి గడపగానో పడియుండి స్వామివారి నిరంతర సందర్శన భాగ్యమును పొందవలెనని కవి ఆకాంక్ష. పశుపత్యాదులు, అచేతనములు సహితము

స్వామి దర్శనముచే ముక్తిని పొందును. అన్యక్షేత్రములను వర్ణించినను సంతృప్తి చెందక కవి ఘటికాచల మాహాత్మ్యమున శేషశైలమహిమను వివరించెను. వశిష్టాదులైన మహర్షులు తీర్థయాత్రలు సేయుచు దక్షిణ దేశమునకు వత్తురు. శేషశైలవాసుని దర్శించి, పిమ్మట ఘటికాచలమునకు పోవుదురు. కవికి సందర్శములభించుటచే శేషశైలమును అందలి తీర్థ దైవతములను భక్తి భావముతో తనివి దీరవర్ణించెను. కవి వర్ణించిన రీతిలో శేషశైలవాసుని మహిమను వివరించుటయే యందలి పరమార్థము.

భక్తుల మహిమ :- హరి భక్తులకెట్టి ఆపదలును గలుగవు. హరిభక్తి యను నావ సంసార సాగరమును తరించుటకుదివ్యసాధ

శ్రీ నడిపినేని సూర్యనారాయణ యం ఏ, కందుకూరు.

నము. విష్ణువు దివ్యక్షేత్ర మను ధనువుతో తీర్థములను జాణములను దొడిగి, హరి భక్తుల పాపములను లక్ష్యములను నిరంతరము భేదించుచుండును. హరికథలు వినగ నొల్లని దురితాత్ముడు ఘోర నిరయ నీరధిని గ్రుంకును. పరమ భక్తుడైన నారద మహర్షి నోటినుండి కవి భక్తి ప్రాధాన్యమును వెల్లడిచేసెను. హరి నామములు జపించువారు, హరికథలు వినువారు, హరి దివ్యమంగళ విగ్రహమును దర్శించి పూజించువారు, హరిభక్తులను పూజించువారు, హరి చిహ్నములైన శంఖ చక్రములను, తిరుమణినిదాల్చువారుముక్తులు. వారి చెంతకు యమభటులు చేరరు.

అట్లు చేయని వారి జన్మ వ్యర్థము. మానవుడుగా జన్మించినందుకు ఫలము హరి క్షేత్రమునకు పోవుటయే. అచ్చట నున్న దివ్యతీర్థమున మునుగవలెను. దివ్య

మంగళ విగ్రహమును దర్శించి, స్తుతించిన మానవుల జన్మములు ధన్యమును. ఈ మహాత్తరాశయముతోనే సప్తర్షులు తీర్థయాత్రలుచేసిరి. కవి క్రింది పద్యములలో భక్తి మహిమను భక్తులకు గలుగ సద్గతిని వివరించెను.

సీ॥ ఆరామనామ జపామోదమేదుర,  
హృదయారవిందులై పొదలువారి  
శౌరి కథా సుధాసారంబు తోరంబు  
గవీను దోయిళ్ళఁ ద్రావువారి  
పద్మారమణ పాద పద్మాక్షణాక్షస్త  
హస్తార విందులై యలరువారి  
తీర్థపాద పద్మాక్షతీర్థ వంశేవన  
మున పావనాంగులై తనరువారి

తే॥ వారిజోదర చిహ్నముల్ పరలువారి  
ధీరమతులై ముకుందు గీర్తించువారి  
దూరమున జూచి పరువెత్తు దురితమతుల  
గెడపు కాసరవాహను కింకరాళి (1-81)

సీ॥ శౌరి గేహమునకుఁ జనగ జాలనికాణ  
కాణగదది మరకాలుగాని  
పురుషోత్తముని దివ్యమూర్తిఁ జూడని యక్షి  
యక్షిగాదల్ల గవాక్షిగాని  
అచ్యుతచరితంబులాలికింపని చెవి  
చెవిగాదు రాల్చుంపు చెవియ కాని  
నిరసఁగుగ్గిరింపఁ జొరలేని నాణక  
నాల్కకొదది కొండనాల్కగాని

తే॥ దానవారాతి పూజకురాని కరము  
కరముగాదది ఘోరాఘ కరముగాని  
హరి పదోదకమునఁ దోగనట్టి రూపు  
రూపుగాదది చిత్రంపురూపుగాని (1-82)

పాదములు, అక్షులు, చెవులు, నాలుక, కరములు - ఆను ఈ అవయవములన్ని హరిపూజకే అంకితము గావలెనని కవి భావము. తీర్థమున మునుగనివాని రూపము చిత్రంపు రూపమని కవి నమ్మకము. భక్తియే ముక్తికి మార్గమని కవి విశ్వాసము. భక్తి భావ ప్రేరితుడగు పసిష్ఠుడు తన ధర్మపత్నియగు అరుంధతితోను, తక్కిన మహర్షులతోను కదలి దక్షిణ దేశమునకు వచ్చెను. దారిలో శ్రీకాకుళాంధ్ర మహా విష్ణువును వారు

సేవించిరి. కృష్ణవేణినదిలో కృతావగా  
హులై, మహా ప్రబోధరస పారగులైరి.  
అయా వాహినులలో గ్రుంకుచు, దైవత  
ములను దర్శించుచు, పిమ్మట వెన్నునికి  
దివాణమగు వేంకట శైలమును, శేష  
శైలమును దర్శించిరి. ఇచ్చట రామకృష్ణ  
కవి శేషశైల మహిమను వర్ణించెను.  
అచ్చటగల సప్తగిరులను, వాని మహిమ  
లను కవి దెల్పెను. అందు వృషభాద్రి,  
గరుడాద్రి శేషగిరి, శ్రీ వేంకటగిరి,  
అంజనాద్రి - మున్నగు పవిత్ర గిరులుండి  
భక్తుల నాకర్షించు చున్నవి. మహర్షులు  
చూసిన శేషశైల మహిమను కవివర్ణించిన  
తీరు యిది.

శేషశైల మహిమ:-

చం॥ చని చని కాంచి రాదివిజ నందుములందఱు  
మందఱన్ గన

త్కనకమణి ప్రభాజనకధామగుహాతట  
శృంగ సాలమున్  
జన జని బంధనేంధన ధనంజయ దంచిత  
తీర్థ జాలమున్  
సనకసనందనాది ముని సంస్తుత శీలము  
శేషశైలమున్ (2-172)

ఆ శేషశైలము సనక సనందనాది  
మునులచే స్తుతించబడునది. జనులయొక్క  
పుట్టుకలనెడి కట్టెలకు అగ్నివలె నగుచు  
నొప్పుచున్న తీర్థములు గలది. అది సల  
లితో ద్యావ వన విశాలమై యొప్పినది.  
మునులూ పర్వతము నారోహించి, అమం  
దానంద కందళిత హృదయారవిందులైరి.  
వివిధవృక్ష లతావితానములతో నది మనో  
హరమైయున్నది. శేషశైలముయొక్క  
శృంగములు ఆ కాశమును దాకుచు  
శేషుని సహస్ర ఫణములవలె నొప్పి

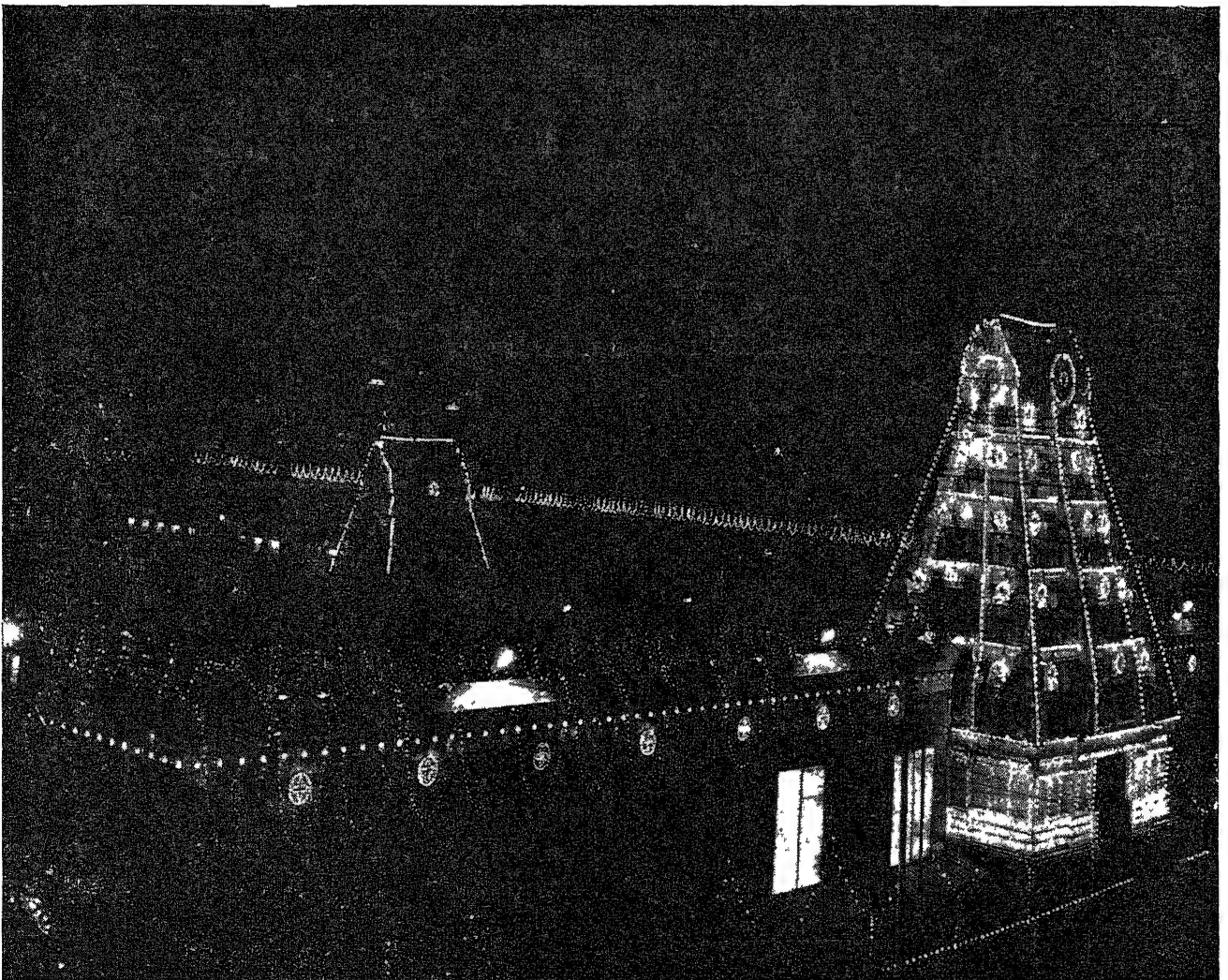
యున్నవి. ఆ శిఖరములందలి ధాతురాగ  
ముతో కూడిన తారకలు ఆ ఘటాగము  
లందున్న మణులవలె తోచుచున్నవి.  
అందుచే నీ పర్వతమునకు శేషసంజ్ఞ అన్వ  
ర్తమైయున్నది అచ్చట జేగురు శిఖర  
ములు ఆ కాశ హర్మ్యమునకు మణిమయ  
స్తంభములు వోలె నొప్పియున్నవి.

తే॥ ఇన్నగము మిన్ను మోచిన శృంగములు ప  
జాసహస్రము కరణి గన్నట్ట ధాతు  
రాగయుత తారకలు తదగ్రమణు లొచుఁ  
దనరఁదన శేషసంజ్ఞ సార్థకముగఁ-దెలుపు  
(2-190)

రామకృష్ణకవి శేషశైల మహిమ నిట్లు  
దెల్పెను.

తే॥ అవలమిది ముక్తి నతిచేతి యలరుజంతి  
సాపకదళం నిలగూచ్చు భద్రదంతి

తీరుమలలో శేషశైలేతుని ఆలయం, ప్రత్యేకోత్సవ దీపాలంకరణ దృశ్యం.





ఇటీవల తిరువతిలో దేవస్థానంచే నిర్వహించబడిన వారీబార్ పోటీల ప్రారంభోత్సవ దృశ్యం. అఖిల భారత ఫుట్ బాల్ సమాఖ్య ఉపాధ్యక్షులు యన్. విరర్ ప్రారంభించారు. ప్రక్కనున్నవారు దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్.

## వారీబార్

27-1-79 నుండి 30-1-79

చివరలో జన విహమతి ప్రదాన సభలో ప్రసంగిస్తున్న చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరు శ్రీ రామకృష్ణయ్యను ఉప కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ నరసింహారావు, విహమతులు వంచిన శ్రీమతి గోపికా ప్రసాద్లను ఇందులో చూడవచ్చు.



యాప్సిత్వార్థ రసమ్ముల నీను సురభి  
సంయమిండ్రకులావనీ జాతసురభి (2-192)

ఎన్నో నోములు నోచినవారు, తపములు చేసినవారు, ఎంతో సుకృతము చేసినవారు, ఆ శేషశైలమును, ఆందున్న కామిత దాన పాటవము గల్గిన తండ్రిని వేంకటాచలస్వామిని దర్శింప గల్గుదురు. వారి యశుమ్ములుదోలగి, వారికి శుభమ్ము లొనగూడును.

**తీర్థ మహిమ:-** శేషశైలము మీద స్వామి పుష్కరిణి గలదు. సప్తర్షుల వ్రాసిన తీర్థోదకముల కృతావగాహులయిరి. కాంచనశైలమేమో యను భ్రమను గల్గించు తత్త్వాకారమునుజేరి, యిందిరాజుని కాంచన మందిరమును దర్శించిరి. సప్తర్షులు స్వామివారి దర్శనానంతరము అప్పర్వతమును దిగిపోవుచు ఆళువారి తీర్థమునుజేరి అందు స్నానము చేసిరి.

సీ॥ తద్గక్షిణమున విధాత కమండలు  
నాళంబు వెడలు స్వర్ణది తెఱంగు  
భూరి తదోగ్గతిఁ జొలుపొంది యభుహర  
వారి యోనయ్యాళు వారి తీర్థ  
చుటఁ గాంచి స్నానములాడి కౌశికదిక్త  
టాంచల వనదన లాక్షిఁ గొలిచి  
భక్తి గోవింద రాజుల ప్రణమిఁ దేల్చి, —

ఆయాళువారి తీర్థము నందలి జలము పావములను హరించును. అది ఆకాశ గంగను పోలియున్నది. అందు కృతావగాహులైన వారు పుణ్యాత్ములు. ఈ రెండు తీర్థములు పుణ్యపదములు. ఇచట కవి - 'అన లాక్షుఁ గొలిచి' అని శివుని గూర్చి తెల్పును. కవికి శివుడనిన ద్వేషము లేదు. అందుచే కపిలేశ్వరుని, గోవింద రాజులను పేర్కొనెను.

**దైవత మహిమ:-** సప్తర్షులు దర్శించిన కాంచన మందిరమున భేరి మృదంగములు సముద్రము ఘోషించునట్లు మ్రోగుచుండెను. అవిరళ ధూప ధూమము వ్యాపించి యుండెను. ప్రాకారము (29 పేజీలో చూడుడు)

సప్తగిరి



# హిందూమత మహిత

హిందూదేశము సాక్షాత్తు భగవంతుణ్ణి ఊయల ఊపిన భూమి. ఆయనకు కేశీరంగమైన ఖండమిది. ఆయనచే పరిపాలింపబడిన దేశమిది. చీకట్లలో తారాడుతున్న విదేశాలకు శాన్తిక్రాంతలు వెదజిమ్మి క్రాంతులలోకి తెచ్చిన వేదభూమి యిది.

“యాం రక్షంత్యస్వప్నా విశ్వదాసీం  
దేవా భూమిం పృథివీ మప్రమాదమ్”

విశ్వదాత్రయగు నీ భూమిని దేవతలు యప్రమత్తులై రక్షించుచున్నారని పృథ్వీ సూక్తసూక్తి. నిఖిల విజ్ఞానవిలసితమైన వేద విజ్ఞాన రహస్యములను పరిశీలించి భిన్నత్వంగా కనిపించే ఏకత్వాన్ని అవలోకించి శోధించి నిర్ణయించి మానవుని ధార్మికకట్టుబాటులో నడిపించు ఆర్షదృష్టి గలది హిందూమతం. హైందవ మతానికి మూలం వేదము. ఈ మతాన్ని వేదమతమనుట జెల్లును. సనాతనమతము, హిందూమతము, భారతీయమతము, వైదిక మతమనునవి ఏకార్థములే. ఏది హిందూమతమో అయ్యదియే భారతీయమతము. ఏది భారతీయమతమో అదియే సనాతనమతము. సదా భవతీతి సనాతనః. ఎల్లప్పుడు నుండుదానిని సనాతనమందురు. ‘సనాతనస్త్యం పురుషోమతోమే’ విశ్వరూపసందర్శన యోగమందు ఆర్జునునిచే ఆనాది పురుషుడవని నా యభిప్రాయమని గీతలో నచ్చలవ్చట భగవాను నుద్దేశించి చెప్పబడినది. ఇట్లే రామాయణ మందు మండోదరి విలపించుచు పరమాత్మా - సనాతనః మానుషం రూపమాస్థాయ విష్ణుః”

అని పేర్కొనినది. స్మృతి రత్నమందు “భగవన్ దేవదేవేశ పురుషోఽపి సనాతనః” అనియు, భవిష్యపురాణ మందు ‘వేదమూల సనాతనః’ అనియు అనంత పరిపూర్ణుడగు పరమాత్మను గూర్చి సనాతన శబ్దము పలుకబడినది. అనగా సర్వేశ్వని గురించి తదర్పణబుద్ధితో జేయు దైవసంబంధ వేద మత ధర్మమని యర్థమగును. అన్ని మతాలకు సంబంధించిన సామాన్య లక్షణం దేవుని యందు విశ్వాసం. ఒక్క నా స్తికమతానికితప్ప. మతము లేదని వాదించుట కూడ ఒక మతమే యగును మతినుండియే పుట్టినది మతమని సాధారణ భావన. భౌతికమాయ వలన నుత్పన్నమగుపాపమును పరిహరించి వేదపథమున మానవజీవితమును ఆత్మచైతన్యముకలదిగా చేసి ఆధ్యాత్మికవిలువలను కాపాడునదియే సజీవమతము. భారతాగమ సారస్వతప్రణేతలలో నొకరగు భగవద్గీత రీతిమహర్షి “సిద్ధాంతం చ మతం శాస్త్రమేతే పర్యాయవాచికాః”. సిద్ధాంతం, మతం శాస్త్రమునను నీ పదములు పర్యాయవాచకములని ఆనందసంహిత ప్రథమభాగమున విశదీకరించిరి.

భారతీయులు సింధునదీతీరాన ఉండుట వల్ల విదేశీయులు సింధువులని పిలిచిరి సింధుఅనేది అవభ్రంశలో స-హగా మారి హిందూ అయిందని ఆ భావనగల వారికి ఉన్నది. అది సరికాదు. హిందూపరమార్థము గ్రహించుటకు సంస్కృతభాషయే సిద్ధాంజనము. ఆభాషామార్గమున పూర్వులు పయనించి భారతభావగతుల గనిపెట్టిరి. వివిధలక్షణోపేతమగునీ హిందూదేశమున సంస్కృతభాష లక్ష్యలక్షణ సమన్వయమొన

రించి సంఘైక్యము బ్రతిష్ఠించి దేశభక్తిని దైవభక్తికి సమముగా జేసివైచినది. మన మనుకొనుటయేగాక రాయల్ ఏషియాటిక్ సొసైటీ జరనల్ లో డెయిలర్ పండిట్ ‘సంస్కృతభాష’యను శీర్షికక్రింద గ్రీకు లాటిన్ మొదలగుభాషలన్నియు భిన్నభిన్నకాలములందు వేద సంస్కృతి నుండియే ఉద్భవించినవనియు ప్రాచీనయూరపీయ భాషలన్నింటికి తల్లి హిందూదేశభాషయే, దేశములో ఎన్నిమార్పులువచ్చినను ఆ సంస్కృతభాషను హిందూదేశము నిలబెట్టుకొనగల్గినదని మనమాశ్చర్యముతో కనుగొంటిమన్నారు. అట్టి భాషలో భారతీయ సభ్యత ననుసరించి వేదమునిత్యము.

వాస్తవమున కిది గోనేవా సూచకము. ఎటులన భగవద్ద్యుతయ నీతికి బరమాధారములైన వేదములలో ఋగ్వేదమున — “వచోవిదం వాచముదీరయ స్త్రిం విశ్వాభిర్ధి భిరువతిష్ఠమానాం దేవీందేవేభ్యః పర్యేయుషీం గామామావృత్త మర్హ్యోదభ్యచేతాః” మీ పాలను పానముజేసిన మాకు మాటలు వృద్ధియగును. సమస్త వాఙ్మయశక్తిగల మీరు దేవతలకొరకు మమ్ములననుసరించి మా ఇళ్ళలోనుండి అల్పబుద్ధిగల మామానవత్వమును తొలగించి శుభములు కలుగజేతురుగాక యని ఇట్లు గోనేవవలన దైవత్వము, పుష్టి, బుద్ధివికాసము మొదలగునవి చేకూరగలవని ఉన్నది.

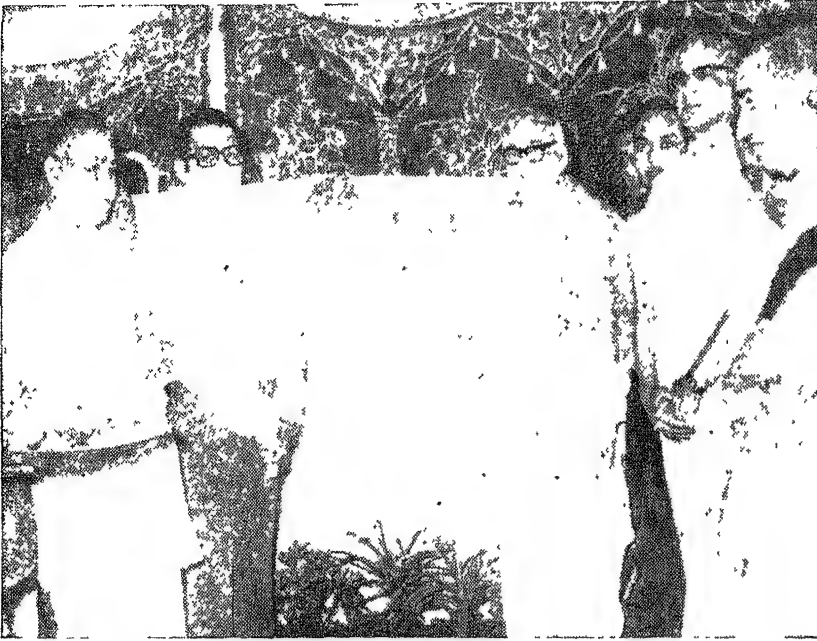
వేరొక ఖిలశృతియు —

“ధేనుర్వహాణామదిత్సురాణాం బ్రహ్మ ఋభూణాం విఖనోమునీనాం” చతుష్పాత్తులలో గోవు, దేవతలలో నదితియు, సృష్టి కర్తలలో బ్రహ్మయును, మహర్షులలో విఖనసుడును అదిభూతులై యుత్తృప్తులని యున్నందునను, “ఇశాశుద్ధి కరాభవన్తు” సర్వ దేవస్వరూపిణీయగు గోమాత భూమిని శుద్ధిచేయునని గోసూక్తము గావించినందువల్ల “గావశ్శరణ్యాః భూతా

శ్రీ పండిత పరాంకుశ

సత్యనారాయణ భట్టాచార్య

కొల్లి మల్ల



శంఖు స్థాపన ఫలకాని కిరుస్కల దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్, మంత్రి శ్రీ బ్రిక్ లాల్ వర్మలను చూడవచ్చు.

\*

కేంద్ర కమ్యూనికేషన్ల మంత్రి శ్రీ బ్రిక్ లాల్ వర్మ ఇటీవల తిరుమలలో నూతన టెలిఫోన్ భవన నిర్మాణానికి శంఖుస్థాపన జరిపినప్పటి దృశ్యాలు.

\*

క్రింది చిత్రంలో నర్వశ్రీ ప్రసాద్, మంత్రి వర్మ, టి. హెచ్. చౌదరి, యన్. పి. చెంగలాయనాయుడు, గైండ్, పాల్ రాజన్ ఉన్నారు



నామ్" సను ప్రసానులకు గోవులు శరణ్యములని భారతమందున్నది. ఋగ్వేదమే -

“హిం కృణ్వతీవసుపత్నీ వసూనాం వత్సమిచ్చస్తీ మనసాభ్యాగాత్ - దుహామ శ్విభ్యాం పయోఘ్నేయమ్ సా వర్ధతాం మహతే సౌభగాయ” అనినది అనగా వసువులకు వసుపత్నియైన ఆ పిలువబడినగోవు దూడను గోరుచు హిం అని అరచుచు వచ్చెను. ఆ గోవుపాలు అశ్వినీదేవతలకై బితికితిని. ఈగోవు మహత్సౌభాగ్యమునకై వృద్ధినొందుగాక! యని మంత్రార్థము. ఈ మంత్రములోని మొదటి “హిం” రెండో వాక్యములోని “దు” చేర్చిన “రాక్షసాః మరణం యాంతియే న సః” అనునట్లు రాక్షసశబ్దంలోని మొదటి “రా” తీసుకొని మరణశబ్దంనుండి “మ” తీసుకొన్న రామ శబ్ద మేర్పడునటుల, హిందూశబ్దము గో చిహ్నముగా వైదికశబ్దముగా గ్రహించి నట్లు వేదమువలన తెలియబడు చున్నది. ఇంకను మహాకవి కాళిదాసు రఘు వంశ మందు “మార్గం మనుష్యేశ్వర ధర్మపత్నీ శ్రుతేరివార్థం స్మృతిరన్వ గచ్ఛత్” దిలీప మహారాజభార్యయైన సుదక్షిణాదేవి నందినీ ధేనువును వేదార్థమును స్మృతి యనుసరించి నట్లునుసరించెనని వాక్రచ్చిరి. వేదములందు నిగూఢముగా నున్న విషయములను స్మృతులు ఉపదేశించును. “హింసా యాదూయాతే యస్తాత్ హిందురిత్యభి ధీయతే” హింసాత్మకమైన కర్మను గర్హించువాడు హిందువని మనువచనము. హిడి - గతౌ అని వాచస్పత్యమందు వ్యుత్పత్తి. అంటే దుష్టుడు, అనార్యుడు. ద్వేషపూరితుడుకాక సద్ధర్మపాలకుడు, విద్వాంసుడు శ్రుతిస్మృతులలో ప్రబోధించబడిన ధర్మముననుసరించి పోవువాడుహిందువు. మేరుతంత్రమందును “హినంచదూష యత్యేష హిందురిత్యభి ధీయతే” హినుడైనవానిని దూషించువాడు హిందువని సదాశివుడు దేవిపార్వతికి చెప్పినట్లు చూడగలం.

(25 వ పేజీలో చూడుడు)



(గతసంచిక తరువాయి)

భక్తియోగమునకు యోగ్యత చేకూరవలెనని కర్మయోగ జ్ఞాన యోగములు మార్గములు. యోగమనగా ఉపాయ మార్గము. యోగము, దానము, హోమము, ఆరాధన, తీర్థయాత్ర వేదాధ్యయనము, వేదాంత పాఠ ప్రవచనము, తత్త్వవిచారము, ప్రాణాయామము, ప్రత్యక్షవాసము మొదలైన కర్మములందు ఇష్టమైన దానిని ముఖ్యముగా పెట్టుకొని దానికి అనుకూలముగా యథాశక్తి నిత్యమైనైతికకర్మను, ఫలసంగత్యాగ పూర్వకముగా భగవత్ప్రీతిగా, కర్తవ్యతా భావముతో ప్రీతిపూర్వకముగా చేయచుండుటే కర్మయోగము. ఇట్లు చేయచుండుటచే భగవదనుగ్రహమున చిత్తశుద్ధియై జీవాత్మ చింతనమను జ్ఞానయోగమునకు యోగ్యమై, బహుకాల జ్ఞానయోగానుష్ఠానముచే జీవాత్మ ధ్యానయోగమునకు యోగ్యుడగును.

యోగాది కర్మలకు, దానిని చేయదగిన మనుష్యునకు ఉన్న సంబంధము మూడు విధములు అని కర్మ నిష్ఠులైన మీమాంసకుల సిద్ధాంతమై యున్నది. వేదార్థము తెలియు కాలమందు ఇట్టికర్మములు తనకు చేరియుండును. అది తన కర్తవ్యమనునదే సంగము. ఇట్టికర్మములచే ఉత్పన్నమగు ప్రయోజనమందు అపేక్షయున్నచో అధికారి యనిపించుకొనును. ఇది ఫలమునకు సంబంధించిన బంధము. అనంతరము కర్మచేయును ఇదొక కర్తృత్వ సంబంధం. ఇట్టి సంగ ఫలకర్తృత్వాంశములను భగవంతుని యందు సమర్పించి, తనకు చెందదను భావముతో కర్మచేయుట ఫలసంగ కర్తృత్వ త్యాగపూర్వక కర్మానుష్ఠాన మగును.

ఈ ప్రకారము కర్మయోగము, జ్ఞానయోగముల నుండి, జీవాత్మకు ధ్యాన

యోగ్యత కలుగగా కాల విశేషమున ధ్యానముచే జీవాత్మ సాక్షాత్కారమును ఆత్మావలోకనము సిద్ధించును. ఇదే సర్వాత్మ సామ్య దర్శనము, పరమాత్మ సామ్యదర్శనము, జీవన్ముక్తావస్థ యనబడును. ఇట్టి పరిస్థితిలో జగత్తుయొక్క సుఖ దుఃఖములు తనయొక్క సుఖ దుఃఖములగును. తన వ్యాపారములన్నియు పరమాత్ముని వ్యాపారములే యగును. అన్నియు ప్రపంచ హిత కరములగును. అట్టి స్థితియందు జీవాత్మకు దయామయుడైన సర్వభూతములకు హితుడై, ఉదార హృదయుడై లోకోద్ధారమే ఆత్మోద్ధారమను భావనచే పరమాత్మ సామ్యమును ఇక్కడనే అనుభవించును. ఇట్టి ఉదార చిత్తవృత్తిని భగవద్రామాను

నను భ్రమ ఆతనికుండెను. ఆతడు ఇరువది ఐదు సంవత్సరముల వాడాయెను. ఇట్లుండగా, అడవిలో నున్న మహాత్ములైన మహర్షులు, ఇతని లక్షణములను గమనించిరి. వారితనిని త్పత్రియునిగా నిశ్చయించిరి. వెనుక రాజునుండి తప్పించుకొనిన రాజకుమారుడై యుండవచ్చునని నిర్ధరించి, అతనికి ఉపదేశించిరి. మహారాజు నొద్దకు ఉపాయాంతరముతో పిలుచుకొని వచ్చిరి. రాజకుమారుడు మహారాజును సావధానముగా పరికించెను. తన అంగ ప్రత్యంగ సౌష్ఠవాది సర్వాంశములందును రాజు తోటి సామ్యమును చూచి మిగుల ఆనందించి, తాను మహారాజు కుమారుడను జీవత్పితరుడను, సర్వసంపత్సమృద్ధమైన అఖండ భూమండల యౌవరాజ్యము

## వేదాంతదేశికులు

జులు పొందియున్నారు. దానినే వేదాంతదేశికులు అనుష్ఠించి, పరిష్కరించి ఉపదేశించి యున్నారు.

ఇటువంటి స్థితిలో పరమాత్మప్రీతి యనెడు భక్తి సహజముగా నుదయించునని సంప్రదాయము చెప్పుచున్నది. దీనిని ఒక లౌకిక దృష్టాంతముతో ఆచార్యులవారు చక్కగా ఉదాహరించి యున్నారు. ఒక మహారాజు నాలుగైదు సంవత్సరములు గల తన కుమారునితో వేటకై అడవికి వెళ్లెను. అరణ్యమందు ప్రమాద వశమున జాలకుడు తప్పించుకొని శబర చోరులచే అపహరింపబడెను. అక్కడనే పెరిగి యుండుటచే ఆతనికి తాను శబరజాతీయు

నకు అర్హుడను అని నిశ్చయించి, మహారాజును విశేషముగా ప్రీతించి, అతని పాదారవిగదములను స్పృశించెను. అదే విధముగా, జీవాత్మకు సంసారమందు భ్రమించుచున్న కాలముతో ఆచార్యానుగ్రహముతో ప్రీతి పూర్వకముగా భగవంతుని ఆశ్రయించును. భగవంతుడు కూడ తప్పిపోయిన కుమారునికైన చింతయందు మగ్నుడైన మహారాజును బోలి, జీవాత్ముని ఉద్ధారమునకై ఎల్లప్పుడు చింతించువాడై నిరతిశయానందముపొందును. దీనిని భక్తిసామాజ్యమనీ ఆచార్యులు చాల చక్కగా తెలియునట్లు వివరించియున్నారు.

ప్రపత్తి:- వ్యాసులు, పరాశరులు, వాల్మీకి-ఇత్యాది మహర్షులు వెనుక వివ (28వ పేజీలో చూడుడు)

శ్రీ అయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి,  
అరిఫర్

## సామూహిక వివాహ పథకం

\* \* \*

మీ బ్రతుకు బంగారుబాట కావాలా! అందుకు వివాహం ఒక సమస్య? కావచ్చు. తరతరాలుగా ఎదుగుబోదుగూ తెలియని మన ఆర్థికవ్యవస్థలో, తమకో తమ వారికో వివాహం అనగానే అదొక సమస్యగా పరిణమించడం సహజం. లక్షాధికారులనుకూడా భిక్షాధికారులను చేయగల నిగూఢ సమస్య (మనకు తెలిసినవే) లెన్నో ఇందులో ఉన్నాయి. మరి రెక్కాడినా డొక్కాడని వారి స్థితి! మనదేశంలో ఇలాంటి వారే ఎక్కువ. వీరి వివాహ సమస్యకు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానపు “ఉచిత సామూహిక వివాహపథకం” కల్పితరువులాంటిది.

**తరతమ భేదాలు లేకుండా అమలు జరిగే ఈ పథకం ముఖ్యాంశాలివి:**

- \* హిందువులైన వారందరికీ ప్రాంతీయ, కుల, భాషాభేదాలు లేకుండా అందుబాటులో ఉంది.
- \* వివాహం హోమం - హోమంలేకుండా రెండు విధాలుగా జరుగుతుంది. వారి వారి సంప్రదాయాన్న నుసరించి జరుపుకోవచ్చు.
- \* తిరుమలకు రావటం అనేది తప్ప వధూవరులకు ఖర్చేమీ ఉండదు. ముఖ్యమైన సరంజామా అంటే మంటపాలంకరణ, మంగళవాద్యాలు, మట్టెలు, మంగళసూత్రాలు అన్ని దేవస్థానమే ఏర్పాటుచేస్తుంది.
- \* వధూవరులకు దేవస్థానమే రు. 175/- విలువ వస్త్రబహుచూనం కూడా చేస్తుంది.
- \* ఈ వివాహం జరిగినట్లు ధ్రువపత్రం కూడా ఇస్తుంది

**మీరు గమనించాల్సింది:**

- \* దేవస్థానం శుభముహూర్తాల వట్టిక ప్రతికలలో ప్రకటించిన నెలలోపుగా వధూవరులు, వారి తండ్రులు లేదా సంరక్షకులు తమకు వివాహం జరుపుకోగల లేక జరుపగల ఆర్థికస్థితి లేదనే ధ్రువపత్రంతోపాటు దేవస్థానం ప్రతాలమీద దరఖాస్తులు పంపుకోవాలి. 18 ఏళ్ళకు పై బడినవారే అర్హులు.
- \* దేవస్థానం నిర్ణయించిన శుభముహూర్తానికి, దేవస్థానం నిర్ణయించిన రోజుకు ముందుగా తిరుమలచేరాలి.
- \* నిర్ణయించిన శుభముహూర్తానికి రాలేనివారు ఆ విషయం కనీసం ఒక్కరోజు ముందుగా దేవస్థానానికి తెల్పాలి.
- \* పొరపాటుగానైనా ముందుతెల్పటం మరచిపోతే, ఇక ఈ పథకంలో పాల్గొనే అవకాశం శాశ్వతంగా పోగొట్టుకుంటారు.
- \* ఇంకా మిగిలిన వివరాలకు ఈ క్రింది వారితో సంప్రదించండి :

రిసెప్షన్ ఆఫీసర్-II

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం, తిరుమల.

# అన్నమ ప్రభ

విషయాలు

★

1. అన్నమాచార్యుల పదకవితలు

డా॥ జి. నాగయ్య.

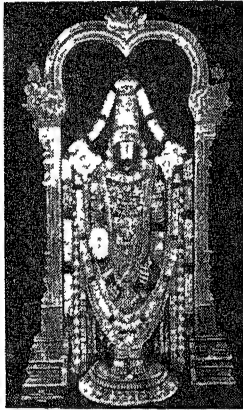


2. అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతం,

— శ్రీ సముద్రాల లక్ష్మణయ్య

★

# అన్నమాచార్యుల



'పదం' అంటే 'పాట' అని సామాన్యార్థం. అది కేవలం స్వరరహితమూ కావచ్చు లేదా రాగతాలతోను ఉండవచ్చు. "మహనీయంబగుసంకీర్తన నామక పదసంప్రదాయం బెట్టిదనిన" అనుటచే పదం, సంకీర్తనా ఒకదానికొకటి పర్యాయ పదాలని తేటపడుతోంది. అన్నమయ్య తన రచనల్ని శృంగారపదాలు, వైరాగ్య పదాలు అని పేర్కొన్నాడు వాటికే శృంగారసంకీర్తనలు, వైరాగ్యసంకీర్తనలు అని కూడా వ్యవహరించాడు. అన్నమయ్యకాలం నాటి పురంధరదాసాదుల కీర్తనలకు పద గతు, పదాలు అనే వాడుక ఇప్పటికీ ఉంది. పాదదగిన కావ్యం పదం. అందులో సుందరశబ్దరచనతోపాటు మధురమైన పాటా కలిసి జేరుతుంది. అన్నమయ్య కాలానికి ప్రతిపాటా పదమే. అతనిరచనల ముఖ్యోద్దేశం భగవద్గుణాను గానం కనుక అన్నమయ్య వాటికి సంకీర్తనలు అని పేరుపెట్టినాడు. తెలుగులో ఇప్పటికీ మనకు తెలిసినంతవరకు అన్నమయ్యే పదరచనకు ప్రారంభకుడు. పదకవితాపితామహాద్భుతం సంకీర్తనాచార్యుడు, హరికీర్తనాచార్యుడు పంచమాగమ సార్యభాముడే! అయిన అన్నమయ్య ముప్పది రెండువేల పదాలను రచించి వాటన్నిటినీ ఏడుకొండల స్వామికి అంకితంచేసి తరించినాడు. వాటిలో 12000 సుమారు మాత్రమే లభ్యమౌతున్నాయి. అతడు 'అదినమాచెల్లా అమృతకావ్యమై, పాడిన పాచెల్లా పరమగానమైంది'.

ఏ బాపాసాహిత్యమందైనా పద గేయ రూపమైన దేశికవిత ప్రాచీనమైన రచన. పద్యములన్నీ పదాలపరిణామాలే అని పలువురు విమర్శకుల అభిప్రాయం. వాస్తవానికి వేదసూక్తాలే మొట్టమొదటి పదాలని చెబుతారు. తమిళంలో నాయనూరుల్లో ముఖ్యుడైన మాణిక్యవాచకరు దేశికవితాశాఖకు

చెందిన అచ్చన గాయల పాటలు, గొబ్బి పాటలు, జోలపాటల వంటి వానిలో మధుర కవిత వెలయింపాడు. తమిళంలో వైష్ణవ భక్తులగు పన్నిద్దరాళ్వారుల భక్తిగీతాలు నాలుగువేలదాకా ఉన్నాయి. జయదేవుని గీతగోవిందం అష్టపదుల్లో రచితమయింది. లీలాళుకుని కృష్ణకర్ణామృతంలోని భక్తి శ్లోకాలకు భజనకూటాల్లో, సంగీతసభల్లో ఈ నాటికీ ప్రచారం ఉంది. ఇలాగే ఇతర భాషల్లోవలె తెలుగులోకూడ ప్రాచీనకాలమందే పద గేయరూపమైన దేశికవిత ప్రజలనోళ్లలో వెలసియే యుండునని ఊహించుట కాధారములున్నాయి.

నన్నెచోడుడు (1180) కుమారసంభవంలో 'ఊయలపాట' లను, 'గొడుగీతము' లను, 'అంకమాలిక' లనే రాగయుక్త గేయాలను, అభినయంతోకూడిన 'ఆలతు' లను పేర్కొన్నాడు. ఇవి దేశిశాఖకు చెందిన గేయఫణితులే. "అతతబసవపురాతన భక్తిగీతార్థసమితియే మాతృకగాఁగ" జనవపురాణాన్ని రచించియున్నట్లు పాల్లరికి సోమనాధుడు (1160-1240) చెప్పినాడు. సోమన తన కాలంనాటి తుమ్మెద పదాలు, ప్రభాతపదాలు వెన్నెలపదాలు, వాలేఖపదాలు, నివాళిపదాలు మొదలైన పదాలను, 'చారుగీతము' లను, కోలాట పాటలు, చాంగుభాటలు మొదలైన వాటిని పేర్కొనుచేకాక ఆయా పాటల్లోని రాగాలు, శ్రుతులు, రాయనములు, తాళగతులు మొదలైన సాంకేతికాంశాలనుకూడ తెలిపినాడు. పాడుటకనువైన గద్యలు, రగడలు మొదలైన వాటినికూడ సోమన రచించినాడు, కాని అవి వీరశైవమత ప్రచారసాధనాలే కాని రసప్రధాన రచనలు కావు. నాచన సోముని (14 శతాబ్దం) వసంతవీలాసం లోనిదని ఒక 'జాజుపాట'ను వేటూరి ప్రభాకర్ శాస్త్రిగారు అన్నమాచార్య చరిత్ర

పీఠికలో ఉదహరించినారు. పోతన(15వ శతాబ్దం) గోవిందుమీది పాటలను 'బాలునంకించి పాడెడుపాట' లను పేర్కొన్నాడు. శ్రీనాథుడు 'యక్షగానసరణి'ని పేర్కొన్నాడు. ఇలా అన్నమయ్యకు పూర్వము వెలువడిన తెలుగుకావ్యాల్లో పదాలప్రసక్తి ఉన్నా కాలగర్భంలో ఆవి మరుగునపడి పోవడంవల్ల వాటి స్వరూపం తెలుసుకోడానికి వీలులేకుండాపోయింది. లక్ష్యలక్షణాలులేని వట్టిపేర్ల పట్టికలుగా మూత్రమే వాటిని తలపోయుచున్నాము. కృష్ణమాచార్యుని సింహగిరినరహరి వచనాలుకూడా అన్నమయ్యముందు వెలసిన గేయరచనలే. అంగాంగివిభాగంలేక అఖండగద్యధారగా ఉన్న ఆ వచనాల్లోని గానగంధం మన దాకారాక ఎప్పుడో అంతరించిందని అనంత కృష్ణశర్మగారు అభిప్రాయపడిరి. జానపదుల వాగ్వ్యవహారంలో ఉండడంవల్ల అన్నమయ్యకు ముందు వ్యాప్తిలోఉన్న పదాలకు లక్షణశుద్ధి కలుగలేదు. ప్రైష్టవ మతప్రచారానికి వేంకటేశ్వరస్వామి కైంకర్యానికి సంకీర్తన పదరచనాప్రక్రియను ఉదాత్తంగా భావించి ఆ ప్రక్రియలో అన్నమయ్య వేలకొలది సంకీర్తనాలను రచించి లక్ష్యప్రసంగాన్ని సృజించినాడు. పాటలకు సాహిత్యగౌరవం ఇవ్వడానికి అన్నమయ్య సంస్కృతంలో 'సంకీర్తనలక్షణం' అనే లక్షణగ్రంథాన్ని వ్రాసినాడు. కాని ఇది నేడు అలభ్యం. దానికి అన్నమయ్యకుమారుడు పెదతిరుమలయ్య చేసిన వ్యాఖ్యానం కూడా ఈనాడు దుర్లభమైనది. అన్నమయ్య మనుమడైన చిన్నన్న తెలుగులో పద్యాత్మకంగా వివరించిన 'సంకీర్తనలక్షణం' పుణ్యమా అని సంకీర్తన విశేషాలను గ్రహించగలుగుతున్నాతి. అన్నమయ్య పదరచనలకు స్వయంగా లక్ష్యలక్షణాలను రచించుటద్వారా పదకవితా మార్గ

దర్శి అయినాడు. అతని రచనల్లో అంతకు ముందు జనసామాన్యంలో వాడుకలోఉన్న పదరచనలన్నీ ఉన్నాయి. అతడు గొప్ప వాగ్గేయకారుడే కాక లక్షణకారుడు కూడ. మనకు లభించినంతవరకు తెలుగులో ప్రాచీనములైన రసవద్గేయాలు అన్నమయ్యవే సాహితీపరులైన దేశిగేయకారులలో అతడు ఆదికవి. కమకనే పదకవితాపితామహాడు, సంకీర్తనాచార్యుడు అనే బిరుదులు అతనిపట్ల సార్థకమవుతున్నాయి

అన్నమయ్య పదరచనల్లో రెండుపంక్తులున్న పల్లవి, నాల్గుపాదాలుండే మూడు చరణాలు ఉన్నాయి. పదంలో ముఖ్యమైన కేంద్రీభూతమైన అర్థం పల్లవిలో ఉంది. దాని వివరణమే చరణంలో విబంధింపబడినది. పల్లవి భావం, ఒకవాక్యంలో ముగియకపోతే రెండవవాక్యాన్ని అనుపల్లవిగా చేర్చి రచించడం కూడ కలదు. పల్లవిలోని భావాన్నే అనుపల్లవి కొంచెంగా విశేషిస్తుంది. చరణాలన్నిటికీ ఏకవాక్యత కలిగించటానికి పదం చివర్లో పల్లవి పునరావృత్తం అవుతుంటుంది. పదంలో చరణాలెన్నివున్నా పల్లవిలోని భావాన్నే ఘోషించి పల్లవితోనే ముగుస్తుంటుంది.

“పదముల యర్థము పల్లవి  
పదలక యన్నింటికి నేకవాక్యత సేయన్  
గుడిగ్రుచ్చినట్లు తగులై  
పదము తుదిన్ మరియు మరియుఁబల్లవి  
యలరున్”

అని సంకీర్తనలక్షణంలో కవితకు సంబంధించిన పదస్వరూపం నిర్ణయింపబడింది. ఈ పదరచనలో భిన్నసందర్భాలకు చెందిన అర్థభావాలుకాని భిన్నరాగతాళలయలుకాని ఉండవు, అన్నమయ్య పదాలు ముక్తకాల లాంటివి; భావగీతకలు, రసజ్ఞమనోజ్ఞమైనవి. అన్నమయ్యది లక్షణశుద్ధిగల పద

డా॥ జి. నాగయ్య

రీడర్ : ఆంధ్రభాష : శ్రీ వేంకటేశ్వర  
విశ్వవిద్యాలయం, తిరువతి.

కవిత. అన్నమాచార్యుని పదరచనను పెదతిరుమలాచార్యుడు ఇలా స్తుతించాడు. శ్రీ

“సురలకు నరులకు సొరిది విన విన  
నరుడు తాళపాక అన్నమయ్య పదములు  
॥ పల్లవి ॥

చక్కలై చవిమాసి జాలై తావి చల్లీ  
నక్కజపుమాతు వజ్రాలై మెఱసిని  
నిక్కుటద్దమ్మలై మా విలువునీడలుమాః  
నక్తర తాళపాక అన్నమయ్యపదములు  
॥ సుర

త్వరపడండి :

సకల దేవతా పూజావిధానం

కూర్పు: శ్రీమాన్ యస్. బి. రఘునాథాచార్య.

వివిధ దేవతామూర్తులను గూర్చి చేయవలసిన పూజావిధాన ప్రక్రియ, శివ, విష్ణు, కేశవాద్యట్టోత్తర శతనామాలుగల పుస్తకము. అందరి ఇంట ఉండ దగ్గది

వెల: రు. 2/- మాత్రమే.

నకులకు

కార్యదర్శి.

హిందూధర్మ ప్రతిష్ఠానం,

అన్నమాచార్య కళామందిరం, తిరువతి. 517501.

సన్నీరై వైఃబూసేఁ గవ్రంబై చలువరేఁచీ  
మిన్నగల ముత్యములై మెయి నిండిని  
వెన్నుబలములై మావెంటవెంటఁ దిరిగీని  
అన్నిట తాళ్లపాక అన్నమయ్య పదములు

॥ సుర ॥

నెట్టిన వేదాంతములై నిత్యములై  
పొడసూపీ  
పుట్టుతోనే గురువులై బోధించీని  
గట్టి వరాలిచ్చే శ్రీవేంకటాచార్యుని  
మెప్పించీ  
వట్టె తాళ్లపాక అన్నమయ్యపదములు”

॥ సుర ॥

(శేషాచార్యులవారి వ్రాతప్రతి)

సంకీర్తనలక్షణం లో అన్నమాచార్యుల పదకవితను గూర్చిన ప్రశంస ఇలా వుంది.

\* “శ్రుతులై శాస్త్రములై పురాణకథలై సుజ్ఞాన  
సారంబులై  
యతిలోకాగమవీధులై విపుల మంత్రార్థం  
బులై నీతులై  
శ్రుతులై వేంకటలైల వల్లభ రత్నీదా  
రహస్యంబులై  
మతులై తాళలపాక అన్నయవచోనూత్న  
క్రియల్ చెన్నగున్  
అన్నమయ్య పదకవితలో సంగీత  
సాహిత్యాలు రెండూ సమవిష్పత్తిలో ప్ర

స్ఫుటమౌతుంటాయి. పరమాత్మయొక్క సర్వవ్యాప్తిని అతడెంత మనోజ్ఞంగా సంకీర్తనం చేశాడో చూడండి.

“ఏత దఖిలంబునకు నీశ్వరుండై సకల  
భూతములలోన దా బొదలు వాడితడు”

ఈ చరణాలు విన్నప్పుడు “ఇందుగల డందులేడని సందేహమువలదు చక్రి సర్వో పగతుండెందెందు వెదకిజూచిన నందందే గలడు” అన్న పోతన ప్రహ్లాదుని పలుకులు స్ఫురణకు వస్తాయి. వివిధములైన భక్తిభావాలను నిరూపించడంలో అన్నమయ్య పోతనకేమాత్రం తీసిపోడు.

“జలధి కన్యాపాంగ లలితేక్షణములలో కలసి వెలుగుచునున్న కజ్జలం దితడు” అనే చరణాల్లోని రూపకాలంకారం రస మెరిగిన సాహితీవేత్తలకు రమణీయంగా భాసిస్తుంది.

వేంకటేశ్వరస్వామికి ఉయ్యాల సేవ చేసేసమయంలో భక్తగాయకుడైన అన్నమయ్య గొంతెత్తి మధురమంజురిగా ఇలా ఆలపించినాడు.

“ఉదయాస్తలై లంబు  
లొవర గంబములై న  
ఉడుమండలము మోచె

సుయ్యాలా !

శ్రీవారి ఉయ్యాలసేవ

అరయ నాకాశపద  
మడ్డదూలంబైన  
అఖిలంబు నిండె నీ  
... .. ఉయ్యాలా  
కమలకును భూనతికి  
కదులు కదులుకు మిమ్ము  
కొగిలింపగజేసె

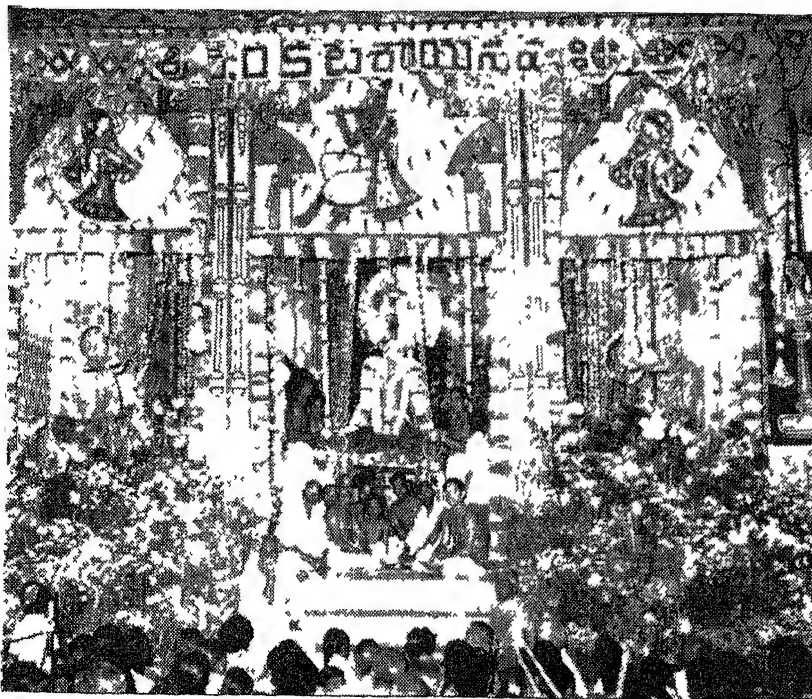
సుయ్యాలా !

ఉదయాస్తలై లాలే ప్రక్కస్తంభాలుగా గలిగి నక్షత్రమండలాన్ని అంటే ఆ ఉయ్యాలలో వేంకటేశ్వరుడు పవళించగా ఆ సమయంలో ఉయ్యాల కదిలినప్పుడెల్లా లక్ష్మీదేవికి భూదేవికి తన ఆలింగనభాగాన్ని కలుగజేస్తున్నాడని అన్నమయ్య ఈ పదంలో చాలనాజుగ్గా చమత్కరించినాడు.

అన్నమయ్య తాను భావించి అనుభవించిన భక్తిశృంగార వైరాగ్య నీతిధర్మాది తత్వాలను సామాన్య ప్రజాహృదయాల్లో ఉద్బోధింపచేయాలనే ఆరాటపడినట్లు అతని సంకీర్తనలను పరిశీలిస్తే తేటపడుతుంది. రాగతాళవిన్యాసాదులన్నీ భాషాభావాలకు ఉపస్థారాలుగా, అలంకారాలుగా మాత్రమే అతని పదరచనల్లో ఉన్నాయి.

వేంకటేశ్వరస్వామి కేంద్రరత్నంగా వివిధంగా అన్నమయ్య సాగించిన అసాధారణపదరచనల్లో శృంగారమే ప్రబలంగా ప్రతిఫలించిపోయింది. అన్నమయ్య పదాలను వర్ణ్యవిషయాన్ని బట్టి శృంగారపదాలని, వైరాగ్యపదాలని రెండువిధాలుగా విభజింపవచ్చు. శృంగారపదాల్లో పాత్రోచితభాష ప్రయుక్తమయింది. వాటిలో గ్రామ్యములు కూడా పొంతమెరిగి పలుకాలి. వైరాగ్య పదాలు లేదా ఆధ్యాత్మపదాలు అగ్రామ్య రమ్యవిష్ణుచరితోదారములై ఉండాలి. అన్నమయ్య శృంగారసంకీర్తనాల సంపుటం కాయజోపనిషత్తు, మన్మథవేదం, వాటిలో అన్నమయ్య వెలిబుచ్చినభావాలు.

\* ఈ భాగాలు దా॥ వేటూరి అనందమూర్తిగారి ‘తాళ్లపాక కవుల పదకవితలు - భాషాప్రయోగ విశేషాలు’ నుండి ఉద్ధరించినవి. (చూ, పుట. 75)





చేసిన కల్పనలూ, గుప్పించిన చమత్కారాలూ, వినిపించిన పలుకుబళ్లు కోకొల్లలు. అన్నీ స్వతంత్రలే.

అన్నమయ్య ద్రావిడవేదంతో, తమిళ సాహిత్యంలో ప్రత్యక్షసంబంధమున్న విశిష్టాద్వైతాన్ని స్వీకరించి ఆభాషలోని మధుర భక్తిసంతా అనుభవించి తత్తుల్యమైన పదాలను వ్రాసినాడు. అన్నమయ్య అధ్యాత్మిక సంకీర్తనలు వైష్ణవమతసూత్రాలు, మోక్ష మార్గానికి భక్తి ముఖ్యసాధనమని వైష్ణవ మతం నమ్మకం. శాంత, దాస్య, సఖ్య, వాత్సల్య, మధురభావాలనే పంచవిధభక్తి రూపాలున్నాయి. ఈ అయిదు రూపాల భక్తితో అన్నమయ్య తన దైవాన్ని ఆరాధించినాడు. ద్రావిడ దివ్యప్రబంధమార్గంలో ఆలపించిన అన్నమయ్య పదాలు కూడా ద్రావిడవేదతుల్యములు.

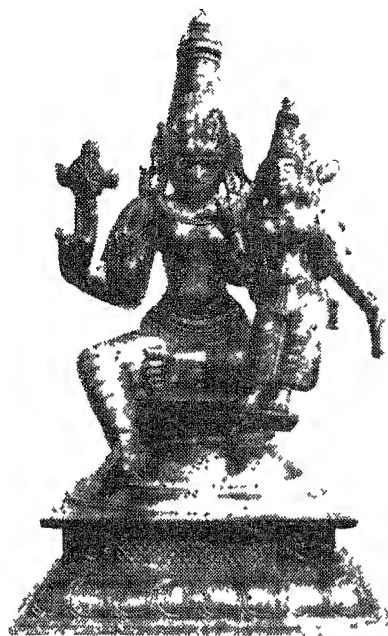
అన్నమయ్య మూర్తీభవించిన తెలుగు తనం. అతనిరచన అంతా దేశీయమే. అతని పదాల్లో అడుగడుగునా సామెతలే. ప్రతి చరణంలోనూ నానుడులే. అన్నమయ్యకు తెలుగు సాహిత్యంలోనూ, సం గీతంలోనూ ఎంత పటుత్వముందో సం స్కృతంలోనూ అంతే పటిమఉందని ఈ క్రింది చరణాలను గమనిస్తే తెలుస్తుంది.

“పాలనేత్రానల ప్రబల విద్యుల్లతా  
తేజీవిహార లక్ష్మీ నారసింహా!  
దారుణోజ్వల ధగధగితదంష్ట్రాల్వి  
కారస్ఫులింగ సంగక్రీడయా  
వైరిదానవ హైరవంశ భస్మీకరణ  
కారణప్రకట వేంకటనారసింహా!”

భజనపద్ధతిలో సాగిన అన్నమయ్య సంకీర్తనరచన చూడండి.

“శరణు శరణు సురేంద్ర నమ్ముతశరణు  
శ్రీసతివల్లభ  
శరణు రాక్షస గర్వనంహార శరణు వేంకట  
నాయకా”

ఈ సంకీర్తనను చూచియే పురంధరవాసు ఈ క్రింది సంకీర్తనపంక్తులను రచించి నాడని వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు అన్న



మాచార్యచరిత్ర పీఠిక (పుట 67) తెలిపి నారు.

“శరణు శరణు సురేంద్ర వందితశరణు  
శ్రీసతిసేవిక  
శరణు పార్వతీతనయ మారుతి శరణు  
సిద్ధివినాయక”

సంకీర్తనాచార్యుడగు అన్నమయ్య పదరచనల్లోని భక్తిశృంగార గానాంశాలే క్రమంగా రామదాసాదులను చేరి భజన సంప్రదాయంగానూ, శ్రీశ్రీశ్లాదుల నాశ్రయించి నాట్యాభినయ సంప్రదాయంగానూ, త్యాగరాజాదులను పొంది సంగీతసంప్రదాయంగానూ విస్తృతమిందినట్లు డా॥ వేటూరి ఆనందమూర్తిగారు వివరించినారు.

త్ర్యంస, చతురస్ర, ఖండ, మిత్రాదిగతులన్నిటియందును అన్నమయ్య సంకీర్తనలున్నాయి. వాటిలో ఆ వృత్తములసంఖ్య హెచ్చించి, తగ్గించి గతుల్లో మార్పును తెచ్చి అన్నమయ్య వైవిధ్యాన్ని సాధించినాడు.

అన్నమయ్యపదాల్లోని రచనానిర్మితి, పదప్రయోగసరళి అసమానం. అతడు శృంగారకీర్తనలు, అధ్యాత్మికకీర్తనలేకాక ‘శృంగారమంజరి’ అనే లఘుకృతి కూడ

విరచించినాడు. అది భక్తిసూక్తంగా, భావప్రధానంగా సాగినరచన. విరహిణుల వివిధమన్మథావస్థలు, వసంతోత్సవం, జల క్రీడ, మిసిమిజవ్వనుల భరోక్షులు ఎన్నో ప్రబంధధోరణిలో శృంగారమంజరిలో విస్తృతంగా గోచరిస్తాయి. ఇలా మంజరి, రగడ, విషమజాతీసీసం మొదలైనవి మనోజ్ఞంగా రచించి అన్నమయ్య దేశిభంధస్సుకు మెరుగుపెట్టినాడు. ఏల, జోల, లాలి, తుమ్మెదపదం, మంగళహారతివంటి గేయభేదాలు అన్నమయ్య సృష్టించిన పద సాహిత్యంలో మనకు కనిపిస్తాయి. యతి ప్రాస వియమాలను పాటించడంలోకూడ అన్నమయ్య నిష్ణాతుడు.

వాగ్గేయకారుడూ, లాక్షణికుడూఅయిన సంకీర్తనాచార్యుడగు అన్నమయ్య అధ్యాత్మికవిజ్ఞానంలోకూడ ఆపారమైనప్రతిభను ప్రదర్శించి పదసాహిత్యానికి నవ్యదైత్యాన్ని చేకూర్చినాడు. డా॥ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారన్నట్లు అన్నమయ్య పదకవితలోని ఆసాధారణ భావనాశక్తి, భాషయందలి స్వతంత్రమధురధార భావములందు కానవచ్చు అసందిగ్ధమైన యారవం, విషయవైవిధ్యమూ అనుభవాలలోతు ఇంకేపదకవిరచనలోనూ కానరావు.\*

ఉపయుక్త గ్రంథసూచి :

1. ప్రభాకరశాస్త్రి, వేటూరి—అన్నమాచార్యచరిత్ర పీఠిక.
2. అనంతకృష్ణశర్మ, రాళ్లపల్లి—అన్నమాచార్యుని కవిత, అన్నమాచార్యుల సంకీర్తనములు (1978) (కూర్పు: కామితెట్టి శ్రీనివాసులు శెట్టి) లో ఉదాహరించిన వ్యాసం.
3. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యఅకాడమీ—‘శ్రీత్రయ్య పదసాహిత్యము’—సాహిత్యోపన్యాసములు 9.
4. గంగప్ప, ఎస్. — శ్రీత్రయ్య పదసాహిత్యం.
5. ఆనందమూర్తి, వేటూరి — శాళ్లపాక కవుల కృతులు-వివిధసాహితీప్రక్రియలు (1974).
6. క్రొవ్వీడి రామం—‘శాళ్లపాకవారి రచనల విశిష్టత-సాహిత్యపౌరభము’లోని వ్యాసం.
7. అరుద్ర — సమగ్ర ఆంధ్రసాహిత్యం - 8వ సంపుటము.
8. శ్రీనివాసులుశెట్టి, కె.—‘తెలుగులో పదకవిత’ (తెలుగు-జూలై, సెప్టెంబర్ 1978).
9. చిన్నన్న, శాళ్లపాక—సంకీర్తన లక్షణం.
10. అన్నమాచార్యులు, శాళ్లపాక — సంకీర్తన సంపుటాలు.

అవ: చావు పుట్టుకలతో గూడిన సంసార చక్రములో పరిభ్రమించు జీవుని స్వభావమును వర్ణించుచున్నాడు -

55

నాట

ఎవ్వరెవ్వరివాడో - యీ జీవుడు - చూడ నెవ్వరికి నేమానా - యీ జీవుడు || పల్లవి ||

1. ఎందరికి గొడుగు గా - డీ జీవుడు - వెనక కెందరికి దో - బుట్ట - డీ జీవుడు, ఎందరిని భ్రమించు - జీవుడు - దుఃఖ మెందరికి గావింప - డీ జీవుడు. || ఎవ్వ ||
2. ఎక్కడెక్కడ - దిరుగ - డీ జీవుడు - వెనక కెక్కడో తన జన్మ - మీ జీవుడు, ఎక్కడి చుట్టము తనకు - నీ జీవుడు - యెప్పు డెక్కడికి నేగునో - యీ జీవుడు. || ఎవ్వ ||
3. ఎన్నడును జేబులే - నీ జీవుడు - వెనక కెన్ని తనువులు మోవ - డీ జీవుడు,

ఈ జీవుడు తిరుగనిచోలే లేదు. ముందటి జన్మలలో ఎన్నో చోట్ల పలురూపములతో జన్మించి తిరిగియున్నాడు. రాబోవు జన్మలలో ఇత డెక్కడ పుట్టునున్నాడో? ఈ జన్మలో మాత్రము తన కీ జీవు డేవిధముగా అనుగు చుట్టము కాగలడు? ఇత డెపు డెక్కడికి పోవునో తెలియదుగదా!

ఇన్ని జన్మలు చాల్చుచున్నా, ఇన్ని సార్లు మరణించుచున్నాను నిజముగా ఈ జీవునకు మాత్రము ఎట్టి చేటును లేదు. పూర్వమిత డెన్నో తనువులు చాల్చినాడు. తాను చాల్చిన శరీరము లే చేటొందుచున్నవి. కాని సనాతనుడైన జీవాత్మన కే మాత్రము చేటులేదు. శ్రీ వేంకటేశ్వరుని మహామాయా ప్రభావమునకు లోబడి యీ జీవు డెన్నో పదవులు పొందుచున్నాడు.

ములు అయిన జన్మలను గూర్చి భావింపలేరు. ఇది మాయా ప్రభావము.

జీవునకు వేలకొలది తల్లిదండ్రులు, వందలకొలది భార్యలు బిడ్డలు గలిగి నారు. ఇందులో ఎవరితో ఎవరికి సంబంధము నేమని నిర్ణయింపగలము? సంసారమున మనకు లభించిన, మనలను విడిపోయిన బంధువు లెందరున్నారో, అన్నియిసుక రేణువులు గంగలో గూడలేవని పెద్దలసూక్తి -

మాతా పితృ సహస్రాణి పుత్రదారశతాని చ |  
తవానన్తాని యాతాని కస్యతే కస్యవా భవాః? ||  
(సుభాషితావళి-3288)  
అప్రాప్త్యస్త్యక్తౌశ్చ సంసారే యావన్తో భాంధ వాప్స్వయా |  
న సన్తి ఖలు తావన్తో గంగాయామపి వాయుకాః ||  
(శార్దూలపద్య-4133)

## శ్రీ అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతము

శ్రీ సముద్రాల లక్ష్మణయ్య, తిరుపతి

ఎన్నగల తిరువేంక - పేరు మాయలదగిలి యెన్ని పదవుల - బొంద - డీ జీవుడు. || ఎవ్వ || (11-3-31)

ఈ జీవుడు ఎన్నో జన్మములలో ఎందరికో జన్మించుచున్నాడు. జననమరణాత్మకమైన సంసార చక్రములో పరిభ్రమించుచున్నాడు. ఇట్టి జీవుడు ఏయే జన్మలలో ఎవ్వరెవ్వరికి ఏయే వావి వరుసలతో సంబంధపడి యున్నాడో నిర్ణయించుట కెవరితరము? విచారింపగా జీవులలో ఒకరితో నొకరికెట్టి సంబంధమును లేదు.

ఈ జీవుడెన్నో జన్మలలో ఎందరికో కొడుకై జన్మించినాడు. పూర్వము తా నెందరికో తోబుట్టువుగా బుట్టినాడు. ఎందరినో ఎన్నో విధముల పుత్ర మిత్ర కళత్రాది సంబంధములతో భ్రమింప జేసినాడు. ఎందరినో ఎన్నో రీతుల దుఃఖముల పాలు చేసినాడు.

విశే: “ఎక్కడి చుట్టము తనకు నీ జీవుడు” అనుటకు శ్రీ రాశ్యపల్లి అనంత కృష్ణశర్మగారు తమ లఘుటీకలో ఇచ్చిన వివరణ యిది - “తాను ఈ జీవునికంటె వేటుగాడు. కాని యీ జీవిత దశలో తన్ను ఇదివరకున్న ఇక ముందు రాబోవు జీవావస్థలకంటె ఎక్కువ ప్రీతితో చూచుట ప్రాణి స్వభావము కనుక భూత భవిష్యత్తులలో లేని క్రొత్త యనురాగము తన యందు తానిప్పు డేల చూపవలయును? అని తాత్పర్యము (తాళ్ళపాక పాటలు - II - P. 18)

సంసార బ్రాంతికి లోనై వెతజెందు జీవుల స్థితి ఈ సంకీర్తనములో వర్ణింపబడినది. జీవులు అనాదిగా కర్మకు పశులై సంసారప్రవాహములో దిరుగుచున్నారు. వర్తమాన జన్మమునే వారు నిక్కముగా దలంతురు గాని అతీతములు, అనాగత

పూర్వాపరజన్మలను గూర్చిన భావన గల తత్త్వవేత్తలు మాత్రము సామాన్య జీవులవలె శోకమోహములకు లొంగరు. ఇట్టి విజ్ఞానమును మనకు గలుగజేయుటకే అన్నమయ్య ఈ సంకీర్తనములో జీవుని పరిస్థితి నిట్లు వర్ణించినాడు.

శ్రీకృష్ణుడు గీతలో జన్మములను గూర్చి వివరించుచు తనకును, అర్జునునికిని ఎన్నో జన్మలు గడచినవనియు, ఆ జన్మలన్నియు తనకు తెలియునుగాని అర్జునునకు తెలియవనియు చెప్పినాడు -

బహుని మే వ్యతీతాని  
జన్మాని తవ చాక్షునః |  
తాన్యహం వేద సర్వాణి  
న త్వంవేత్థ పరంతపః | (గీ - 4-5)

ఇందుచే మాయ కధీనులైన జీవుల జ్ఞానశక్తి మరుగుపడి యుండుట వలన వారు తమ జన్మ వృత్తాంతముల నెరుంగ జాలకున్నారని స్పష్టమగుచున్నది.

శరీరము నశించిన పిమ్మట జీవుడున్నాడా! లేడా? అను విషయము

మిక్కిలి ముఖ్యమైనది. కఠోపనిషత్తులో ఈ విషయమును గూర్చి నచికేతుడు ప్రశ్నింపగా యమధర్మరాజు దేవతలు గూడ ఈ విషయమున సంశయాత్ములై యున్నారనియు, అది మిగుల సూక్ష్మ విషయము గాన తెలిపికొనుట కష్టమనియు వచించెను —

దేవైరత్రాపి విచికిత్సితం పురా  
నహినుజ్ఞేయ మణురేష ధర్మః (కర-1-21)

ఉపనిషత్తులు మున్నగు బ్రహ్మవిద్యా ప్రబోధకములైన గ్రంథము లన్నియు ముఖ్యముగా ఈ ఆత్మ తత్త్వమును వివరించుటకే వెలువడినవి.

గీతలో ద్వితీయాధ్యాయమున జనన మరణములు ఆత్మకులేవు. అది ఎల్లకాలములలో పుట్టుకలేనిదై, నిత్యమై, శాశ్వతమై యున్నది. శరీరము హతమైనను. అది హతముగాదు — ఇత్యాదిగా ఆత్మ స్వరూపము విపులముగా నిరూపింపబడినది —

న జాయతే మ్రియతే వా కదాచిత్  
నాయంభూత్వా భవితా వా నభూయః ।  
అజో నిత్యః శాశ్వతోఽయం పురాణో  
న హన్యతే హన్యమానే శరీరే ॥ (గీ-2-20)

కఠోపనిషత్తులో గూడ ఈ విషయమే ఇట్లు చెప్పబడియున్నది —

న జాయతే మ్రియతే వా విషశ్చ  
న్నాయం కుతశ్చిన్న బభూవ కశ్చిత్ ।  
అజో నిత్యః శాశ్వతోఽయం పురాణో  
న హన్యతే హన్యమానే శరీరే ॥  
(కర - 2-18)

కాబట్టి జీవుడు తన నిత్యత్వమును గుర్తించినప్పుడే సుఖ దుఃఖముల కతీతమైన స్థితి నొందగలడు.

సకల వేదార్థములను సంకీర్తనములుగా పాడదలచినవాడు గాన అన్న

మయ్య ఎడనెడ ఇట్టి ఆత్మతత్త్వ ప్రబోధకములైన విషయములను లలిత లలితములైన పదములుగా వెలియించినాడు.

\* \* \*

అవ:- దోషభూయిష్టమైన అటోపపు జీవితము కంటె నిర్దుష్టమైన సామాన్య జీవితమే మేలనుచున్నాడు:-

56

గుజ్జరి

అప్పులేని సంసార - మైన పాపే చాలు  
తప్పులేని జీతమొక్క - తారమైనఁజాలు.

॥ పల్లవి ॥

1. కంతలేని గుడిసొక్క - గంపంతయనఁజాలు  
చింతలేని యంబలొక్క - చేరెడే చాలు;  
జంత గాని తరుణి యే - జాతైన నదె చాలు  
చింతలేని సంపదొక్క - నీనమే చాలు  
॥ అప్పు ॥

2. తిట్టలేని బ్రదుకొక్క - దివమైన నదె చాలు  
మట్టలేని కూడొక్క - ముద్దెడె చాలు  
గుట్టచెడిమనుకంటె - కొంచెపుమేలైన జాలు  
వట్టి జాలిఁ బడుకంటె - వచ్చినంతే చాలు  
॥ అప్పు ॥

3. లంపటపడని మేలు - లవలేకమే చాలు  
రొంపి కంబమొకంటె - రొయ్యుచే చాలు  
రంపపుఁ గోరికకంటె - రతి వేంకటపతి  
పంపున నాతనిఁ జేరె - భవమే చాలు.  
॥ అప్పు ॥ (11-3-48)

అప్పుజేసి అటోపముగా సంసారము జరుపుటకంటె అప్పులేని కాపురము జరిగినంత వరకే చాలును. అదే సుఖప్రదము. అట్లే తప్పుత్రోవలో ఆరింపబడిన అధిక ధనము కంటె తప్పులేని జీతము నాలుగు కాసులైనను చాలును.

(వ) తారము = నాలుగు కాసుల నాణెము.  
(1) జంత = ధూర్తురాలు. వీనము = ఒకటవడు నారవ భాగము;  
(2) రొంపి కంబము = బురదలోని స్తంభము;  
రంపపుఁగోరిక = రంపపుకోతవలె బాధపెట్టు ఆశ

ఎండ వానల వలని శాధ తప్పని పెద్ద గృహముకంటె చక్కగాకప్పబడిన యిల్లు చిన్నదైనను మేలు. నానా చింతలకు లోనై తిను పంచ భక్ష్య పరమాన్నముల కంటె చీకు చింతలేని యంబలిచేరెడైనను సుఖకరమే. ధూర్తురాలైన కుల (స్త్రీ) కంటె గుణవతియైన వనిత తక్కువ జాతిదైనను మేలే. ("స్త్రీ రత్నం దుష్కులాదపి" అని పెద్దల వచనము) అన్యాయముగా తుణములో ఆరింపబడి పది మందికి వింతగొల్పు పెద్ద సంపదకంటె న్యాయార్జితమైన విత్తము మిక్కిలి కొద్దిదైనను చాలును.

ఇతరుల దూషణకు లోనై శత సంవత్సరములు జీవించుటకంటె ఎట్టి దూషణలేక ఒక్కదినము జీవించినను మేలే. అపరిశుద్ధమైన అన్నము కడుపునిండ దినుటకంటె పరిశుద్ధమైన అన్నము ఒక్క కబళమైనను సుఖావహము. పెద్ద పెద్ద ఆశలతో ప్రాకులాడి పదిమందిలో గుట్టుచెడి బ్రదుకుట కంటె ఏ కొంచెపుమేలు గల్గినను దానితో తృప్తిపడుట మేలు. లేనిపోని ప్రయాసలకు గురియై జాలిపడుటకంటె వచ్చిన దానితో తృప్తినొందుట మేలు.

పలుతగులములకు గురియై శాధ పడుటకంటె ఏ లంపటములేక వచ్చుమేలు కొద్దిపాటిదైనను చాలును. బురదలోని స్తంభమువలె నిలకడలేని జీవితముకంటె ఐహిక సుఖములపై రోతపడి నిశ్చలముగా నుండుటమేలు. రంపమువలె శాధావహమైన కోరికలకు లోనగుటకంటె 'మామేకం శరణం వ్రజ' (గీత-18-66) అను భగవదాదేశము ననుసరించి ఆ దేవుని సన్నిధి జేరుటకు ప్రయత్నించు మానవుని పుట్టుకే శ్రేష్ఠమైనది.

(నశేషము)

# శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానము, తిరుమల

## వివిధ ఆర్జిత ఉత్సవముల ధరల వివరములు.

### దర్శనములు

1. స్పెషల్ దర్శనము రు. 25  
ఈ టికెట్టు తిరుమలలోనూ, దేశంలో ఆంధ్రాప్రదేశ్కువారి వివిధ శాఖలలోను లభించును. ఈ టికెట్టు వారిని సుప్రభాత సమయంలోనూ, సర్వదర్శన సమయంలోను అనుమతించటం జరుగుతుంది. ఈ టికెట్టువారిని సర్వదర్శన సమయంలో ధ్వజ స్తంభమువద్ద గాక మహా ద్వారంవద్ద కూడా చేర్చటం జరుగుతుంది.

### సేవలు

1. ఆమంత్తణోత్సవము రు. 200
2. పూలంగి సేవ రు. 60
3. అభిషేకము (పులికాపు సేవ) రు. 450
4. గంబురగిన్నె రు. 250
5. పుసుగుగిన్నె రు. 100
6. జాప్రాగిన్నె రు. 100
7. కస్తూరిగిన్నె రు. 100
8. సహస్రకలశాభిషేకము రు. 2500
9. తిరుప్పావడ రు. 5000
10. కోవిల్ ఆక్వారు తిరుమంజనం రు. 1745
11. ఐనా మహల్లో దోలోత్సవం రు. 1000

### ఉత్సవములు

1. వసంతోత్సవము రు. 2500
2. కల్యాణోత్సవము రు. 1000
3. బ్రహ్మోత్సవము రు. 750

### వాహనములు

1. సర్వభూపాలవాహనములో వజ్రకవచ సేవ  
72+1 (హారతి) రు. 73

షరా :- సహస్ర కలశాభిషేకము ప్రతి బుధవారమునను, తిరుప్పావడ ప్రతి గురువారమునను జరుగును. మిగిలిన వివరములకు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

1. ఆమంత్తణోత్సవమునకు 5 గురికి మారుగా ఇద్దరికి మాత్రమే అనుమతి.
2. ప్రతిదినం మధ్యాహ్నం 1-00 గం॥ నుండి 8-00 గం॥ లోపల స్కార్లు లేదా అర్జిత కల్యాణోత్సవం, బ్రహ్మోత్సవం, వాహన సేవలు, స్కార్ దోలోత్సవం (ఉయ్యాల) (స్కార్లు లేక అర్జిత ప్లవోత్సవం, మంగళ వారంనాడు) జరుగుతవి.

2. బంగారుగరుడ, కల్పవృక్ష, పెద్దశేష, సర్వభూపాల, సూర్యప్రభ ఒక్కొక్కదానికి 62+1 (హారతి) రు. 63

3. వెండిగరుడ, చిన్నశేష, చంద్రప్రభ, ఏనుగు, గుఱ్ఱం, హంస, హనుమంత వాహన సేవ ఒక్కొక్కదానికి 32+1 (హారతి) రు. 33

### అన్నప్రసాదములు (కాలుసోల)

1. దధ్యోదనము 40
2. పులిహోర రు. 50
3. పొంగలి రు. 55
4. చక్కెరపొంగలి రు. 65
5. సాకరబాత్ రు. 95
6. కేసరిబాత్ రు. 85
7. పాయసము రు. 85
8. సీరా రు. 155

### పడుల ప్రసాదములు

1. అప్పము రు. 230
2. లడ్డు రు. 450
3. వడ రు. 250
4. పోళి రు. 225
5. దోసె రు. 100
6. తేనెపొడి రు. 200
7. సుఖయం రు. 200
8. జిలేబి రు. 450

### నిత్య సేవలు

1. నిత్యకర్పూర హారతి రు. 21
2. నిత్యనవసీత హారతి రు. 42
3. నిత్య అర్చన రు. 42

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,  
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం  
తిరుపతి 517501

హీనుడెవరు ?

ఈ తంత్రమందే కామికాగమమున “తనోతి విపులానర్థాన్ తత్త్వ మంత్ర సమాశ్రితాన్ త్రాణం చ కురుతే య స్మా త్తంత్రమిత్యభి ధీయతే” రక్షించునట్టి మంత్రమును, తత్త్వజ్ఞానమును వివరణగ ప్రచారము చేయునదని తంత్రార్థము జూతుము. “హర్యర్చనాహీన మవేహీ హీనం వ్యాసోవదత్యభిలధర్మవిశేషవిజ్ఞః” నిక్షిప్తములగుననర్హ రహస్యము నెన్నింటి నో వెలికిదెచ్చిన సర్వధర్మమర్మవిశేషవిజ్ఞా డగు వ్యాసమహర్షి భగవదారాధనజేయని వాడే హీనుడని సముదాత్తభావ పరమ చరమసందేశమిచ్చిరని శార్ఙ్గధర నిరూ పణ. భారతీయశబ్దం ఎంత అనాదియైనదో అట్లే హిందూశబ్దము సనాతనమైనదే. హిందూమతం మతవాచకమేగాక దేశ ప్రజావాచకమును.

భారతదేశమున జన్మించి ఈశ్వరీయ మైన వేదధర్మములను అనుష్ఠించు మానవా వళికి భారతీయులనేపేరు వేదాదులను బట్టి తేలుతున్నది భాయారతాః భారతాః బ్రాహ్మ దీప్తా - ఆధ్యాత్మజ్ఞానరీతులు తెలిసినవారు భారతీయులు. ఇది సర్వులకు వర్తించును.

“భారతః నరే” ఋగ్వేదం ‘ప్రాణో భరతః’ ఐతరేయ బ్రాహ్మణమ్ ‘శ్రీదైవై రాష్ట్రస్యభారతః’ శతపథబ్రాహ్మణమ్ - భారతజనులనియు, ప్రాణమునకు భరత అనేపేరు ఉన్నదనియు మనభారతజాతి శ్రీజ్ఞాన సంపన్నమైనందున భారతమని పిలువబడినది. “తం దేవనిర్మితం దేశమ్” దేవతలచే ఏర్పాటుచేయబడిన దేశమని మనుస్మృతి. “తదేతద్భారతం వర్షః సర్వ బీజం ద్విజోత్తమ బ్రహ్మ త్వమమరేశ త్వం దేవత్వమపి దుర్లభమ్” సర్వజీవులు ఉత్పత్తిబొందినదీ భారతదేశమందు. ఇచ్చటపుట్టి వేదకర్మలు జేయనివారికి

బ్రహ్మత్వము లేక ఇంద్రాదిదేవత్వముగాని లభించుట దుర్లభమని మార్కండేయపురాణ హేచ్ఛరిక. భారతమున దుష్కంతుని పుత్రుడు భరతుని పాలనవలన, భాగవత మున ఋషభుని కుమారుడు భరత పరి పాలనవలనను, స్వాయంభువమనువు ప్రజ లనుత్పత్తిజేసి పోషించినందున అనగా భరించి నందువల్ల భరతుడనే పేరుపొంది పరిపాలింప బడినందునను ఈ ఖండము భరతవర్షమైనదని వాయు పురాణాది నిర్వాణకము. భోగభూములందు గాక భారతభూమియందు పుట్టినవారు ధన్యు లనియు దేవతలెవ్వేశగీతములుపాడుచుండు దురట. వారి దేవత్వము తీరిన వెనుక ఇక్కడ పుట్టవలయుననియు స్వర్గాపవర్గ ముల కాస్పదముమార్గభూతమగు హిందూ భూమియందుపుట్టుచే దేవతలకన్నా నెక్కు వగు మోక్షమునే బడయుటకు సాక్ష్యమని ప్రజాభాహుళ్యమునకు ధర్మమునదోడ్పడు విష్ణుపురాణపు ఉగ్గడింపు. హిందూదేశాను రాగం కేవలం భావోద్రేకమనరాదు. ధర్మాల్పకామమోక్షముల కత్యంతహితమై యాశ్రయమైన ప్రజామతం. హిందూ తత్త్వమందు నవీనభావాలుకలిసినా మహా వేదవాహినినుండివిడదీయబడదు. హిందూ మతంలేనిదే హిందూదేశం శవంతోనమాన మని హిందూజాతిని మేలుకొలిపినది - హిందూధర్మాన్నత్యము నెటిగి నాత్మవికా సమునొందిన మహాసాధ్వి అనిబినెంట్.

ప్రపంచములో ఇతరమతములు పుట్టక ముందే వేదమతమైన హిందూమతము విరాజిల్లు చున్నది. వ్యక్తిస్థాపితములగు మతములందు వైషమ్యరాగద్వేషాలు ప్రతి ఫలించుట స్వాభావికము. ప్రాచుర్యము కలిగిన మహమ్మదీయ క్రైస్తవ మున్నగు మతములు ఆ యా ప్రవక్తల కాలమునుం డియే ఆవిర్భవించినవను విషయము జగ ద్విదితమే. హిందూమతావిర్భావకాలము ఎవరు నిర్ణయించలేదు.

## రచయితలకు చిత్రకారులకు

### విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రికకు మత ధార్మిక సంబంధమైన రచనలు, వ్యాసములు, గేయములు, చిత్రములు, ఛాయా (వర్ణ) చిత్రములు పత్రికలో ప్రచురణకు గాను కోర బడుచున్నవి. రచయితలు, చిత్రకారులు ఈ క్రింది విషయములు గమనించవలెను.

\*

1. రచనలు చేయువారు 8 అరతావు పేజీలకు మించకుండా, పేజీలకు ఒక వైపుననే వ్రాసి పంపవలెను. వాటికి సంబంధించిన ఛాయా చిత్ర ములను కూడ పంపగోరెదము.

\*

2. చిత్రములు వేయువారు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసి పంపవలెను.

\*

3. ఛాయాచిత్రములు పంపువారు చిత్ర ములలోని వివరములు నిర్దుష్టంగా వ్రాసిపంపవలెను.

4. ప్రచురితమైన వాటికి ఎట్టిపారితోషికము ఈయబడదని గమనింప ప్రార్థన

— సంపాదకుడు,

సప్తగిరి



యుగములు మారినా, కల్పములు మారినా అపరిణామశీలమై ఏది స్థిరమై నిలచి యున్నదో అదియే వేదమతము. ఇతర మతములలో కంటే విశిష్టమైనది. ఎందు వల్లనననగా వేదమహిమ షేయం. ఎలా గన బృహదారణ్యకోపనిషత్తు 'తేనాత్మానే దగ్ం సర్వమస్యజతయదిదగ్ం కిం చర్ప్యో యజాగ్ంషిసామావి" భగవంతునివలన వేదములు బయలు వెడలివట్లు పేర్కొని నది. "నై వవేదాః ప్రలీయంతే మహాప్రళయేఽపి" మహాప్రళయమందును వేదములు నశింపవనియు పరమాత్మయందు వేదరాశి సూక్ష్మరూపముతో నిలిచియుండునని మేదా తిథి పలికెను. కానసృష్టికి పూర్వమే స్వయ ముగా పరమాత్మనుండి బ్రహ్మతో వేదో దయమగుచున్నది. ఆ కారణమున వేద మహిమ షేయము. ఈ విధముగా

"నకశ్చిద్యేదకర్తా చ వేదం స్మృత్వా చతుర్ముఖః తదై వధర్మాన్ స్మరతిమనుః కల్పాంతరే" వేదమును రచించిన కర్త యెవ్వడునులేడు. పరమేశ్వరుడు మహా కల్పాదియందు బ్రహ్మదేవునకు వేదము నొసంగెను. ఆయన తనకిచ్చిన వేదము

లను స్మరించి తన సృష్టివిధులను నిర్వర్తించునని తన స్మృతియందు పరాశర మహర్షి శెలవిచ్చిరి. మత్స్య పురాణమం దును "అస్యధర్మస్య సర్వజ్ఞఃకల్పాదౌ పర మేశ్వరః వ్యంజకః కేవలం విప్రానైవ కర్తాన సంశయః" సర్వధర్మమూలకుడైన పరమాత్మ సృష్ట్యాదియందు వేదమునకు వ్యక్తకుడేగానికర్తగాడు. విస్సంశయమని గలదు. శ్రుతిస్మృతిపురాణ ప్రతిపాదనల వలన జగత్సృష్టికి కారణభూతుడైన భగ వానుడు బ్రహ్మనుసృజించి తన నిశ్శాసన భూతములగు నిత్యజ్ఞానానువిద్ధములగువేద రాశిని వానికొసంగినాడనియు సృష్టికి పూర్వమే దై వదత్తమైన వేదరూప సంస్కృతభాషయున్నదని తేలుచున్నది.

వ్యాకరణభాష్యకారులగు శ్రీ పతంజలి మహర్షి "నై కానాప్యక్షరేణానర్థకేన భవి తవ్యమ్" వేదమందలి ఒకయక్షరముకూడ అనర్థముగాక సార్థకమైయున్నదన్నారు. పాశ్చాత్యులు క్రిస్తుకుపూర్వం రెండువేల యేండ్లక్రిందట వేదములు బయలుదేరిన వనియు, జాకోబిసండితులు ఎనిమిదివేల నాటిదనియు అనిరి. ఇది వారి యభిప్రాయము.

కపిలేశ్వరాలయంలో ఇటీవల జరిగిన కుంభాభిషేక దృశ్యం. ఇందులో ఉపకార్యవిర్వహణాధికారి శ్రీ యన్. వరసింహాచార్య, కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాదలను చూడవచ్చు.



యము. ఇట్లేయుండవచ్చును. ఒకరిసిద్ధాంతము ఒకరికి సరిపోక బహువిధములు చెప్పి అంతుచిక్కక భూలోకములో వేదములకన్నా ప్రాచీనగ్రంథములులేవన్నారు. దేశీయులగు శ్రీతిలక్ గారు ఏడువేలసంవత్సరములపైన వేదములు రచించబడినవనుచు సనాతనవాదమునకు అవకాశ మిచ్చినారు. అన్నివాదములు నిరసింపదగినవి. "దేశకాల స్వరూపావిచ్ఛిన్న వ్యాప్తిరితి పరమాత్మనిరుక్తిః" దేశకాలములతోనిమిత్తంలేక ఎడతెగక ఎల్లప్పుడు ఉండువాడు ఈశ్వరుడు కావుననతనినిశ్శాసనలైన వేదములుకూడ సనాతనములే. వేదములకృత్రిమమని రూఢమగు చున్నది. నిశ్శాసనమెట్లుగ మానవజీవితదశనుసూచించునో యట్లే వేదములు పరమేశ్వరసత్తాని సూచించును. జీవులు జీవించియున్నంత వరకు వారి శ్వాసలు నడచుచున్నట్లు పరమేశ్వరుడున్నంతవరకు వేదములుండును. గనుక వేదములు మానవరచనలు కావు. వేదములు విశ్వప్రభుసమిత్తములు. ప్రభు సమిత్తములన్నీ దేవునితో సమానములని భావము. ప్రభుత్వాజ్ఞ యెట్ల నుల్లంఘనీయమో వేదసూక్తులట్ల నుల్లంఘనీయములు.

పరమేశ్వరుడు దయాశుభై ఋషుల ద్వారా వేదములను వినిపించారు. రేడియోను ట్యూన్ చేసి మనము మాటలను విన్నట్లు యోగమార్గమున మహర్షులు మనస్సులను నడిపించే వేదములను వారు విని గ్రహించిరి. ఆ కారణముచేతనే వేదములకు శ్రుతులని పేరువచ్చినది. ఈ నిగూఢ తత్త్వము ననుసంధానముజేయు గౌరవము హిందూ వైదికకాలీన దివ్యవక్షిస్సంపన్నులగు మన మహర్షులకే దక్కినది. వేదములందు సారముస్వీకరించి తత్ప్రచారార్థమై సృష్టితీహాసపురాణాదులను మానవధర్మముల నుద్దిప్తమొనర్చుటకు మహర్షులు నుడివిరి.



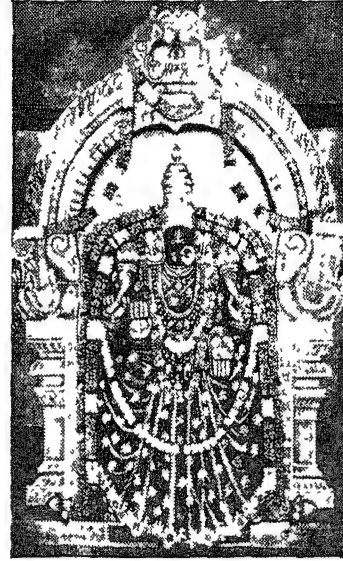
హిందూసిద్ధాంతమున ఇహలోక పర  
లోకములుగాక పరమపదమునది వేరొ  
కటి కలదు. అట్టి పరమపదమార్గము  
నందుకొనుటకు కర్మ, భక్తిమార్గములు  
ప్రథమసాధనలు. అందు ఉత్తీర్ణులైనవారు  
జ్ఞానమునజేరి ముక్తులయ్యెదరు. ముక్తికి  
హిందూశాస్త్రమందు జప ప్రార్థనలే గాక  
మరికొన్ని విశ్వాసములు గలవు. వాటిలో  
ముఖ్యమైనవి కర్మ, పునర్జన్మ. ఆగమిక  
విగ్రహారాధన ఇవి హిందూమతాధికృత  
గలవి.

ఇస్లాం క్రైస్తవమతములు దుఃఖహేతు  
వులైన పాపానికి కార్యకారణసంబంధాన్ని  
వివరించవు. మానవులందరు పాపులే  
యనియు శరీరమునుండి వేరుపడిన జీవుడు  
పాపపుణ్యములను బట్టి ఆయా లోకము  
లకు భోక ఆకాశమున సంచరించుననియు  
ప్రపంచము నీళ్ళలో మునిగిన తర్వాత  
మృతినొందిన వారందరికి దేవుడు తీర్పు  
దినమున పుణ్య పాపవిచారణజేయు  
ననియు ప్రస్తుతము మానవజన్మ ఒక్కటే  
ఇవ్వబడిందని పూర్వజన్మలు లేవన్నవి  
క్రీస్తు లేదా మహమ్మదు ప్రవక్తలయందు  
విశ్వాసముంచిన స్వర్గానికిమాత్రమే మార్గ  
మంటున్నాయి. హిందూమతముట్లుగాక -

“శరీరజైః కర్మదోషైర్యాతి - ఇతి కథో  
పనిషత్” శరీరముచే జేయబడిన కర్మ  
దోషములచేత మానవునకు జన్మపరంపర  
ఉన్నదనియు, పూర్వజన్మలో చేసుకున్న  
కర్మలే పుణ్యపాపములకు కారణాలని  
చెప్పింది.

(సశేషము)

తిరుచానూరు శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారి ఆలయంలో...



## ఆర్థితడోలోత్సవం

ప్రతి శుక్రవారంనాడు సాయంత్రం అద్దాల మంటపంలో దేవస్థానంచే  
డోలోత్సవం (ఊంజల్ = ఊయలసేవ) నిర్వహించబడుతుంది. కాని ఈ  
సేవ దేవస్థానానికే పరిమితం కాదు. రు. 150 చెల్లించి గృహస్థులు ఈ సేవలో  
పాల్గొనవచ్చు. గృహస్థు ఆయనకు సంబంధించినవారు మొత్తం 4 వ్యక్తులు  
అద్దాలమంటపంలో కూర్చుని సేవ తిలకింపవచ్చు. సేవ తరువాత గృహస్థుకు  
వెండిపతకం బహూకరించబడుతుంది. అదనంగా పాల్గొనే ప్రతి భక్తుడు  
రు. 25/- చెల్లించవలసి ఉంటుంది. భక్తులీ సదవకాశాన్ని వినియోగించు  
కొని తరింపవచ్చు.



తి. తి. దేవస్థానం, తిరుపతి.

(15వ పేజీ కథవాయి)

రించిన భక్తి యోగమునకు అర్హత యున్నవారు. ఇతరులు అర్హులగునది బహుకష్టము. దీనికి ప్రతిగా వేదాంత శాస్త్రము సులభమైన ఇంకొక్క మోక్ష సాధనమును సూచించుచున్నది. దీనిని న్యాసివిద్య, శరణాగతి, అథవా ప్రపత్తి యని చెప్పుదురు. ఈ విధానమును పాఠ రాత్ర శాస్త్రముని భగవద్శాస్త్రమందు భగవంతుడే ఉపదేశించి యున్నాడు. ప్రపత్తియు బ్రహ్మవిద్యయైనను, దీనిని సామాన్య మనుష్యుడు, సాధారణకోటికి తెలిసిన ఏ ప్రాణియైనను గ్రహింప వీలగు చున్నది. అట్టి అధికారము ప్రతిప్రాణికిని గలదు. భక్తిమార్గమనుష్ఠించుటకు, శక్తి కావలెను, జ్ఞానము కావలెను. వేదాధికార ముండవలెను. చాల కాలము చేయవలసి యుండును. చాల ప్రమాదకరమైనది, చాల నియమములతో కూడినది. కష్ట సాధ్యమైనదియు. భక్తికి ప్రతిబంధముగా నిలబడి శాధకములైన అనేక జన్మార్జిత పాపములకు పరిహరించుటకై ప్రపత్తి కావలెను. ఇంతయయ్యును ప్రపత్తి సహాయము లేని భక్తిలేదు. భక్తికష్టము ప్రపత్తిసులభము అని తెలియువారెల్లరు ప్రపత్తి కర్షులు.

ప్రపత్తికి సులభమైన సర్వాధికారక మైన విద్యా సంప్రదాయమని పరాంకు శుశ, పరకాల, నాథముని, యామున ముని, రామానుజముని, వేదాంతదేశికులు మొదలుగా అందఱిచేతను ప్రచారమై ప్రసిద్ధికెక్కినది. దీనికి జాతి, కులము, గోత్రము, విద్య, వృత్తి, కాలము, దేశము ఇత్యాదిపనియమముల అవసరమునులేదు. మనుష్యులు పశువులు, పక్షులు మొదలైన జంతునియమము కూడ లేదు. ప్రాణి సామాన్య మేదైనను ప్రపత్తి మార్గముచే ఆ యా జన్మములందే మోక్షము పడయ వచ్చును. అయితే దీనికి ఐదు పరికరములు వలయును.

పరికరములు :- ప్రపత్తికి పరికరములు ఐదు ప్రకారములు. వీనిని అంగములని చెప్పుదురు. అవి ఏవి అనగా ఆనుకూల్య సంకల్పము, ప్రాతికూల్య వర్జనము, కార్యణ్యము, మహావిశ్వాసము, రక్షకత్వ ప్రార్థనము.

ఆనుకూల్య సంకల్పమునగా జగత్తు లోని సమస్త చరాచర వస్తువులు పరమాత్మునికి శరీరమై యుండుటచే యథాశక్తి విహితానుష్ఠానముచే ఉపకా

రముచేయు నిశ్చయము. సకల వస్తువు లలో పరమాత్ముడు అంతర్యామియై యుండుటచే నిషిద్ధ నివృత్తి మూలకమైన అపకారము చేయునదిలేదు అను దృఢ నిశ్చయమే ప్రాతికూల్య వర్జనము. కార్యణ్యమనగా భక్తులయందు సామర్థ్యము లేమి; మోక్షముకంటె వేరే ప్రయోజన మును అపేక్షింపకుండుట, పరమాత్ముని విడచి, వేరురక్షకులను అపేక్షింపకుండుట, ఆశీతులైన తమ్ము సర్వేశ్వరుడు రక్షించు నను దృఢ విశ్వాసమే మహావిశ్వాసమన బడును. రక్షకత్వ ప్రార్థన లేక గోప్యత్వ వరణమనగా తన మనోరథమును తెలియ జేయుట. మొదటి రెండు పరికరములు అపాయ పరిహారములు. మూడవదానిచే రక్షకుని కారుణ్యోత్తేజనము, నాల్గవ దానిచే ఏ విధమైన సందేహమును లేక ప్రపత్తియొక్క అవశ్యక ర్తవ్యము. నిర్భరత్వమును సూచితములగును. ఐదవ దానిచే భగవంతుని ఫలప్రదానసంకల్పము, ప్రయోజనము వ్యక్తములగును. ప్రపత్తి యొక్క అనుష్ఠాన కాలమందు ఈ అంగ ములు అత్యంతము ఆవశ్యక ములై యున్నవి.

(సకేషము)



## శ్రీ కల్యాణ వేంకటేశ్వరాలయం.



శ్రీనివాసమంగాపురంలో నెలకొన్న శ్రీ కల్యాణ వేంకటేశ్వరస్వామివారికి వార్షిక నిత్యార్చన సేవ టెక్నెట్టుధర రు. 42/-గా నిర్ణయించడమైనది. గృహస్థులు సంవత్సరానికి రు. 42/-చెల్లించి జరుపుకొనవచ్చును. లేదా రు. 420/- దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి పేరిట, గృహస్థ స్వంతబాధ్యతవై డిపాజిట్ చేస్తే ఆ ధనం మీది వడ్డీతో నిత్యార్చన సేవ జరిపేందుకు దేవస్థానం ఏర్పాటు చేస్తుంది.

తి. తి. దేవస్థానం.

(12 వ పేజీ తరువాయి)

లందున్న మణులు మిక్కిలి ప్రకాశించు చుండెను. నటీమణులు నాట్యమాడు చుండిరి. బలికాండలచే హంస లచ్చటకు చేరియుండెను. కవియీ సందర్భమున స్వామి దివ్యమంగళ రూపమును తనివిదీర వర్ణించెను. శిరమున కిరీటము ముఖమున తిరుమణి కర్ణములందు కుండలములు, అధరములందు హాసముగల్గి స్వామి భక్తుల నాకర్షించుచుండెను. సుందరమగు శంఖ తుల్యమగు గ్రీవము, కరములందు శంఖ చక్రములు గలవు. ఈ స్వామి వేడిని చలినీసృష్టించుచు సూర్యుడు చంద్రుడు నైయుండెను. స్వామికన్నుల మహత్త్వ మును దెలుపునది పద్యము.

తే॥ కలువ తామర కొలముల వలనఁ జేయు చూపులను చలి వేడియుఁ జూపువాని విమల లావణ్య జలనిధి వేలఁ బొడము పగడమన నొప్పువారెర సొగసువాని (2-178)

వేంకటేశ్వరుని కేలుదోయి ఆ కల్ప ఫలమిచ్చు కల్పశాఖలను బోలెయున్నది. ఉరస్థలమున అల మేల్మంగ (అశ్రీరేవి) వసించియున్నది. నాలుగు ముఖములు గల బ్రహ్మనుగన్న తామర బొడ్డునగలదు. కటియందు పట్టుదుప్పటి, పాదములందు వేదమండీరములు గలవు. వివిధ భూషణ ములను ధరించిన చామన చాయ మేని వాడు కరుణానిధీశుడు, శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు సర్వగీర్వాణ సముదయ సార్వ భౌముడు, శుభగుణాలవాలుదునిర్జరస్తుతి విశాలుడు. అతివిఖ్యాతి వెలయు వాడి స్వామి. అంత్యాను ప్రాసము యమకము లతో కూడి భావసౌందర్యముతో నొప్పు ఈ పద్యము స్వామి మహిమలను వెల్లడించును.

సీ॥ మొల కటారపుఁ దెక్కుగలవాని గలవాని నెనరువాని బొగడఁ దనరువాని దయతోడ కూడిచేతన వాని తనవాని తనయంతవాని గానునుచు వాని పదములు బొడలు నావగవాని పగవాని పగవాని బురకను బిరుదువాని నెమ్మొము నగవు వెన్నెలవాని నెలవాని చెన కన్నుదోయిగాఁ జెలగువాని

తే॥ సంబుదపుడంబు మీటు గాత్రంబు వాని కొండనని కోర్కి కొండను కొండవాని విలుపుగల పైడి చెలవుల వలువవాని మేలు సమకూర్చునలమేలు మేలువాని (2-179)

స్వామి లక్ష్మీగలవాడు, నెనరు గల వాడు, పదములయందు ఆపగ (గంగా నది) కలవాడు; వేంకటేశ్వరస్వామిభక్తుల పాపములను తొలగించి, వారిని రక్షించును. భక్తుల కొర్కెలను కొండలను తీర్చును. మేలు సమకూర్చు అలమేలు మంగతో కూడియున్న వాడి స్వామి. ఈ సందర్భమున రామకృష్ణకవి అయిదుపద్య ములలో - 'వాని, వాని' యనుచు స్వామి మహిమలను భక్తి భావ స్ఫూర్త ముగ వర్ణించెను కవి స్వయముగా తిరుమల స్వామిని దర్శించి వర్ణించినట్లు గోచ రించుచున్నది. దేవాలయమున జరుగు ఉత్సవములను, వ్రతములను, స్వామి సేవ లను కవియిందు వర్ణించెను. పరిశీలించుడు:

సీ॥ తలనిట్లు గట్టు వ్రతంబుల రాయని తోమనిపక్వం నేమగాని చేరుడు బియ్యంబు యోరెమోర్ దినువాని కోణంగి సేవల నాణెగాని కానుకలకు వడ్డికానులు గొనువాని ముక్కోటి తీర్థపు పెక్కులాని అడుగడ్డునకు మ్రొక్కులందుకొనెడు వాని కూకటి మాడల గుత్తవాని

తే॥ శుక్రవారపు సేవల సొగసువాని మానిసుల గోరి నలపించు మాయలాని తిండి మెండయ గారిని దిగకగురుని కాంచి సేవింపి సంతోష కరితులగుడు (2-180)

సప్తర్షుల స్తుతి స్వామి మహిమలను వెల్లడించుచున్నది.

"మొద్దుఁ గేలు త్రిమూర్తుల మొదలి దొరకు" - భువనముల్ పుట్టింప పోషింప నణగింప యైవ కర్తవ్రధానమూర్తి వీవ"

నీ మహా మహిమము నెరిగిన వారలు ధన్యులై వర్తింతు ధరణియందు.

"కంజానవాడులు గనలేని వేదమండీరుని నిన్ను వీక్షింప గలిగె"

శేషశైలవాసుడైన వేంకటేశుడు త్రిమూర్తులకు మొదలిదొర. వేల్పులరాజు. బోధనిధి-పరమాత్మ. బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులను నామ రూపములను చాల్చి సృష్టి స్థితి లయములను గావించును.

## చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రిక చందాదారులలో దిగువ పేర్కొన్న సంఖ్యవారిచందా 30-4-79 తేదీకి అంతముగను. చందాదారులు ఈవిషయ మును గమనించి M. O. ద్వారా దిగువ పేర్కొనిన ప్రకారము మనియార్డరు కూపనునందు తమ చందా సంఖ్య పూర్తి విలాసమును పేర్కొని, త్వరలో చందా పంపని యెడల ఆ తేదీ దరిమిలా పత్రిక పంపబడదు.

16 26 48 52 64 76 90 110 147 148 149  
152 161 168 174 205 206 210 212 213  
217 225 228 247 255 288 306 326 437  
444 514 795 801 1467 1487 2209 2214  
2243 2265 3303 3314 3317 3323 3333  
3334 3339 4483 4484 4486 4487 4488  
4489 4490 4491 నుండి 4502 4508 నుండి  
4522 4524 నుండి 4547 4549 4550 4566  
4567 4572.

గమనిక:- (1) సప్తగిరి చందాలు 15 తేదీలోగా చేరునట్లు పంపవలెను. ఆ తరువాత చేరిన చందాలకు మరునెలనుండి మాత్రమే పత్రిక పంపబడును.

(2) కొత్తచందాదారులు కూపనులో 'కొత్తచందా' అని పేర్కొనవలెను. పాతవారు కూపనులో తమ చందాసంఖ్య నమోదుచేయవలెను.

(3) సప్తగిరి చందాలు ఈ క్రింది అడ్రసుకే తమ పిన్ కోడ్ తెలియజేస్తూ పంపవలయును.

సప్తగిరి మాసపత్రిక సం॥ చందా రు. 6/-

మార్కెటింగ్ ఆఫీసరు

పబ్లికేషన్ పెక్షన్

ప్రెస్ కాంపౌండ్, 517501, తిరుపతి

# తిరుమలలో వివిధములైన కాటేజీల దినసరి అద్దెలు

1-12-78 నుండి మార్చటమైనది.

కనుక యాత్రికులు గమనింప గోరుతున్నాము.

కాటేజీ పేరు

రోజుకి అద్దె

1. హెచ్. ఆర్ గవియప్ప కాటేజీ.

రు. 100/-

2. నారాయణగిరి కాటేజీలు

1 నుండి 4; 13 నుండి 20.

40/-

3. ట్రావెలర్స్ బంగళా ప్రాంతం లోపల  
వైపువి, 1 నుండి 8; ఎ నుండి జి 3-వ  
వరుస 1; సి. యం. సి. 16; వి. వి సి. 6;  
కె. వి. ఆర్. 4; వి. వి. సి. 1; వి. వి.  
సి. 8; టి. బి. సి. 10.

30/-

4. వై కాటేజీలలో ఎ. భాగం.

18/-

బి. భాగం.

12/-

5. ట్రావెలర్స్ బంగళా బయట వైపువి.

వి. వి. సి; యం. బి. సి; ఎ. టి. సి.

25/-

6. వై కాటేజీలలో ఎ. భాగం;

15/-

బి. భాగం.

10/-

7. టి. బి. కాటేజీలు ( 3 వ వరుస ఒక్క

గది గలవి.)

10/-

8. శ్రీ వేంకటేశ్వర అతిథి భవనం

ఎ. పెద్దగదులు

35/-

బి. మూలగదులు

25/-

సి. మిగిలిన గదులు

20/-

కార్యనిర్వహణాధికారి.

కం|| విజయలక్ష్మి విజయ భూజము

విజయలక్ష్మి సమాహములకు వివరములైన

యజ్ఞాల కెల్లను బలమై

ప్రబలు మహా మహాదేవ పంకజనాథా! (2-185)

స్వామీ! నీవు జ్ఞానులకు కల్పవృక్షము  
వలె వరముల నొసంగుదువు. రాక్షసులకు  
విషవృక్షము అయి, వారి నాశనము  
గావించువు.

బలహీనులకు బలమైవారి రక్షించువు.  
నీవు మహామహుడవు, రక్షకుడవు, నిన్ను  
పూజించువారలకు ఇహపరములు చేకూ  
రును. కొలుచువారల కోర్కెలు దీర్చు  
వాడవు. మమ్మేలు స్వామివి. అని  
సప్తరులు స్వామిని పరి పరి విధముల  
ప్రార్థించిరి. స్వామి దర్శనముచే తన్మ  
యులై భవవార్ధి డాట గల్గిరి. మహర్ష  
లచ్చటనుగడి క్రిందకుదిగివచ్చి, అనలాక్షుని  
గోవిందరాజును దర్శించి, పాపవిముక్తు  
లయిరి.

కవి యిందు - 'తీర్థ తీర్థ మహా తీర్థ  
పాద' యను పాదమున తీర్థశబ్దమునందు  
శ్లేషనుసాధించి శ్రీ గురువుల మహిమను  
దై వశ మహత్త్వమును, తీర్థమహిమను  
వెల్లడించెను. ఇంతగా ఈ ష్టేత్ర మాహా  
త్మ్యమును వర్ణించిన కవి దీని మహిమను  
వర్ణించుట శక్యమాయను ప్రశ్నతో నీ  
వర్ణనను ముగించెను.

కం|| ఈ శైల వైభవంతీ

దేశిక సౌభాగ్యమీ సుతీర్థ మహత్త్వం

నీ శౌరి కరుణ గురువా

గీశ ఫణికులకు నైన నెన్నందరమే (2-193)

శ్లేషశైల మహిమను, దేశికుల సౌభా  
గ్యమును, సుతీర్థమాహత్త్వమును, శౌరి  
కరుణను వర్ణించుటకు బృహస్పతి గాని,  
బ్రహ్మకాని, శేషుడుగాని శక్తులుగార  
న్నచో నేనువర్ణించ గలనా యని రాను  
కృష్ణకవి తన్ను తాను ప్రశ్నించుకొని,  
వినయమును ప్రదర్శించెను. ఈ శ్లేషశైల  
మహిమ అనంతము, అపూర్వము కనుక  
భక్తులెల్లరు అచ్చటకు పోయి శేషగిరి  
నిలయుడౌ వేంకటేశుని ప్రార్థించి,  
స్వామి కృపకు పాత్రులు కాగలరని కవి  
ఆ కాంక్ష.

\*

9వ పేజీ తరువాయి)

కున బహుయత్న సంచితము గోల్పడి జ్ఞానసుఖమ్ము  
క్రమ్మటిం -

చినగతి వెండి సంస్కృతినిశీధినిఁ జొత్తురు

గొంద రల్పులై ౨౦౩

కం॥ తావకపదచింతనమున

నీవారై నెగడునట్టినిపుణులు భవదీ -

యావార్య కరుణ విఘ్న

చ్యావితభయముగించు నభయ మందెదరీకా! ౨౦౪

వ॥ అనన్య శరణ్య! అవిబోధ్యభావ! చిదానంద! గోవింద!

సృష్టంబైన లోకంబు, స్థితికాలంబున శుద్ధసత్యమయం -

బును విశుద్ధంబును నగు; గాత్రంబు గృహసీత శేయ -

స్కరంబు కర్మఫలంబుప్రసాదింతువు; అట్టిని జగన్మోహ -

నంబగుశరీరం బెఱుకగలవారు వేదక్రియాయాగ

తపస్సమాధులచేతఁ బూజింతురు. అన్యులు స్వాంతర్గత

హేమప్రకాశకమణికరండికను బోలి త్రిగుణాశ్రయ

ప్రకృతివిలక్షణశుద్ధద్రవ్యంబగుట, నాత్మస్వరూపాఽతి -

రోధాయకంబును, దేవమనుష్యాదిభేదాఽభిమాన -

నివర్తకంబునగునీమూర్తి దరిశించియు నితరసజా -

తీయంబుని భావింతురు. వీటిదులుగాక, నీదివ్యమంగళ

విగ్రహంబు శుద్ధసత్యంబు గాదేని యజ్ఞానభేదాప -

మార్జనంబుగనే? గుణావచ్ఛిన్నంబులగుప్రకాశంబుల

నీ పూహింపఁబడుదువు. దేన, దేని, యన్యాయను -

మానంబుల గుణప్రకారంబుల నిన్నభ్యూహింతురు.

తావకంబులగుగుణజన్మకర్మనామరూపంబు లితర -

సజాతీయంబులుగ ననిరూపణీయంబులు. వేదక్రియల

యందు గర్మనిష్ఠులుప్రస్తుతాగ్నింబ్రాదినామరూప -

సజాతీయంబుగ “నంగాన్యన్యాదేవతాః” యను శ్రుతి -

వచనంబున నిన్ను పాసించినను నది యర్థవాదమాత్రంబ

కాక పరమార్థంబుగనే! దేవా! నీకు సదాతనంబు

నమస్కారంబుని యిట్లనిరి - ౨౦౫

సీ॥ శ్రవణచిత్తగ్రాహిసర్వతఃపీయూష

కళికలై నట్టిసీకతలు వినుచు,

వృథాభిమానజల్పాకుండుగాక పా

డుచు నిన్ను సద్భక్తినిచుళితముగ,

విషయాంతరమ్ముల వీడుచు చిత్తమ్ము

ధ్యానించుచును నిగమాధ్వరీతి;

తనతోడివారలఁ దత్పరత్వమ్మున

ముంచుచు హరికథామోదజలధి.

గీ॥ సకలకర్మలందు సర్వేశ్వరుని నిన్ను

తఱచి తఱచి మేనుమఱచువాఁడు

నిన్నుదప్పఁ నన్యమెన్న నిజీవుండు

భవము దలఁగి మేలుపడెడువాఁడు. ౨౦౬

మ॥ సరనారాయణు లాపు వారల నమంద్రప్రీతి

మన్నించి భా -

గ్యరమావిష్కృతీయంచుఁ దాఁ బ్రతి పదన్యాసంబు

నందుర్వరా -

సరసీజాషి గగుర్ప ధీరమునిసంసచ్చారు

జూటావళి -

పరితస్తోరణమాలికావిలసితప్రాంతమ్ములన్

బోవుచున్ ౨౦౭

మ॥ కనకప్రస్తరప్రసవజ్వరమృదంగధావన

సృత్యస్తయూ -

రని కాయంబులదాని, ధాతుబహునర్జిత

సంఛాదితా -

భ్రనభోవర్తముదాని; సర్వముతుసేవ్యప్రస్థమా

గంధమా -

దనమున్ జేరిరి సత్తపంబున జగదృద్ధంబుఁ

బండింపగన్ ౨౦౮

కం॥ సతి యనహంకారంబునఁ

బతులకుఁ దా సతులకెల్ల భాగ్యంబుచున్

నుతపడఁ బరిచర్యావిధి

పతితశరణ్యుండు భూతపతి లోఁగొనియెన్ ౨౦౯

ఆ॥ పెద్దకాలంబు గడచె నావిర్భవింప

లేదొకనిసుంగు సతికిని లేదు శాంతి

యింపుగా సుతుని పెంపము వీక్షింపలేని -

పొలఁతి మనుగడ సకలంబు పొల్లకాదె! ౨౧౦

(సశేషము)

# సప్తగిరి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల మాసపత్రిక.

★ ★ ★

సప్తగిరి మాసపత్రికలో వ్యాపార ప్రకటనలు ఈ దిగువ కన్నరచిన రేట్ల ప్రకారము ప్రచురించబడును.

## ఒక్కొక్క ప్రకటనకు

లోపల పేజీలో:	పూర్తి పేజీ	....	....	రు.	80/-
	అర్థ పేజీ	....	....	రు.	50/-
	పావు పేజీ	....	....	రు.	30/-
కవరు పేజీలు: నాల్గవ పేజీ	1 రంగులో	....	....	రు.	200/-
	2 రంగుల్లో	....	....	రు.	250/-
	3 రంగుల్లో	....	....	రు.	300/-
లోపల 2వ పేజీ 3వ పేజీ	1 రంగులో	....	....	రు.	150/-
	2 రంగుల్లో	....	....	రు.	200/-
	3 రంగుల్లో	....	....	రు.	250/-
ప్రత్యేక స్థలము లోపల పేజీలో	1 మొట్టమొదటి పేజీ	....	....	రు.	150/-
	2 చివరి పేజీ	....	....	రు.	110/-
	3 వార్తల పేజీకి ఎదురు పేజీ			1 పేజీ రు.	100/-
				$\frac{1}{2}$ పేజీ రు.	60/-

## సాంకేతిక సమాచారము

స్క్రీన్ :	కవరు పేజీలు	....	80 నుండి 100
	లోపల పేజీలు	....	65 నుండి 80
పేజీ పరిమాణము (జాకులకు)	పూర్తి పేజీ	....	24 సెం. మీ $\times$ 19 సెం. మీ
	అర్థ పేజీ	....	$\uparrow$ 12 సెం. మీ $\times$ 19 సెం. మీ
	పావు పేజీ	....	6 సెం. మీ $\times$ 19 సెం. మీ

ప్రకటనకు సంబంధించిన విషయములు, జాకులు, సంస్థలవారే సరఫరా చేయవలయును.

గమనిక : 1, 4వ కవరు పేజీ తప్ప మిగిలిన పేజీలలో 6 నెలల సరి సంచికలకు ముందుగా డబ్బు చెల్లించి స్థల నిర్ణయము చేసుకొనువారికి ప్రకటన రేట్లపై 10% ను 12 సంచికలకు స్థల నిర్ణయము చేసుకొనువారికి 15% శాతమును ముదరా ఈయబడును.

2. ఈ వ్యాపార ప్రకటనల విషయము ముందు తెలుపక, కారణములు తెలుపకయే ఏ ప్రకటన నైనను నిరాకరించు హక్కు సంపాదకునకు కలదు.

కార్యనిర్వాహక అధికారి,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం.



# పురాణములు - వాని విభజనము

(గత సంచిక తరువాయి)

భాగవతరచనా కారణము

పురాణములన్నియు కలిసి శతకోటి ప్రవిస్తరమని అగ్నిపురాణము తెల్పుచుండ ప్రళయానంతరము పరమేశ్వరుడీ పురాణములను గ్రహించి మత్స్యావతారమునెత్తి యే కార్ణవమునుండి బ్రహ్మ కుపదేశం పగా నటించి వానిని ఋషులకు వివరించి నట్లు మత్స్యపురాణము వాకొనుచున్నది. లోకమింతటి బృహద్గ్రంథమునుగ్రహింప జాలదని తలచి నారాయణుడే వ్యాసుడై పురాణములను నాల్గులక్షల శ్లోకములుగ సంగ్రహించి 18 భాగములుగ నొనర్చెనని నారదీయపుమాట. ఇట్లు నంతముఖముల విస్తరిల్లిన యీ పురాణవాఙ్మయమునందు భాగవతపురాణమునకొక ప్రత్యేకప్రతిపత్తి కలదు. 18 వేల శ్లోక పరిమితమైన (కొందరు 22 వేల శ్లోకములున్నవందు) యీ గ్రంథమునకు కర్త వేదవ్యాసమహర్షి, వక్త కుకయోగిండుడు. శ్రోత షరమభాగవతాగ్రేసరుడగు పరీక్షిన్నరేంద్రుడు. వ్యాస రచితమైన దీనిని పౌరాణికుడగు సూతుడు నైమిశారణ్యమున శౌనకాదిమహర్షులకు వినిపించుటయు జరిగినది. భాగవతమును వ్యాసుడు రచించుటకు కారణమా గ్రంథమునందే యిట్లున్నది.

1. “దీనవత్సలుడైన వ్యాసుడు - శ్రీకృషులకును, త్రైవర్ణికాధములకును వేదంబులు విన నర్హంబులుగావు. కావున మూఢులకెల్ల మేలగునవి భారతాఖ్యానంబు చేసియు, నమ్ముని భూతహితంబు నందు తన హృదయంబు సంతసింపకున్న సరస్వతీతటంబునందు నొంటియుండి హేతువు వితర్కించుచు తనలోనిట్లనియె.

2. సీ॥ వ్రతధారినై వేదవహ్నిగురుశ్రేణి మన్నింతు, విహితకర్మముల కొరత వడకుండ నడపుడు, భారతమిషమున పరికితి వేదార్థభావమెల్ల,

మునుకొని ప్రీతూద్రముఖ్యధర్మము లందు తెలిపితినే చెల్లదీనజేసి ఆత్మసంతసమంద దాత్మలోపీకుండు సంతసింపకయన్నజాడదోచె

హరికి యోగివరుల కఖిలపితంబైన భాగవతవిధంబు వలుకనైతి మోసమయ్యె తెలివిమొనయదు మరచితి ననుచు వగచుచున్న యవసరమున”

3. “నారదు డతనికడకరుదెంచి యాముని మానసికవ్యధ నెరింగి -

4. ఉ॥ అందితమైన ధర్మచయమంతయు జెప్పితి వందులోన నిం చించుకగాని విష్ణుకథలేర్పడచెప్పవు ధర్మముల్ ప్రపంచించినమెచ్చునే గుణవిశేషము లెన్నిన గాక! నీకు నీ కొంచెమువచ్చుచెల్ల హరిగోరి నుతిం పమి నార్యపూజితా!”

శ్రీ డి. నాగసిద్ధారెడ్డి, తిరుపతి.

5. మ॥ హరినామస్తుతిసేయుకావ్యము సువర్ణాంభోజ హంసావళి సురుచివ్రాజితమైన మానససరస్సుర్నిన్ వెలుంగొందు శ్రీ హరినామస్తుతిలేని కావ్యము విచిత్రార్థాన్వితంబయ్యు శ్రీ కరమైయుండ దియోగ్యదుర్బలినవత్సా కోలగర్తాకృతిన్”

6. మ॥ అవశబ్దంబులకూడియున్ హరి చరిత్రాలాపముల్ సర్వపాప పరిత్యాగముసేయు, కావున హరిన్ ణావించుచుం పాడుచున్ జపముల్ చేయుచు వీనులన్ వినుచు నశ్రాంతంబుకీర్తింపుచున్ తపసుల సాధులు ధన్యులౌదురుకదా! తత్త్వజ్ఞ! చింతింపుమా!”

(పోతనభాగవతము 1-83, 93, 94, 95) ఆని పలికి నీవింతదనుక శ్రీహరిచరిత్ర ప్రధానముగాగల గ్రంథమును వ్రాసిన

వాడవుకావు. నీవు రచించిన పురాణము లలో హరి ఆచ్యుటచ్చట ప్రశంసితుడైనను అతనినిగూర్చి వర్ణింపవలసిన దింకను చాల కలదు. కావున విష్ణుని యుదంతములు ప్రధానముగగల యొకపురాణమును రచింపుము”-అని ప్రబోధించెను. నారదుని మాటప్రకారము పారాశర్యుడు భాగవతపురాణమును రచించి యాత్మశాంతి నందెనట. భాగవతరచనమునుగూర్చి పద్మపురాణమిట్లు తెల్పుచున్నది.

“తత్ర పద్మపురాణం తు ప్రథమం చ ప్రణీతవాన్ । తతోఽన్యాని పురాణాని కృత్వా ఖోడశతు క్రమాత్ ॥ అష్టాదశం భాగవతం సారమాకృష్ట్య సర్వతః । కృతవాన్ భగవాన్ వ్యాసః శుకమధ్యాప యత్ స్వయమ్॥

వ్యాసభగవానుడు మొదట పద్మపురాణమును రచించి, తదుపరి పదునారు పురాణములను లిఖించెను. పిదప నా పదునేడు పురాణములలోని సారమునాకర్షించి పదు నెనిమిదవ పురాణముగా భాగవతమును కూర్చి తనకుమారుడగు శుకునకు నేర్పెనని దీని భావము.

భాగవత కర్తయెవ్వరు?

భాగవతకారుడు వ్యాసభగవానుడా? లేక 13వ శతాబ్దమువాడగు బోవదేవుడా? అని ప్రశ్న. క్రీ. శ. 1271 నుండి 1309 వఱకు దేవగిరిని పరిపాలించిన రామరాజునకు సచివోత్తముడైన హేమాద్రిపండితునకు బోవదేవుడు మిత్రుడు. రెండు ముహూర్తముల కాలమున భాగవతాధ్యయ సంగ్రహార్థమును గ్రంథరూపమున వచింపగల సమర్థులెవ్వరని యొకనాటి కొలువున హేమాద్రిపండితుడు సభ్యులను ప్రశ్నింప బోవదేవుడందులకు తాను సిద్ధమని నుడిచి భాగవతసారమనేది గ్రంథమును రచించి హేమాద్రికొనంగి అతనిచే సత్కృతుడయ్యెననియు, ఆ గ్రంథము నందలి మొదటిశ్లోకము.

“శ్రీమద్భాగవతాధ్యాయ సారోహ్యత్ర  
విరూప్యతే ।  
విడుషాబోపదేవేన మంత్రి హేమాద్రి  
తుష్టయే॥”

అనునది యనియు, నొకకథ ప్రచారము నందున్నది. భాగవతశైలి యితర పురాణములయందలి శైలికంటె భిన్నముగ నుండుటయు నీకథకు పోద్బలకమైనది. దయానందసరస్వతి(అర్యసమాజ మతస్థాపకుడు)నైతము భాగవతమునుగూర్చి విమర్శించుచు గీతగోవిందమును రచించిన జయదేవుని సోదరుడగు బోపదేవుడు దీనిని రచించెనని, అతడు తన ‘హేమాద్రి’ గ్రంథమున శ్రీమద్భాగవతపురాణమును తాను రచించినట్లు రెండు శ్లోకములు వెప్పికొనెనని -

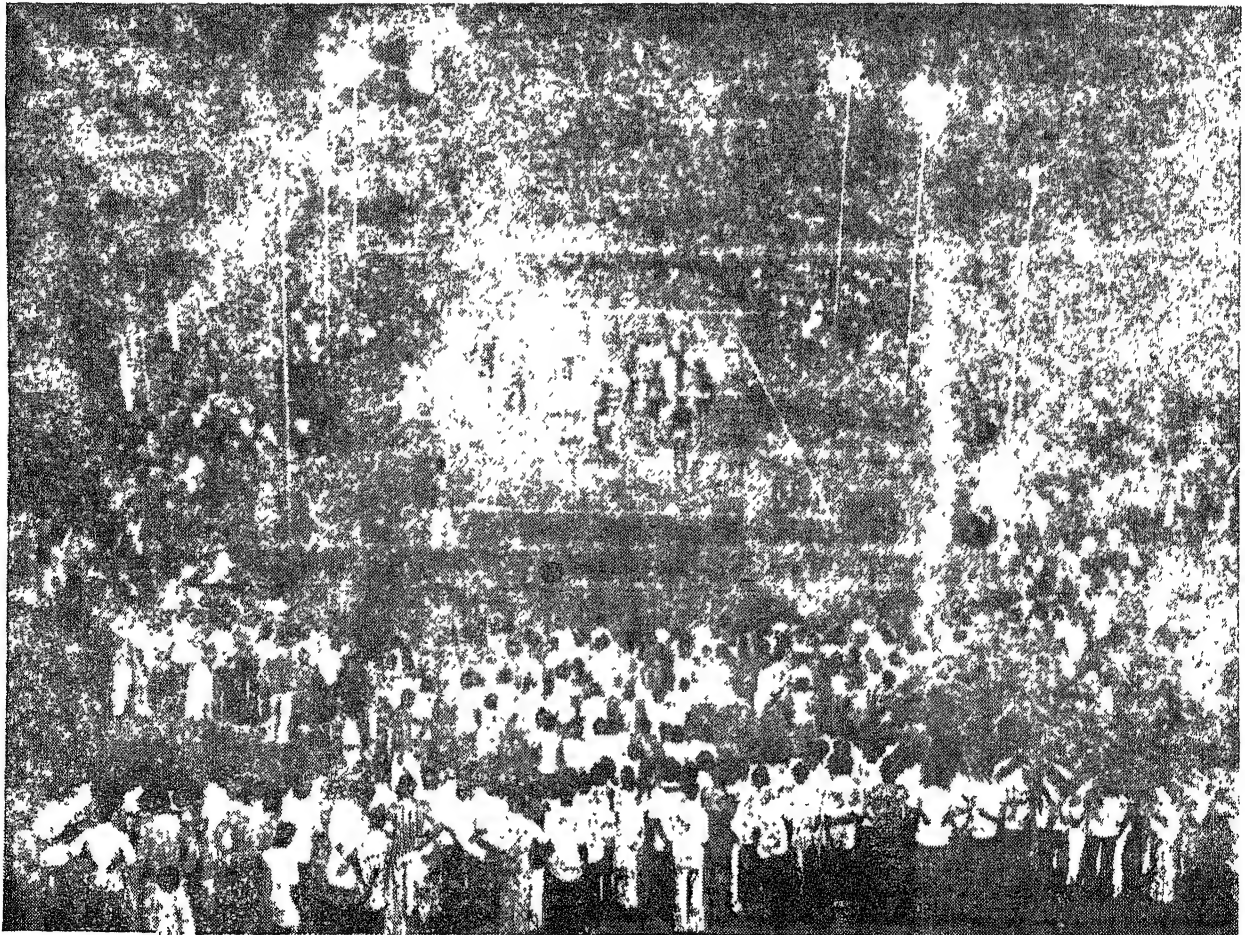
1) “హేమాద్రిః సచివస్యార్థే సూచనాక్రియతే  
సమీపానాం  
సమీపానాం యత్రాచారాం

సమాసతః॥”  
2) “శ్రీమద్భాగవతం నామ పురాణంచ  
మయేరితమ్ ।  
విడుషా బోపదేవేన శ్రీకృష్ణస్య యశోన్వి  
తమ్”॥

అనునవి యా శ్లోకములనినుడివి భాగవతము వ్యాసరచితముకాదని సహేతుకముగ నిరూపించెను. శ్రీసుప్రసిద్ధవిమర్శకులగు శ్రీమల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు భాగవతము బోపదేవ కర్తృకమనెడి వాద మసంగతమని తన సంస్కృతవాఙ్మయ చరిత్రమున (2వభాగము) సయక్తికముగ ఖండించిరి. వారి వాదసారాంశమిది. “బోపదేవుడు భాగవతమునందలి అన్ని స్కంధములలోని విష్ణులక్షణ, విష్ణుభక్తి, విష్ణుతత్త్వ ప్రతిపాదకములైన పద్యములను హేమాద్రి పండితుని మాటప్రకారముద్ధరించి ‘ముక్తాఫల’ మను పద్యాత్మకగ్రంథమును మాత్రమే రచించెను. ఈ రచనచే

సంతసమందిన హేమాద్రి తన్ను సముచితరీతిని గౌరవింపగా. అందులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ తానే తన ముక్తాఫల గ్రంథమునకు హేమాద్రిపేర కైవల్య దీపిక ‘యనెడి వ్యాఖ్యానమునుగూడ రచించెను. భాగవతరచనతో బోపదేవుని కింత కిన్న నెక్కువ సంబంధములేదు. భాగవత కర్తృత్వమునుండి వ్యాసభగవానుని తోయజూచుట శాస్త్రేయుల పన్నాగము. భాగవత పురాణ మహత్త్వము బహువిధముల గరుడ మత్స్య స్కంధపురాణములు ప్రళంసించియున్నమాట యటుండ క్రీ. శ. 8వ శతాబ్ది కడపటనున్న శంకరభగవత్పాదులు భాగవతమునకు వ్యాఖ్యరచించియున్నారని విజయధ్వజాచార్యులు చెప్పుచున్నాడు. అందుచేత 13వ శతాబ్దిమువాదగు బోపదేవుడు భాగవతమును రచించెననుట అసంగతము.” - మల్లాదివారి యీ వాద

దీపాల వెలుతురులో వారీవారీ క్రిడారంగం



మును అధికసంఖ్యాక పండితులు బలపఱచిరి. అంతేగాక శంకరభగవత్పాదుల గురువగు గౌడపాదులవారు (7వ శతాబ్దం) తాను రచించిన ఉత్తరగీతా వ్యాఖ్యయందు 'తదుక్తం భాగవతే' అని క్రిందిశ్లోకము నుదాహరించియున్నారు.

“శ్రేయస్సుతిం భక్తిముదస్యతేవిభో!  
క్లిశ్యంతి యే కేవల బోధ లబ్ధయే!  
తేషామసౌక్ష్యేణ ఏవశిష్యతే!  
నాన్యద్యథా స్థూల తుషావ ఘాతినామ్॥”  
(భాగ 10-14-4)

మరియు నా వ్యాఖ్యయందే 'జగృహే పౌరుషం రూపం' - అనెడి మరియుక భాగవతశ్లోకము గూడ పేర్కొనబడినది. దీనినిబట్టియు భాగవతము బోధదేవకర్తృ కముగాదని చెప్పవచ్చును.

### వ్యాఖ్యలు

భారతీయుల కత్యంత ప్రీతిపాత్రము లగు భారత, భాగవత, రామాయణములలో కర్మప్రవృత్తిని కల్గించు భారత రామాయ

ణములను పఠలును, భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యముల నొడగూర్చు భాగవతమును రాత్రుల యందును పారాయణము చేయుచున్నచో ఉత్తమప్రయోజనములు సిద్ధించుననిపెద్దల మాట. అద్వైతవిశిష్టాద్వైత ద్వైత మత స్థులు మువ్వరకును అవలంబనమై జీవేశ్వర తత్త్వము నావిష్కరించు నీ భాగవతము నకు దశాధికముగ వ్యాఖ్యలు వెలసియుండుట దీని యొన్నత్యమునకు నిదర్శనము. భాగవతమున కింతవఱకు లభించుచున్న వ్యాఖ్యానములివి:

1. అద్వైతమతానుసారిణిగ శ్రీధర స్వామిచేత రచింపబడిన భావదీపిక లేక భావప్రదీపము.
2. విశిష్టాద్వైత మత పక్షమున సుద ర్శనసూరిచే రచింపబడిన కుక పక్షీయము
3. వీరరాఘవాచార్యులవారి భాగవత చంద్రచంద్రిక.
4. మాధ్వమతపక్షమున విజయధ్వజా చార్యులవారు వ్రాసిన విజయపద రత్నావళి

5. నింబార్కమతానుకూలముగ కుదీ దేవాచార్యులవారు వ్రాసిన సిద్ధాంతప్రక పము.

6. వల్లభమతానుసారియగు వల్లభా చార్యులవారి సుబోధిని.

7. గిరిధరాచార్యులవారి ఆధ్యాత్మికటీక.

8. చైతన్యమతానుసారిణియగు శ్రీ సనాతనులవారి వైష్ణవతోషిణి

9. జీవగోస్వాములవారి క్రమసంద ర్భము.

10. విశ్వనాథచక్రవర్తిగారి సారార్థ దర్శిని.

11. శ్రీహరి విరచితమైన హరిభక్తి రసాయనము.

12. చదలవాడ జయరామశాస్త్రి గారి తత్త్వదర్శిని వ్యాఖ్య.

13. మధుసూదన సరస్వతిచే వ్రాయ బడిన గూఢార్థదీపిక మున్నగునవి. ఇక అజ్ఞాతముగ నెన్నికలవో! వీని మూలక మున భాగవతసర్వాతిశాయిత్వము వెల్లడి యగుచున్నది. (నశేషము)

(5వ పేజీ తరువాయి)

రమా-మోహినీ-పద్మాక్షీ-కమలా - కాంతి మతి-అపరాజిత-పద్మావతి-రాధా విశాలాక్షిలు శ్రీవర్గులోను, కేశవ-నారాయణ మాధవ-విష్ణు - మధుసూదన - త్రివిక్రమ - వామన-శ్రీధర - హృషీకేశ - పద్మనాభ-దామోదర, అవి ఉంటుంది పుల్లింగములోను ఈ నామాలు పౌష్కాదిగ కలికాలములో గుర్తించుట గమనించ దగినది.

ఖగోళ పరిభ్రమణంలో భూగోళంతన కక్ష్యంతర్గత గమనంలో ధనురాకృతిగల నక్షత్రమండలాకృతికి అభిముఖముగ సంచ రించు కాలమునే ధనుర్మాసంగ పిలుస్తు న్నాము. ఇది సాధారణముగ డిసెంబరు-జనవరి పూర్ణిమాసాలమధ్యంలో పడు తుంది.

మానవుల మాతృగర్భస్థకాలము పది మాసములు; కాబట్టే జనన-మరణములలో శౌచము దశరాత్రులు నిర్ణయించేరు

పౌరుషులు. చైత్ర వైశాఖ మాసములు వసంతరుతువు. చైత్రములో ప్రకృతి పురు షులలో కలుగు ప్రకోపం వ్యాప్తి చెంది ఫలించిన పదియవ మాసములో ఫలము అందుతుంది. చైత్రమునుండి పౌష్యమి పదియవ మాసము. హేమంత ఋతువు. పౌష్యమిలో పుట్టిన “త్రీ”ని “లక్ష్మి” గను, పురుషుణ్ణి “నారాయణ” అనిగ వైదికం పిలుస్తూంది. అంటే “లక్ష్మీ నారాయణ” స్వరూపమే. ప్రకృతి:

ప్రకృతిలోగల గుణగణములన్నీ సూర్యుని ఆధీనము. ఆయన కరుణ కటాక్షముల మీదనే ప్రకృతి బ్రతుకంతా ఆధార పడి ఉంది. అట్టిసూర్యున్ని సవిత అనిపిలుస్తూంది సంస్కృతి. ద్వాదశ మాసాలకు సవితృనామాలు, మిత్ర-రవి-సూర్య-భాను-ఖగ-పూష-హిరణ్యగర్భ-మరీచ-అదిత్య సవిత-అర్క-భాస్కర-అనేవి. వీరే ద్వాద

శాదిత్యులు. అయితే వేదరహస్యార్థములో ఇవే త్రిప్పి చెప్పబడినవి.

ప్రాచీన సాంప్రదాయంలో ఒక్కొక్క మేష్టే ఎక్కుతూంటే ‘ఏడుకొండలవాడు’, సప్తసంఖ్యాక గిరినాథుడని కీర్తించుటలో పరమార్థం గ్రహించ గలము, చూడుడు!-

“స్వామి పుష్కరిణీత్రయ వహిత శేషాచల సగరు గుల్మల ద్వయ నహిత శ్రీశైలాది పుణ్యతీర్థ పుణ్యాచలాధిష్ఠితే” అని కీర్తిస్తుంది మహాసంకల్పము.

సప్తాశ్వరథమారూఢం అని “భూ” పరిధిలోగల సప్తపర్ణి అధిపతిగ వర్ణిస్తుంది సాంప్రదాయం. అష్టశక్తులు నవ గ్రహాలు. ఏకాదశ రుద్రులు. తరువాత

“రుద్రో రుద్రశ్చ దక్షిశ్చ నన్ది షణ్ముఖ ఏ వచ గరుడోబ్రహ్మ విష్ణుశ్చ

# శ్రీ కల్యాణ వేంకటేశ్వరాలయం

నారాయణవనం.

\*

## విశ్వకార్యక్రమ వివరాలు

సుప్రభాతం ఉ॥	6-30 నుండి	7-00
విశ్వరూపదర్శనం	7-00 ,,	8-30
తోమాలసేవ	8-30 ,,	9-00
కొలుపు, అర్చన	9-00 ,,	9-30
శాస్త్రమొర & గంట	9-30 ,,	10-00
సర్వదర్శనం	10-00 ,,	11-30
2-గంట, అష్టోత్తరం	11-30 ,,	12-00
(ఏకాంతం)		
తీర్మానం	12-00	
సర్వదర్శనం సా॥	4-00 ,,	6-00
తోమాలసేవ, అర్చన	6-00 ,,	6-30
(ఏకాంతం)		
రాత్రి కైంకర్యం		
శాస్త్రమొర	6-30 ,,	7-00
సర్వదర్శనం	7-00 ,,	8-45
ఏకాంతసేవ	9-00	

## ఆర్చితాదుల వివరాలు

అర్చన, అష్టోత్తరం	.... రు.	3-00
హారతి	... రు.	1-00
కొబ్బరికాయకు	.... రు.	0-50
సహస్రనామార్చన	.. రు.	5-00
పూలంగి (గురువారం మాత్రం)	.... రు.	1-00
అభిషేకానంతర దర్శనం	రు.	1-00
(శుక్రవారం)		
తిరుచ్చి వాహనోత్సవం	రు.	15-00
(వాహకుల రుసుముకాక)		
సింగమొరై ఖర్చులు	.... రు.	2-50

నారసింగం హస్తధైవత ఆదిత్యాగ్నిశ్చ దుర్గిశ్చ క్రమేణ ద్వాదశాంభసి'' అని యజుర్వేద తైత్తిరీయ శాఖలో నారాయణీయములో దర్శనమిస్తుందీ ద్వాదశాదిత్య శబ్దం.

౧. నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్. (పాష్యారంభము)

౨. వజ్రనఖాయ విద్మహే తీష్ఠ దగ్ధస్త్రాయ ధీమహి తన్నా నారసింగంహః ప్రచోదయాత్.

(మాఘం)

౩. భాస్కరాయ విద్మహే మహద్భ్యుతి కరాయధీమహి తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్.

(ఫాల్గణం)

౪. వైశ్వానరాయ విద్మహే లాలీలాయ ధీమహి తన్నో అగ్నిః ప్రచోదయాత్. (చైత్రము)

౫. కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి తన్నో దుర్గః ప్రచోదయాత్. (చైత్రాశ్విను)

౬. పురుషస్య విద్మహే సహస్రాక్షస్య మహాదేవస్య ధీమహి తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్.

(జ్యేష్ఠము)

౭. తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్. (ఆషాఢము)

౮. తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుండాయ ధీమహి తన్నోదన్తిః ప్రచోదయాత్.

(శ్రావణము)

౯. తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుండాయ ధీమహి తన్నోనన్దిః ప్రచోదయాత్.

(భాద్రపదము)

౧౦. తత్పురుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి తన్నష్టష్ణుభః ప్రచోదయాత్.

(అశ్వయుజము)

౧౧. తత్పురుషాయ విద్మహే సువణపక్షయ ధీమహి తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్.

(కార్తీకము)

౧౨. వేదాత్మ నాయ విద్మహే హిరణ్యగర్భాయ ధీమహి తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్.

(మార్గశిరము)

వీటిని కొందరు గాయత్రులని నుడికారం చేసేరు. గాయత్రి అయిన వేదమాతయే ద్వాదశాదిత్య రూపములో ద్వాదశ మాసములలోను గుణాత్మకముగ విన్యాసం చేస్తుందని, స్పష్టమౌతుంది. కాలస్వరూపమే మంత్రమా? ఇది కేవలం భాషార్థమే. ఇది మనలను చకితులను చేస్తూంటే వేదనాయతమైన అవేదనార్థమైన వేదార్థం అందుకున్న వారి ఆదృష్టం, ఆనందము ఎంతటిదో? కాబట్టే మన ఋషినంతటి సదా చిద్విలాసమైన అనందాన్ని అనుభవించ గలుగుచున్నది.

మనకున్న ఋషిగణం ప్రధానంగా సప్త సంఖ్యా యుతమని ముందే చెప్పకొన్నాము.

ఈ సప్తఋషి గణముల అధిపతి అయి యుగ యుగాలుగ కీర్తించుకొంటున్న సప్తగిరినాథుని సాక్షాత్తు నారాయణ ప్రతి రూపంగ గుర్తించిందీ ప్రాచీన సంస్కృతి. కీర్తిస్తుందీ-విధంగ.

“మూర్తిబ్రహ్మణ్య దేవస్య బ్రహ్మణ్యం తేజ ఉత్తమం సూర్యకోటి ప్రతీకాశ మృషిరూపం విచింతయేత్. శేషశైల పతి శ్శేష శ్శేష విభూషణః శేషశాయీ కుమారశ్చ సుబ్రహ్మణ్యః పరాయణం వేంకటాచలనాథశ్చ వేంకటః కలితారకః శివక్షేత్ర ప్రసన్నశ్చ శ్రీమాన్ పుష్కరిణీ పతి లోకేశ్వరో ధనపతిర్విష్ణుః సర్వేశ్వర శ్వరః కళ్యాణ గుణ పూర్ణశ్చ కాంక్షితార్థ ప్రదాయకః లవలీ దేవసేనాఖ్య శ్రీభూసహ చరో హరిః శ్రీవేంకటేశ్వరశ్చైవ సహ ప్రత్యక్షదైవతం.

తమసోమా జ్యోతిర్గమయ

# ఈమాసం

## మీ ఆద్యక్షం!

### మేషం

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పా)

రాహువువలన ఆందోళన, శనివలన వివాదాలు, ధననష్టం, సంతానంమూలంగా ఆందోళన. గురువువలన బంధువులమూలంగా ఆందోళన. కుజునివలన ప్రయత్నాలలో జయం. బుధుని వలన శత్రువుల మూలంగా ఆందోళన లేదా అవమానం లేదా అనారోగ్యం. శుక్రుని వలన వివిధ తేదీ వరకు ధనం, స్నేహితులు, సూతనవస్త్రాలు, కాని చివరివారంలో నష్టం.

### వృషభం

(కృత్తిక 2,3,4,పా, రోహిణి, మృగశిర 1,2,పా.)

రాహువువలన వివాదాలు, ధన-మిత్ర నష్టం, లేదా ఆయనవారినుండి వేరౌట లేదా వారితో వివాదం. గురువువలన నిరాశ. రవి బలీయుడు కావటం వలన జయం, గౌరవం, ధనం, ధృఢారోగ్యం. కుజుని వలన అధిక ధనం. బుధుని వలన ధన వాహన లేదా శృంగార లేదా మిత్ర ప్రాప్తి, పుత్రప్రాప్తికూడా సంభవం. శుక్రుని వలన సూతనవస్త్రాలు, ధనం, శృంగారం, ధార్మికప్రవృత్తి.

### మిథునం

(మృగశిర 3,4 పా. ఆర్ద్రా, పునర్వసు 1,2,3 పా.)

రాహువువలన ధనం. శనివలన ఆరోగ్యం ధనం, సేవకజనం లేదా వాహనప్రాప్తి. అన్ని విధాలా గృహసౌఖ్యం. గురువు వలన అధిక ధనం, జయం. శుక్రునివలన ధనం, సూతన వస్త్రాలు, శృంగారం, సూతన గృహప్రాప్తికి కూడా అవకాశం. కుజుని వలన అవమానం, ధననష్టం. నెల మొదటిపక్షంలో రవి వలన అనారోగ్యం లేదా ధననష్టం, రెండవపక్షంలో అన్నిరంగాలలో జయం. బుధునివలన శత్రువులపై జయం. ధనం, శృంగారం.

### కర్కాటకం

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

రాహువు వలన ఆందోళన. శనివలన ధన

వ్యయం. పూర్ణధనాభావం. గురువు వలన మనశ్శాంతికి లోపం, వివాదాలు, ధన నష్టం. కుజునివలన శరీరానికి గాయాలు లేదా ధననష్టం లేదా గౌరవభంగం. బుధుని వలన ప్రయత్నాలకు అటంకం. శుక్రుని వలన స్త్రీ మూలంగా కీడు. నెల మొదటి పక్షంలో రవి వలన అనారోగ్యం లేదా భార్యకు అసంతృప్తి. రెండవపక్షంలో ధననష్టం లేదా ప్రయత్నాలలో అటంకం లేదా అనారోగ్యం.

### సింహం

(మఘ, పూ. ఫ, శత్రు 1వ పా.)

రాహువువలన ఆందోళన, శనివలన ఆయన వారినుండి వేరౌటమూలంగా ఆందోళన లేదా బంధుపీడ లేదా ప్రయాణాల మూలంగా ఆందోళన, అనవసర ప్రదేశాలకు ప్రయాణం, ధన నష్టం, కుమారుని వైముఖ్యం, గురువు వలన ప్రయాణం, ప్రయాణ కుజుని వలన భార్యతో వివాదం, ఉదరబాధ, బుధునివలన జయం, సూక్ష్మవస్త్రాలు, ధనం, పుత్ర లేదా పుత్రికా ప్రాప్తికి అవకాశం శుక్రుని వలన అవమానం, అనారోగ్యం రవివలన నెల మొదటి పక్షంలో ప్రయాణం, ఉదరబాధ, రెండవ పక్షంలో అనారోగ్యం, భార్యకు అసంతృప్తి.

### కన్య

(శత్రు 2, 3, 4 పా. హస్త; చిత్ర 1,2 పా.)

రాహు శనివలన ఆందోళన. గురువు వలన బహుళ ధన, వస్తుప్రాప్తి. బుధుని వలన వివాదాలు. శుక్రునివలన ధనం, పెద్దలప్రశంస, బంధువులరాక, సన్నిహితప్రాప్తి, సంతానం. రవి వలన నెల మొదటి పక్షంలో ధృఢారోగ్యం, కీడుగోరేవారిపై జయం, సుఖం. రెండవపక్షములో ప్రయాణం, ఉదరబాధ.

### తుల

(చిత్ర: 3, 4 పా: స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పా:)

రాహువు వలన సుఖం, శని వలన బలం, ధనం, శృంగారం, గురువు వలన ధననష్టం, గౌరవభంగం, కుజుని వలన సంతానం మూలంగా గాని అనారోగ్యం వల్లగాని శత్రువుల మూలంగా గాని ఆందోళన. బుధునివలన జయం, గౌరవం, శుక్రుని వలన మంచి స్నే

హాని, నెల మొదటి పక్షంలో రవివలన అనారోగ్యం, శత్రువులమూలంగా చిక్కులు. 1వ పక్షంలో ధృఢారోగ్యం, శత్రువులపై జయం, సుఖం.

### వృశ్చికం

(విశాఖ 4 పా. అమరావతి, శ్రేష్ఠ)

రాహువు వలన వివాదాలు. శనివలన ధన నష్టం లేదా గౌరవభంగం. గురువువలన ధనం జయం, అహారధాన్యాలు, సేవకజనం, సంతానావకాశం. కుజునివలన జ్వరం లేదా ఉదర బాధ లేదా రక్తదోషాలవలన అనారోగ్యం, చెడు మిత్రుల దుష్టసలహాలవలన ఆందోళన. బుధుని వలన భార్యతో లేదా కుమారులతో తగాదాలు. శుక్రునివలన ధనం, గౌరవం, సూతనవస్త్రాలు జయం, అధికారం. రవివలన నెల మొదటి పక్షంలో అనారోగ్యం, రెండవపక్షంలో అనారోగ్యంవలన గాని, శత్రువులమూలంగా గాని ఆందోళన.

డా. అర్క-సోమయాజి,

తిరుపతి.

### ధనుస్సు

(మూల, పూర్వాషాఢ, శత్రుషాఢ 1 పా.)

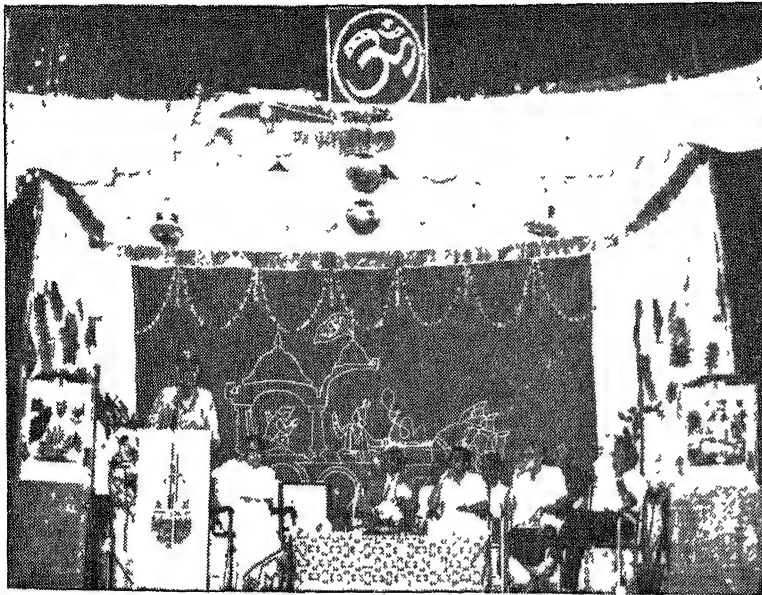
రాహువువలన అధార్మికప్రవర్తన. శనివలన వివాదాలులేదా అనారోగ్యం, అధార్మికప్రవర్తన గురువు వలన అనారోగ్యం, ప్రయాణంలో ఆందోళన. కుజునివలన కుమారులమూలంగా గాని అక్రమంగాగాని ధనం. శుక్రునివలన ధనం లేదా అహారధాన్యాలు, గౌరవం, గృహంలో సంపద, సంతానావకాశం. రవి వలన నెల మొదటిపక్షంలో ధనం, శత్రువులపై జయం, తరువాత అనారోగ్యం.

### మకరం

(శత్రుషాఢ 2, 3, 4 పా. శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1,2 పా)

రాహువువలన ఆందోళన. శనివలన భార్య లేదా బిడ్డలనుండి వివాదాలు. గురువువలన శృంగారం, సుఖం. కుజునివలన ఉద్యోగసంబంధమైన ఆందోళన లేదా వివాదాలు. అనారోగ్యం లేదా ఇంటిలో దొంగతనం. శుక్రునివలన అధిక విలాసప్రవృత్తి. బుధుని వలన స్నేహితులు, (40 వ పేజీ చూడండి)





తిరుపతిలో స్వామి చిన్మయానంద  
తిరుపతి ప్రజలకు 9—2—79 నుండి  
18—2—79 వరకు మహాయజ్ఞ పర్వ  
దినాలు. తిరుపతిలో ప్రతిసంవత్సరము  
చిన్మయామిషన్ ఆధ్వర్యంలో గీతాయజ్ఞం  
జరుగుతున్నా. స్వామి చిన్మయానంద ఈ  
గీతాయజ్ఞంలో తిరుపతిలో పాల్గొనడం ఇదే  
మొదటిసారికావడం విశేషం.

9-2-79న సాయంకాలం శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు డాక్టర్ శాంతప్ప అధ్యక్షతన ప్రారంభసమావేశం జరిగింది. దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ ధర్మప్రబోధ కార్యక్రమంలో దేవస్థానం కృషిని వివరించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రత్యేకంగా ముద్రించబడిన సంచికకు ఆవిష్కరణ జరిగింది.

భగవద్గీత అనేది ఒకదేశానికి లేదా మతానికి సంబంధించిన బోధకాదని, నిత్య సంశయాత్ముడైన సార్వకాలిక మానవునకు మహోన్నతుని బోధ అని స్వామి చిన్మయానంద తమప్రసంగంలో వివరించారు.

తరువాత 18 వరకు జరిగిన ఉపన్యాసాలలో శ్రీస్వామి చిన్మయానంద కర్మ

యోగాన్ని బోధించే 2వ అధ్యాయంలోని ప్రతిశ్లోకాన్ని సోదాహరణంగా వివరించటం జరిగింది.

తమ ఉపన్యాసాలలో స్వామిజీ అనంత చైతన్యంనుండి వేరుపడి ఆత్మ, వాసనను భవానికిగాను ఏవిధంగా భౌతికశరీరాన్ని, మనోబుద్ధులను స్వీకరించి రూపొందేది, ప్రాకృతికమైన వాంఛలకుచిక్కి, ఇంద్రియ నిగ్రహాన్ని కోల్పోయి మానవుడు ఎలా పతనమయ్యేది, ప్రపంచములో ప్రతివస్తువునూ తాత్కాలిక ప్రయోజనంకోసం పరమాత్మ తనకిచ్చిన ఆటవస్తువులుగా భావించి నిర్మమ నిరహంకారములతో ప్రాపంచిక విషయపరిధి నడిగమించి, ఆత్మనిత్యత్వం దేహపు అనిత్యత్వం గ్రహించి, విషయ వాసనలను దూరంచేసి అనంతచైతన్యంలో శాశ్వతపునరావృత్తిరహితస్థితిలో లీనం కావాల్సిన అవసరాన్ని గురించి భగవానుడు నిత్యసంశయాత్ముడైన అర్జున రూపనరునకు ఏవిధంగా బోధించింది వివరించారు.

గీతాయజ్ఞ పరిసమాప్తి దినాన, స్వామి చిన్మయానంద గీతలోని 2వ అధ్యాయం, మిగిలిన అధ్యాయాల సారం అని అందువల్ల దీని నిత్యమననం అవసరమని, దాని వలన మానవులు తమస్థాయిని, ఒక మెట్టునుండి మరొక పై మెట్టుకు పెంచు

కోవచ్చని అన్నారు. విశ్వప్రేమను గూర్చి స్వామిజీ పిల్లలకోసం (తత్తుల్కులకోసం) వ్రాసిన పుస్తకప్రతులను పంచటంజరిగింది.

ఈ గీతాయజ్ఞనిర్వహణకు దేవస్థానం సహాయాన్ని, ఏర్పాట్లకు స్వామిజీ సంతృప్తి వెల్లడించారు.

✽ ✽  
స్వామి చిన్మయానంద, శ్రీ వేంకటేశ్వర కళాశాల విద్యార్థులు, అధ్యాపకుల సమావేశంలో ప్రసంగించారు.

ఈనాటి విశ్వవిద్యాలయాలు శిక్షణాలయాలగాను, అధ్యాపకులు శిక్షకులుగాను మారటం జరిగిందని, అధ్యాపకృత్తి వెనుకబడిందని ఈ నాటి సమాజంలో అధ్యాపకులంటే విలువతగ్గడానికిదే ముఖ్య కారణమని అన్నారు.

## వార్తలహారి

పెరుగుతున్న విజ్ఞానానికనుగుణంగా తమ బుద్ధిని అధ్యాపకులు పెంచుకునే ప్రయత్నం చేయటంలేదని, ఉత్తమ అధ్యాపకులు తమ జ్ఞానాన్ని నిత్యనూతనంగా ఆభివృద్ధిచేసుకోవడంతోపాటు, విద్యార్థి కవగతం చేయగలిగిన బోధనా, వాక్కులను అలావరచుకోవడమేగాక, విద్యార్థినుండి ఎదురయ్యే ఆకస్మిక ప్రశ్నలకుకూడా సమాధానాలు చెప్పగల సద్యఃస్ఫూర్తి ఉండాలని సలహా ఇచ్చారు.



ప్రత్యేకసంచిక ముద్రాపక సిబ్బందికి సన్మానం.

విద్యార్థులలో పెరుగుచున్న అలజడిని గూర్చి ప్రసంగిస్తూ విద్యార్థిమనస్తత్వాన్ని సక్రమద్బుష్టితో అర్థంచేసుకొనేందుకు సంయమనబుద్ధి చాలా అవసరమని, సమాజంలో ఉన్న తవర్గాల విద్యార్థులలో కన్పించే క్రమశిక్షణాదికాలు, తరతరాలుగా తాము మునిగివున్న దారిద్ర్య అజ్ఞానాంధకారావరణాలను చేదించి, తమబిడ్డల భవిష్యత్తుకు గాను శ్రమిస్తున్న వర్గంవారి విద్యార్థులలో కన్నడాలంటే ఇంకా కొంతకాలంపట్టుందనీ ఈనాటి విద్యార్థులలోని అలజడిమనస్తత్వం ఎవరిమీదా కోపంతోకాదని, ఈనాటి విద్యావిధానంలో గూడుకట్టుకున్న అనేక సమస్యల కారణంగా ఏర్పడే విరాళ, నిస్పృహలతోపాటు నాగరిక జీవితానికి, తాము నివసించే మురికివాడలకు మధ్యగల



కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్, శ్రీ నారాయణస్వామి మొదలియార్, శ్రీ జె.వి. సోమయాజులు.

#### సమాచారకేంద్రం వార్షికోత్సవం

మద్రాసులోని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం సమాచారకేంద్రపు వార్షికోత్సవం, శ్రీవేంకటేశ్వర సుప్రభాతపోటీలో గెలుపొందినవారికి బహుమతిప్రదానం జరిగాయి సభకు తమిళనాడు న్యాయశాఖామంత్రి శ్రీ నారాయణస్వామి మొదలియార్ ముఖ్యాతిధిగా పాల్గొన్నారు. సమాచారకేంద్రం స్థానిక సలహాసంఘం అధ్యక్షులు శ్రీ జె.వి. సోమయాజులు పాల్గొన్నారు.

దేవస్థానపు పూర్వపేష్కారు శ్రీ టి. దేవరాజులు వార్షికవివేదిక సమర్పించారు. దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి.వి.ఆర్. కె. ప్రసాద్, ఐ.ఎ.ఎస్. యన్, సభలో ప్రసంగిస్తూ, ధర్మాభివృద్ధిపట్ల దేవస్థాన కార్యక్రమాలను వివరించారు. సుప్రభాతపోటీలో గెలుపొందినవారికి శ్రీ నారాయణస్వామి బహుమతులు పంచి పెట్టారు. భక్తిరసకార్యక్రమాలు జరిగాయి



#### స్వామిచిన్మయానంద

ఆర్థికవ్యత్యాసంపట్ల జుగుప్సకారణమని, విద్యావిధానంలో మార్పువచ్చేదాకా, ఈ దయనీయస్థితిపట్ల సానుభూతివహించి, అధ్యాపకవర్గం తామెట్టి క్లిష్టపరిస్థితులలో ఉన్నా, విరునవ్వుతో వారి సమస్యలను చక్కచేయ ప్రయత్నిస్తే కొంతకాలానికి జాతిఅంతటా, సక్రమమైనమార్గం ఏర్పడుతుందని, కనుక ఈనాటి సమాజంలో అధ్యాపకునిపాత్ర అతిక్లిష్టము, గురుతరమైనదని, దానికి తగినవిధంగా అధ్యాపకులు తమ ప్రజ్ఞాపాటవాలను సరిదిద్దుకొని సంసిద్ధులుకావాలని బోధించారు.



## సంగీతోత్సవాలు

శ్రీ వేంకటేశ్వర అన్నమాచార్య త్యాగరాజ సంగీతోత్సవాలు తిరుపతి అన్నమాచార్య కళామందిరంలో 25-3-79 నుండి 1-4-79 వరకు జరుగునున్నవి.

ఇందులో మొదట మూడు రోజులు 25-3-79 నుండి 27-3-79 వరకు అన్నమాచార్యవర్ణంతి 31-వ ఉత్సవకార్యక్రమాలు జరుగుతవి. మిగిలిన పంచామ్మిక కార్యక్రమంలో త్యాగరాజసంగీతోత్సవాలు జరుగుతవి.

దేవస్థాన ఆస్థానవిద్వాంసులుగాక ఇంకా పలువురు సంగీతవేత్తలు ఈ కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు.

ప్రతిసంవత్సరం మాదిరిగానే ఈసంవత్సరంకూడా ఆస్థానవిద్వాంసులకు రు.1116/- చెల్లిస్తారు. వీరుగాక ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానితులైన సంగీతవిద్వాంసుల ప్రక్కవాద్యా

లతోసహా ఒక్కొక్క బృందానికి రు.1,000/- మృదంగం, ఘటం, కంజీవాగైరాప్రక్కవాద్యాలకుగాను ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానితులైన విద్వాంసులకు ఒక్కొక్కరికి రు. 500/- బహుమానం ఇవ్వటం జరుగుతుంది.

ఇవిగాక ఒక్కొక్క బృందంలో 5 గురు మించకుండా, ఆస్థానవిద్వాంసబృందాలకు ఉచిత ఆవాస, భోజనసౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయబడ్డవి.

ఇవిగాక స్థానిక కళాకారులు, సదస్సు కళాకారులచే ప్రతిదినం సా. 3-00 నుండి 5-00 గం. వరకు సంగీత కార్యక్రమాలు. ఈ కచ్చేరీలో పాల్గొన్న ప్రతికళాకారునికి రు. 116/- మించని వస్త్రబహుమానం ఈ యేటి ప్రత్యేకవిశేషం. పాల్గొన్న ఆస్థాన విద్వాంసులకు రజితపతక బహుమానం కూడా ఈ యేటి విశేషం.

వేదనారాయణస్వామి సూర్యపూజ పూర్వం శ్రీమన్నారాయణుడు సోమకాసురుని సంహరించి వేదములను బ్రహ్మకిచ్చినస్థలము వేదారణ్యము. కనుక నారాయణుడు వేదనారాయణుడైనాడు.

సర్వసాక్షి సూర్యనారాయణుడు మీనమాసంలో 11, 12, 13 తేదీలలో అనగా 25-3-79 నుండి 27-3-79 వరకు మొదటిరోజున శ్రీ వేదనారాయణస్వామి పాదకమలాలను, రెండవదినాన నాభిప్రదేశాన్ని, మూడవరోజున ముఖమండలాన్ని స్పృశించి సంభావిస్తారు.

ఈ మూడురోజులలో స్వామివారికి దేవేరులకు ప్లవోత్సవం జరుగుతుంది.

మేనెలలో జరిగే బ్రహ్మోత్సవాల తర్వాత ఈ ఆలయంలో జరిగే పెద్దఉత్సవము ఇదే. వేలాదిప్రజలు ఈ సమయంలో ఇక్కడ చేరారు.

\*

Statement about ownership and other particulars about

## SAPTHAGIRI (MONTHLY)

FORM IV  
(See Rule 8)

- |   |  |
|---|--|
| 1 Place of publication  | TIRUPATI   |
| 2 Periodicity of its publication  | ... Monthly  |
| 3 Honorary Editor   | ... Sri P. V. R. K. PRASAD, I.A.S.<br>Executive officer, T.T.D                             |
| 4 Printer's Name<br>(Whether citizen of India )<br>Address  | Sri M. Vijayakumar Reddy<br>... Yes<br>.. Manager, T.T.D. Printing Press, Tirupati.        |
| 5 Editor & Publisher's Name<br>(Whether citizen of India )<br>Address   | K. Subba Rao, M.A.,<br>... Yes<br>Editor, T.T.D. Sapthagiri Journal, Tirupati.             |
| 6 Names and addresses of individuals who own the newspaper and partners or shareholders holding more than one percent of the total capital. | ... Tirumala Tirupati Devasthanams represented by its Executive Officer T. T. D. Tirupati. |

I, K. Subba Rao, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief

(Sd.) K. SUBBA RAO,  
EDITOR & PUBLISHER,

TIRUPATI,

Date : 28-2-1979.

Tirumala Tirupati Devasthanams, Tirupati.

తనప్రపరైన మూలంగా ఉద్యోగంలో భయం. రవివలన నెల మొదటిపక్షంలో ధననష్టం, నేత్రబాధ, వంచన. రెండవపక్షంలో ధనం. శత్రువులపై జయంమూలంగా గౌరవం.

కుంభం

(ధనిష్ఠ 3,4 పా, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పా)  
రాహువువలన తగాదాలు. శనివలనప్రయాణం. గురువువలన మనశ్శాంతికి భంగం. కుజుని వలన శరీరానికి గాయం లేదా అనారోగ్యం. శుక్రుడు స్తబ్ధుడు. బుధునివలన అపమానం ఉన్నా ధనప్రాప్తి. నెల మొదటిపక్షంలో రవివలన అనారోగ్యం లేదా ఉదరబాధ. లేదా ధననష్టం లేదా ప్రయాణం. ప్రయాణ. రెండవపక్షంలో ధనవ్యయం లేదా నేత్రబాధ, ఇతరులచే వంచన.

మీనం

(పూర్వాభాద్ర 4 పా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి)  
రాహువువలన దృఢారోగ్యం, జయం. గురువువలన ఆధికధనం, నూతనవస్త్రాలు లేదా నూతనగృహం, సేవకజనం, వాహనాలు లేదా సంతానవకాశం. కుజునివలన ధనవ్యయం. ఆందోళన, భార్యకు అసంతృప్తి, నేత్రబాధ. చెడుసలహాలవలనగాని తగాదాలమూలంగాగాని ధననష్టం. శుక్రునివలన ధనం, వస్త్రాలు, స్నేహితులు. నెల మొదటిపక్షంలో రవిస్తబ్ధుడు రెండవపక్షంలో ధననష్టం లేదా ఉదరబాధ, ప్రయాణం, ప్రయాణ.

\*

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం క్రీడా సంఘం ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల 'పుట్ బాల్' పోటీలు జరిగినవి. దేవస్థాన ఉపకార్య నిర్వహణాధికారి శ్రీ యన్ నరసింహారావు అధ్యక్షతన శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారు శ్రీ ఎం. జె. కేశవమూర్తి ప్రారంభించారు.



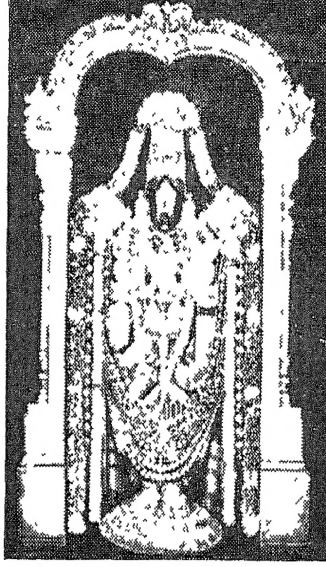
పుట్ బాల్ పోటీలు

★ క్రీడా రంగం ★

చివరిరోజున బహుమతిప్రదానం జరిగింది. హైదరాబాద్ కు చెందిన ఆర్టిలరీ నెంటర్ కు స్రథమబహుమతి, తిరుపతికి చెందిన డైనమోక్లబ్బుకు రెండవబహుమతి లభించాయి. దేవస్థాన ప్రజాసంబంధాధికారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తిరుపతిలోని ప్రముఖ వ్రాతక రచయిత శ్రీ యన్. వరదాచారి బహుమతులను పంచిపెట్టారు.







## శ్రీ వేంకటేశ్వర అన్నమాచార్య త్యాగరాజ సంగీతోత్సవం



25-3-79 నుండి 1-4-79 వరకు

తిరుపతి

అన్నమాచార్య  
కళామందిరంలో  
జరుపబడును.

దేవస్థాన ఆస్థాన విద్వాంసులే కాక  
క్రింది గాన కళాకోవిదులు కూడా  
పాల్గొంటారు



శ్రీ ఓలేటి వేంకటేశ్వర్లు, శ్రీ యం. జగన్నాథరావు, శ్రీ యన్. సి. హెచ్  
సత్యనారాయణ, శ్రీ యం. యన్. బాలసుబ్రహ్మణ్యశర్మ, శ్రీ కె. మల్లికార్జునరావు  
కుమారికలు: వింజమూరిలక్ష్మి, ఏ. పి. కోమల, జయలక్ష్మి సంతానం

ఇందులో మొదటి మూడురోజులు అన్నమాచార్య వర్ధంతి కార్యక్రమాలు, తరువాత  
1-4-79 వరకు సంగీతోత్సవాలు జరుగుతవి.

తిరుపతిలోని కళాభిమానులకు చక్కని అవకాశం.